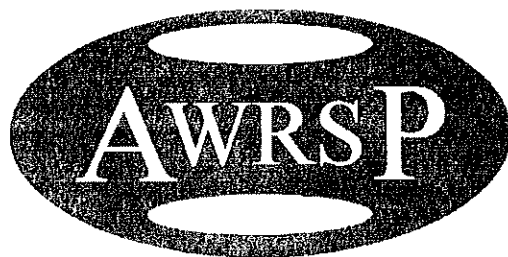

**AGENCJA WŁASNOŚCI ROLNEJ
SKARBU PAŃSTWA**

R A P O R T

**z działalności
Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa
w 2002 r.**

Warszawa

czerwiec

2003

Spis treści

	str. I - X
Reasumpcja	
Struktura organizacyjna Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa	
Wstęp	1
1. Przejmowanie mienia do Zasobu	4
2. Zagospodarowanie mienia Zasobu	6
2.1. Sprzedaż	8
2.2. Inne formy trwałego rozdysponowania mienia Zasobu	12
2.3. Dzierżawa	13
2.4. Program osadnictwa rolniczego. Zamiana nieruchomości	21
3. Inne zagadnienia związane z zagospodarowaniem mienia Zasobu	23
4. Działania Agencji na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Stypendia Agencji	37
5. Gospodarka finansowa	43
5.1. Podstawowe wyniki ekonomiczno-finansowe	43
5.2. Windykacja należności Agencji z tytułu umów dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu	45
5.3. Pożyczki i poręczenia	47
6. Zagadnienia organizacyjne	48
6.1. Działalność szkoleniowa	50
6.2. Pomoc rodzinom byłych pracowników ppgr	50
6.3. Współpraca z zagranicą	51
6.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy	53
7. Kontrole Agencji WRSP	54
7.1. Kontrole NIK i UKS	54
7.2. Kontrola wewnętrzna	57
Załączniki	
1. Hodowla i postęp biologiczny w spółkach Agencji	62
2. Sytuacja ekonomiczno-produkcyjna gospodarstw powstałych na majątku Zasobu WRSP	68
3. Wykaz gospodarstw Skarbu Państwa w administrowaniu	72
4. Wykaz spółek z o.o. ze 100% udziałem Agencji	73
5. Aneks tabelaryczny	75

Reasumpcja

1. **Do końca 2002 r. Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa przejęła do Zasobu WRSP nieruchomości o powierzchni 4 705,0 tys. ha.** Pochodziły one z 1 666 byłych ppgr (3 759,4 tys. ha), z Państwowego Funduszu Ziemi (608,1 tys. ha) oraz z innych źródeł i tytułów (337,5 tys. ha). W 2002 r. przejęto relatywnie niewielkie powierzchnie – łącznie 2,3 tys. ha.
2. Wraz z gruntami Agencja przejęła do Zasobu majątek trwały i obrotowy o wartości księgowej **8 633 mln zł** oraz zobowiązania wobec ponad 30 tysięcy wierzycieli, w łącznej wysokości **1 989 mln zł**.
3. Poza gruntami Agencja przejęła także 333,3 tys. mieszkań, jak również obiekty przemysłu rolno-przetwórczego, handlowe i usługowe, w tym m.in.: 858 gorzelni, winiarni i browarów, 269 masarni i rzeźni, 898 suszarni zbóż i zielonek, 717 mieszalni pasz, 31 młynów i kaszarni, 75 chłodni, a także 415 sklepów, 147 hoteli, zajazdów, restauracji i barów, 672 obiektów o charakterze socjalnym, kulturalnym i sportowym. Przejęto także 2 136 zabytkowych zespołów dworskich i pałacowo-parkowych.
4. Od początku swego funkcjonowania **Agencja przygotowała i zaoferowała do sprzedaży nieruchomości o powierzchni 2 288 tys. ha** (niektóre więcej niż jeden raz), **z czego nabywców znalazło blisko 1 272 tys. ha**, tj. 27% powierzchni przejętej do Zasobu. Podpisano blisko **162 tys. umów sprzedaży**. W transakcjach zawieranych w 2002 r. przeciętna cena sprzedaży 1 ha gruntów rolnych wynosiła **3 438 zł**, tj. na poziomie zbliżonym do przeciętnej ceny uzyskanej w transakcjach zawartych w 2001 r. (3 414 zł).

5. Do końca 2002 r. **trwale rozdysponowano 1 559,5 tys. ha, tj. ponad 33%** gruntów przejętych do Zasobu, w tym w 2002 r. – 183 tys. ha.

Rozdysponowanie trwale	do 31.12.2002 r.	w tym w 2002 r.
– sprzedano	1 272,0 tys. ha	159,2 tys. ha
– nieodpłatnie przekazano	243,9 tys. ha	18,3 tys. ha
– wniesiono aportami do spółek	15,0 tys. ha	0,4 tys. ha
– inne	28,6 tys. ha	5,1 tys. ha

6. Do końca 2002 r. Agencja zaoferowała do dzierżawy nieruchomości o łącznej powierzchni **6 551 tys. ha** (niektóre grunty kilkakrotnie), a **wydzierżawiła 4 422 tys. ha** (68% gruntów zaoferowanych), w tym 101 tys. ha w roku 2002. Zawarto **271 tys. umów dzierżawy**.

7. W wyniku wygaśnięcia lub rozwiązania umów oraz wyłączeń gruntów z dzierżawy „powróciło” do ponownego rozdysponowania **2 014,4 tys. ha** gruntów. Grunty odebrane dzierżawcom z ich winy (głównie w związku z niewywiązywaniem się z warunków płatności czynszu) stanowią 11% powierzchni wydzierżawionej od początku działania Agencji, zaś umowy rozwiązane z winy dzierżawców stanowią jedynie 1,2% liczby zawartych umów ogółem.

Na koniec grudnia 2002 r. w dzierżawie znajdowało się 2 407,5 tys. ha, czyli 77% gruntów pozostających w Zasobie (51% gruntów przejętych do Zasobu), a równocześnie o 100 tys. ha mniej niż w grudniu 2001 r. Przeciętny czynsz za grunty wydzierżawione w 2002 r. wynosił równowartość 2,1 dt pszenicy i był o 0,3 dt pszenicy wyższy, niż w roku 2001.

8. W strukturze obszarowej nieruchomości rolnych sprzedanych i pozostających w dzierżawie większość (98%) liczby umów dotyczy powierzchni do 100 ha. Na koniec grudnia 2002 r. takich umów było około 282 tys. i obejmowały one nieruchomości o powierzchni 1 271 tys. ha. Szacuje się, że nieruchomości do 100 ha, najczęściej bez „infrastruktury produkcyjnej”, **służą przede wszystkim powiększeniu już istniejących gospodarstw** – przeciętnie o 4,5 ha na 1 umowę. Natomiast w grupach

obszarowych powyżej 100 ha nabywcy i dzierżawcy nieruchomości Zasobu użytkowali 2 146 tys. ha (w tym jednoosobowe spółki Agencji i spółki pracowników), na podstawie 5,3 tys. umów (przeciętnie – około 405 ha na 1 umowę).

9. Od początku działalności do końca 2002 r. Agencja **sprzedała cudzoziemcom 747 ha gruntów**, tj. około 0,06% wszystkich gruntów sprzedanych z Zasobu. Najwięcej gruntów nabyli inwestorzy niemieccy, fińscy i holenderscy. W związku z faktem, że od 1 stycznia 2001 r. nie jest wymagana zgoda MSP na zawarcie umowy sprzedaży podmiotom z udziałem zagranicznym, nie będącym cudzoziemcami, można jedynie szacować, że w latach 1992 – 2002 podmioty te zakupiły z Zasobu około 39 tys. ha. Również na zawieranie umów dzierżawy przez podmioty z udziałem zagranicznym nie wymagana jest obecnie zgoda organów administracji państwowej. W związku z tym również można jedynie szacować (i są to dane wyłącznie orientacyjne), że na koniec grudnia 2002 r. w dzierżawie przez cudzoziemców znajdowało się około 114 tys. ha nieruchomości Zasobu, a w dzierżawie podmiotów polskich z udziałem kapitału zagranicznego – około 60 tys. ha.
10. Niezależnie od sprzedaży i dzierżawy Agencja rozdysponowuje nieruchomości Zasobu także w innych formach. Część nieruchomości – 243,9 tys. ha - przekazano nieodpłatnie upoważnionym podmiotom (jednostkom samorządu terytorialnego, Lasom Państwowym, kościelnym osobom prawnym, itp.), wniesiono aportami do spółek oraz rozdysponowano trwale w innych formach 43,6 tys. ha. W gospodarstwach Skarbu Państwa w administrowaniu znajdowało się 4,8 tys. ha, a w zarządzie i wieczystym użytkowaniu – 111,6 tys. ha. **Na koniec grudnia 2002 r. do rozdysponowania pozostawały nieruchomości Zasobu o powierzchni około 584 tys. ha.**
11. W 2001 r. Agencja kontynuowała **“Program osadnictwa rolniczego na gruntach Skarbu Państwa”**. Na cele osadnicze przeznaczono ogółem ponad 200 gospodarstw o łącznej powierzchni ponad 40 tys. ha. Według stanu na 31 grudnia 2002 r. w programie uczestniczyło 177 gospodarstw o powierzchni 37,5 tys. ha, z tego w dzierża-

wie znajdowało się 151 gospodarstw o łącznej powierzchni 34,7 tys. ha, a 26 gospodarstw, o powierzchni 2,8 tys. ha – pozostawało do rozdysponowania.

12. **W 2002 r. wpływy z gospodarowania mieniem Zasobu (wpływy statutowe)** wyniosły 1 318 mln zł i były o 5% niższe od wielkości planowanych (1 381 mln zł). Zasadnicze wpływy Agencji pochodziły - tak jak w latach poprzednich - z rozdysponowania mienia (90% wszystkich wpływów). Podstawową przyczyną niższego wykonania wpływów statutowych ogółem była przede wszystkim niższa realizacja wpływów ze sprzedaży gruntów (89%) i pozostałych nieruchomości (83%) oraz sprzedaży udziałów i akcji (89%).
13. **Wydatki na finansowanie ustawowych zadań Agencji (wydatki statutowe)** wykonano w wysokości 1 434 mln zł, tj. 94% wielkości planowanych, a 126% wykonanych w 2001 r. Jedną z głównych pozycji tych wydatków w 2002 r. była kwota 393,8 mln zł wpłat do budżetu Państwa z tytułu wykupu obligacji restrukturyzacyjnych BGŻ. Ponadto znaczne kwoty (152,7 mln zł) zostały przeznaczone na finansowanie inwestycji dotyczących Zasobu (infrastruktura, ochrona zabytków, inwestycje dotyczące budynków i budowli), subwencje statutowe (203,2 mln zł), zamówienia i zlecenia Agencji (221,1 mln zł).
14. **Wydatki na funkcjonowanie Biura Prezesa i oddziałów terenowych** poniesione zostały w wysokości 113 mln zł, **co stanowi o 9% mniej** niż limit wydatków określony na ten cel w planie finansowym. Decydujący wpływ miały na to mniejsze niż planowano (o 47%) wydatki na inwestycje związane z komputeryzacją Agencji (w planie umieszczono bowiem rezerwę na wydatki w zakresie zakupu sprzętu i oprogramowania - gdyby okazały się one konieczne w przypadku nałożonych na AWRSP dodatkowych zadań np. ustawy „o reprivatyzacji”).
15. **Niedobór finansowy** wyniósł 228 mln zł, podczas gdy plan na 2002 r. przewidywał niedobór finansowy w kwocie 262 mln zł (poprawa w stosunku do planu o 13%). Do głównych przyczyn niedoboru należy zaliczyć zwiększone wydatki Agen-

cji na aktywizację zawodową bezrobotnych. Ponadto w stosunku do roku 2001 wzrosła o 18 mln zł, tj. do kwoty 393,8 mln zł wpłata do budżetu państwa, z tytułu art. 20a ustawy.

16. W 2002 r. dzierżawcy i nabywcy nieruchomości Zasobu zobowiązani byli do **splaty 1 009,3 mln zł należności bieżących**. Z kwoty tej terminowo uregulowano 794,4 mln zł (79% należności wymagalnych), odroczone płatność 51,1 mln zł (5%), rozłożono na raty 9,4 mln zł (0,9%), obniżono na podstawie art. 700 K.c. należności w kwocie 7,3 mln zł (0,7%) oraz umorzono 2,0 mln zł (0,2%). Ogółem kontrahenci Agencji nie uregulowali w terminie należności w kwocie 145,1 mln zł (14,2%). Generalnie jednak, w roku 2002 nastąpiła poprawa wskaźników spłaty należności bieżących w stosunku do roku 2001. Wpłynęło na to, oprócz zintensyfikowania działań windykacyjnych przez oddziały terenowe, również to, że nie odnotowano w 2002 r. wystąpienia na szerszą skalę niekorzystnych zjawisk przyrodniczych, co potwierdza dosyć niski wskaźnik obniżeń czynszu na podstawie art. 700 K.c. oraz niewielki udział należności odroczonej, rozłożonej na raty i umorzonej w należnościach ogółem.
17. **Wymagalne w 2002 r. należności Agencji z okresów poprzednich** wyniosły ogółem 464,0 mln zł. Dzierżawcy i nabywcy uregulowali należności ogółem w kwocie 186,6 mln zł (tj. 40% należności wymagalnych), w stosunku do 21,4 tys. zł (5%) podjęto decyzje o odroczeniu spłaty należności, rozłożono do spłaty w ratach 19,7 mln zł (4%), obniżono na podstawie art. 700 K.c. czynsz w wysokości 1,9 mln zł (0,4%) oraz umorzono 7,7 mln zł (2%). Kontrahenci Agencji nie wywiązali się z płatności zobowiązań w kwocie 226,8 mln zł (48,6%). Ogółem wskaźnik spłaty tej grupy należności Agencji ukształtował się na poziomie 40% (wskaźnik spłaty należności zaległych wyniósł 31%, odroczonej – 76% i rozłożonej na raty – 70%). Na dość niski poziom kształtowania się wskaźnika spłaty należności zaległych w głównej mierze wpływ mają długotrwałe procedury dochodzenia należności przed sądem oraz stosunkowo mała efektywność prowadzonych postępowań komorniczych.

18. **Jednym z zadań Agencji jest utrzymanie, a także tworzenie nowych miejsc pracy**, dla możliwie dużej liczby byłych pracowników ppgr. Według GUS liczba bezrobotnych w sektorze publicznym rolnictwa, leśnictwa i łowiectwa zarejestrowanych w urzędach pracy, wynosiła na koniec 2002 r. – 24,6 tys. osób (najwyższy poziom bezrobocia wśród byłych pracowników tego sektora około 99 tys. osób - miał miejsce w lutym 1994 r.

Do najważniejszych kierunków działania Agencji na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia w środowisku byłych pracowników ppgr, należy zaliczyć m.in.:

- utrzymywanie miejsc pracy w gospodarstwach dzierżawionych, m.in. poprzez zobowiązanie (w umowie) dzierżawcy do zatrudnienia określonej liczby osób, udogodnienia i preferencje w procedurach przetargowych dla kontrahentów deklarujących utworzenie miejsc pracy, wykorzystywanie niezagospodarowanych obiektów w celu tworzenia nowych miejsc pracy, rozkładanie na korzystne raty należności z tytułu sprzedaży nieruchomości, stosowanie innych narzędzi finansowych, takich jak np. mikropożyczki, refundacje części kosztów zatrudnienia, itp.;
- współtworzenie wraz z innymi podmiotami lokalnych funduszy poręczeniowych i preferencyjnych linii kredytowych dla osób podejmujących działalność gospodarczą bądź zatrudniających pracowników ze środowisk po byłych ppgr;
- współpracę z instytucjami, fundacjami i organizacjami, uczestniczącymi w przedsięwzięciach i programach lokalnych, aktywizujących środowisko wiejskie, w tym byłych pracowników ppgr;
- organizowanie szkoleń wspomagających przekwalifikowanie lub uzupełnienie kwalifikacji osób bezrobotnych, poszukujących pracy.

19. Do końca grudnia 2002 r, od początku działania tego programu, Agencja podpisała 2 200 umów o refundację, na podstawie których zatrudnionych zostało 9 968 bezrobotnych byłych pracowników ppgr. Łącznie kwota wypłaconych refundacji z tytułu zatrudnienia bezrobotnych wyniosła 39,9 mln zł.

20. Agencja uczestniczy w programie pn. „*zielone miejsca pracy*”. W wyniku zawartej umowy Agencja zobowiązała się do pokrycia kosztów zatrudnienia, przez okres 6-ciu miesięcy, do 1000 absolwentów wywodzących się z rodzin byłych pracowników ppgr. Ogółem w ramach projektu uruchomiono 279 lokalnych programów, w których uczestniczyło 948 osób. Łączne koszty wynagrodzenia absolwentów pokrywane przez Agencję wyniosą ponad 4,3 mln zł.
21. W roku 2002 kontynuowały działalność *fundusze poręczeniowe* utworzone z udziałem Agencji w ramach programów lokalnych dla niektórych gmin. Fundusze te wspierają pracodawców tworzących miejsca pracy dla bezrobotnych byłych pracowników ppgr. Agencja zaangażowała w fundusze kwotę 5,9 mln zł. Do końca 2002 r. udzieliły one ponad 480 poręczeń na kwotę około 15,3 mln zł. W wyniku udzielonych poręczeń utworzonych zostało około 1,5 tys. miejsc pracy.
22. Agencja uczestniczy także w programie mikropożyczek prowadzonym przez Fundację Wspomagania Wsi. W 1999 r. Agencja i Fundacja utworzyły w tym celu wspólny fundusz. Do końca 2002 r. z funduszu udzielono 490 pożyczek na łączną kwotę prawie 3 mln zł, w tym – w roku 2002 udzielono 308 pożyczek na kwotę ponad 1,9 mln zł (w tym 191 pożyczek dla byłych pracowników ppgr).
23. AWRSP prowadzi od 1998 r. własny program stypendialny dla młodzieży ze środowisk popegeerowskich. Programem objęci są uczniowie publicznych szkół średnich i ponadgimnazjalnych kończących się maturą. W roku szkolnym 2002/2003 Agencja finansuje stypendia dla ponad 40 tys. uczniów. Agencja współuczestniczy także w programie „stypendiów pomostowych” dla studentów, którzy w roku akademickim 2002/2003 podjęli studia magisterskie w państwowych uczelniach wyższych. Z przyznanych 943 stypendiów 493 finansuje Agencja.
24. W oddziałach terenowych Agencji realizowane są inicjatywy własne, pozwalające tworzyć nowe miejsca pracy oraz organizowane są szkolenia dla bezrobotnych w zakresie przedsiębiorczości i zdobywania nowych kwalifikacji. W szkoleniach orga-

nizowanych przez oddziały terenowe samodzielnie bądź we współpracy z urzędami pracy i organizacjami pozarządowymi wzięło udział w 2002 r. ponad 4 200 osób.

25. **Agencja organizuje i finansuje różnorodną pomoc dzieciom pracowników byłych ppgr.** W 2002 r. Agencja sfinansowała m.in. wypoczynek letni dla **21 316 dzieci** wypoczywających na koloniach i **5 710 dzieci** przebywających na tzw. półkoloniach. Ogółem Agencja w 2002 r. umożliwiła organizację wypoczynku letniego dla **27 026 dzieci** ze środowisk byłych ppgr. Każdemu uczestnikowi kolonii w ramach przyznanej przez Agencję subwencji zakupiono odzież, obuwie i środki higieny osobistej. Agencja zorganizowała i sfinansowała także dożywianie i dowożenie dzieci do szkół, ochronę zdrowia w tym leczenie sanatoryjne dzieci, działalność sportowo-kulturalną i wyposażanie szkół, stołówek i sal gimnastycznych w podstawowy sprzęt. W 2002 r. **330** pracownikom byłych ppgr sfinansowano leczenie sanatoryjne.
26. W gospodarstwach Skarbu Państwa prowadzących działalność hodowlaną, uznaną za szczególnie ważną dla postępu biologicznego w całym rolnictwie oraz w tych gospodarstwach, które charakteryzowały się dużym i trudno podzielnym majątkiem (gdzie podział mógłby prowadzić do spadku efektywności ekonomicznej – np. gospodarstwa rybne, szklarniowe itp.), tworzone były **jednoosobowe spółki Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa**. Do końca grudnia 2002 r. Agencja utworzyła lub objęła udziały w 150 takich spółkach.
27. W wyniku prywatyzacji spółek ścieżką kapitałową lub likwidacyjną, a także konsolidacji udziałów (połączenia spółek) wg stanu na koniec 2002 r. **Agencja wykonywała prawo własności w stosunku do 100% udziałów w 98 spółkach**. Nominalna wartość udziałów w tych spółkach wynosiła 695 mln zł, a ich zysk za 2001 r. wyniósł (saldo) 5,6 mln zł, z tego 66 spółek wykazało zysk w łącznej wysokości 31,3 mln zł oraz 32 spółki - stratę w łącznej wysokości 25,7 mln zł.

W roku 2002 Agencja WRSP wykonywała uprawnienia właścicielskie także w spółkach, w których objęła mniejszościowe pakiety udziałów lub akcji. Wg stanu na

koniec grudnia 2002 r. w ewidencji Agencji znajdowało się 75 takich spółek, z których ponad 30 znajdowało się w trakcie likwidacji, upadłości lub nie prowadziło działalności gospodarczej. W 2002 r. Agencja zbyła udziały lub akcje w 5 spółkach tej grupy, wykreślono z ewidencji w związku z zakończeniem likwidacji (upadłości) lub w wyniku zmian struktury własnościowej (np. połączenia spółek) udziały lub akcje w kolejnych 5 spółkach oraz przejęto do ewidencji 4 spółki. Nominalna wartość objętych udziałów i akcji w/w 75 spółek, według stanu na 31 grudnia 2002 r. wyniosła 270 mln zł.

28. W 2002 r. **działalność Agencji była kontrolowana** przez Najwyższą Izbę Kontroli i Urząd Kontroli Skarbowej. Przedmiotem tych kontroli były zagadnienia związane z wykonaniem planu finansowego Agencji w 2001 r, wykorzystaniem środków publicznych, szeroką problematyką gospodarowania mieniem Zasobu, obejmującą w szczególności formy i stan zagospodarowania mienia, sprzedaż i dzierżawę nieruchomości, w tym cudzoziemcom i spółkom z udziałem zagranicznym, gospodarkę mieszkaniową, w tym kwestie związane ze sprzedażą mieszkań, realizację umów sprzedaży i dzierżawy, nadzór właścicielski itp.

Inspektorzy NIK i UKS wskazali na niektóre zagadnienia, jako wymagające zwrócenia przez Agencję baczniejszej uwagi. Najwyższa Izba Kontroli zwróciła m.in. uwagę na konieczność uwzględniania w planie finansowym części wydatków statutowych z tytułu odsetek od zaciągniętych przez Agencję kredytów i w związku z tym sformułowała wniosek o umieszczanie w planie finansowym AWRSP na dany rok budżetowy wszystkich wydatków związanych ze spłatą zobowiązań Agencji. Jako niepokojący oceniła też wzrost wymagalnych należności, głównie z tytułu udzielonych pożyczek. Urząd Kontroli Skarbowej wskazał przede wszystkim na potrzebę egzekwowania w jednostkach terenowych AWRSP bieżących zapisów dotyczących przejmowania mienia Skarbu Państwa do Zasobu i zmian w stanie posiadania, tak, aby informacje i sprawozdania Agencji dotyczące tego mienia zawierały aktualne dane. Zwrócono także uwagę na konieczność ścisłego przestrzegania zarządzeń i wytycznych Prezesa AWRSP w zakresie gospodarowania mieniem i na mieniu Zasobu, jak również za niezbędne uznano wzmoczenie nadzoru nad prze-

strzeganiem procedur (w szczególności w zakresie sprzedaży nieruchomości) oraz zwiększenie kontroli wywiązywania się ze zobowiązań „rzeczowych” przez kontrahentów Agencji korzystających z ulg w czynszu. Zwrócono także uwagę na potrzebę dokonania analizy stanu budynków i budowli znajdujących się w Zasobie pod względem ich funkcjonalności, przydatności i możliwości zagospodarowania, ewentualnie podejmowania decyzji o ich likwidacji. Agencja podjęła niezwłocznie działania na rzecz usunięcia stwierdzonych uchybień.

29. Niezależnie od kontroli NIK i UKS w Agencji prowadzi się stałą kontrolę wewnętrzną, dotyczącą większości aspektów działalności AWRSP. W roku 2002 Zespół Kontroli Wewnętrznej prowadził kontrole planowe, wynikające z półrocznych planów kontroli, zatwierdzonych przez Prezesa AWRSP. Plany te określały łącznie 35 tematów kontrolnych. Ogółem w 2002 r. w jednostkach organizacyjnych Agencji przeprowadzono 127 kontroli. Zespół Kontroli Wewnętrznej badał również sprawy wynikające ze skarg, wniosków oraz listów osób prawnych i fizycznych, skierowanych bezpośrednio lub za pośrednictwem innych instytucji do Biura Prezesa Agencji. W roku 2002 podjęto badanie łącznie 135 spraw.

Struktura organizacyjna*
Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa

Rada Nadzorcza AWRSP

Prezes AWRSP

Wiceprezes	_____	_____	Grupa Ekspertów Prezesa
Zastępca Prezesa	_____	_____	Komisje Problemowe**
Zastępca Prezesa	_____		

Zespoły Biura Prezesa AWRSP

Oddziały terenowe i filie AWRSP

Zespół Organizacyjny	↙	↘	OT AWRSP w Warszawie
Zespół Prawny	↙		Filia w Łodzi
Zespół Gospodarowania Zasobem	↙	↘	OT AWRSP w Bydgoszczy
Zespół Finansowy	↙	↘	OT AWRSP w Gdańsku
Zespół Księgowości	↙	↘	OT AWRSP w Gorzowie Wlkp.
Zespół Ewidencji i Analiz	↙		Filia w Zielonej Górze
Zespół Aktywizacji Zawodowej	↙	↘	OT AWRSP w Lublinie
Zespół Kontroli Wewnętrznej	↙	↘	OT AWRSP w Olsztynie
Zespół Informatyki, Studiów i Ekspertyz	↙		Filia w Elblągu
Zespół Audytu Wewnętrznego	↙		Filia w Suwałkach
Samodz. stan. ds. ochrony informacji niejawnych	↙	↘	OT AWRSP w Opolu
		↘	OT AWRSP w Poznaniu
			Filia w Pile
		↘	OT AWRSP w Rzeszowie
		↘	OT AWRSP w Szczecinie
			Filia w Koszalinie
		↘	OT AWRSP we Wrocławiu

* stan organizacyjny w dniu 31 grudnia 2002 r.

** w 2002 r. Prezes AWRSP nie powoływał Komisji Problemowych

Wstęp

Raport jest sprawozdaniem z wykonania w 2002 r. przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa zadań określonych w ustawie z 19 października 1991 r. *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* oraz w innych dokumentach, wyznaczających kierunki i zakres działania Agencji na rzecz prywatyzacji mienia rolnego Skarbu Państwa oraz realizacji założeń polityki społeczno-gospodarczej dla wsi, rolnictwa i gospodarki żywnościowej.

Zgodnie z ustawą¹ do dnia 30 czerwca 2000 r. Agencja była uprawniona i zobowiązana do przejęcia wszystkich nieruchomości rolnych Skarbu Państwa, bez względu na to, w czym władaniu znajdowały się, lasów nie wydzielonych geodezyjnie z tych nieruchomości, a nadto innych nieruchomości i składników mienia pozostałych po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej oraz ich zjednoczeń. Nieruchomości nie przekazane do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa ostatecznymi decyzjami w tym terminie stały się z mocy prawa własnością gmin, na terenie których były położone (szacuje się, że jest to powierzchnia około 20 tys. ha). Nie dotyczy to jedynie nieruchomości stanowiących składniki byłych ppgr.

Do Zasobu WRSP wchodzi także w dalszym ciągu nieruchomości rolne przejmowane na rzecz Skarbu Państwa na podstawie przepisów szczególnych i nabywane na własność Skarbu Państwa przez Agencję i państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Równocześnie większość gruntów Zasobu została rozdysponowana, głównie na podstawie wieloletnich umów dzierżawy. Przekształcenia strukturalne i własnościowe są jednak kontynuowane. Poza oferowaniem do nabycia lub dzierżawy gruntów dotychczas nierozdysponowanych, Agencja prowadzi pogłębianą restrukturyza-

---

¹ Art. 13 ustawy *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* z 19 października 1991 r.

cję, a następnie również prywatyzację nieruchomości wydierżawionych; jest to realizowane m.in. poprzez:

- sprzedaż dzierżawcom części lub całości dzierżawionych przez nich nieruchomości na zasadach pierwszeństwa nabycia,
- wyłączanie z trwających umów dzierżawy części gruntów do odrębnego zagospodarowania, między innymi na podstawie klauzul „wyłączeniowych”,
- powtórna restrukturyzację, a następnie dalsze rozdysponowanie, zwłaszcza dużych nieruchomości powracających z dzierżawy, w związku z wygaśnięciem (lub rozwiązaniem) umów.

W ten sposób nie tylko są kontynuowane przekształcenia własnościowe i strukturalne w sektorze rolnym, ale także kształtowana jest racjonalna wielkość gospodarstw, a zwłaszcza tworzone są warunki dla powiększania części już istniejących gospodarstw indywidualnych. W tym celu wykorzystuje się także procedurę przetargu ograniczonego, w przypadkach, gdy uzasadniają to lokalne uwarunkowania. Wśród osób ustawowo uprawnionych najczęściej przetargi ograniczone organizowane są dla rolników indywidualnych powiększających swe gospodarstwa. Rolnicy ci w tym trybie znacznie częściej kupują nieruchomości Zasobu niż wydierżawiają.

Znaczne rozdysponowanie Zasobu w różnych formach powoduje, że wzrasta ranga nadzoru właścicielskiego sprawowanego przez Agencję. Nadzór nad sposobem wykorzystywania mienia Zasobu przekazanego użytkownikom, a także jednostkom, które w imieniu Agencji rozdysponowują to mienie, wykonują wszystkie oddziały i filie Agencji. Jednym z celów sprawowanego nadzoru jest zapewnienie zgodności sposobu użytkowania nieruchomości z zapisami zawartymi w umowach, jak też z wymogami wynikającymi z przepisów szczególnych.

Nie wszystkie grunty Zasobu charakteryzują się przydatnością do produkcji rolniczej. Grunty, których wykorzystanie w kierunkach rolniczych nie jest racjonalne, mogą być z powodzeniem wykorzystane w innych celach. W roku 2002 Agencja kontynuowała wydzielanie takich gruntów i nieodpłatne przekazywanie na rzecz jed-

nostek samorządu terytorialnego, Lasów Państwowych, lub innych, upoważnionych podmiotów.

W roku 2002 Agencja w szerokim zakresie realizowała zadania statutowe, obejmujące sferę społeczną. Działania podejmowane w tym zakresie są szczególnie ukierunkowane na środowisko byłych pracowników ppgr i mają na celu udzielanie pomocy tej grupie społeczno-zawodowej, zwłaszcza ułatwienie jej zawodowej aktywizacji. Udzielana jest też pomoc finansowa i organizacyjna rodzinom byłych pracowników ppgr w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.

Znaczne środki Agencja przeznacza na remonty i konserwację, a także na modernizację obiektów pozostających w Zasobie WRSP. Dotyczy to zwłaszcza obiektów zabytkowych oraz infrastruktury komunalnej towarzyszącej osiedlom mieszkaniowym, jak też obiektów ujemnie oddziałujących na środowisko. Duża skala sukcesywnie prowadzonych w tym zakresie prac pozwoliła osiągnąć widoczne zmniejszenie się liczby obiektów stanowiących źródło zagrożenia dla środowiska.

Zawarte w raporcie dane statystyczne obrazują działalność statutową Agencji w 2002 r. na tle wyników osiągniętych w latach wcześniejszych². Należy jednak zwrócić uwagę, że na skutek zmian w strukturze organizacyjnej Agencji w 1999 r, a także w podziale terytorialnym państwa, nie zawsze są możliwe bezpośrednie porównania dynamiki zjawisk w przekroju wojewódzkim i oddziałów terenowych³. Dane ilustrujące stany ewidencyjne „do końca roku 2002” dotyczą struktury organizacyjnej Agencji, właściwej na dzień 31 grudnia 2002 r.

² Zmiany w Zasobie, wynikające z procesów gospodarowania oraz systematyczna weryfikacja danych ewidencyjnych, jak również przyjęta metoda wprowadzania zapisów korygujących do „stanów końcowych” (a nie do danych bieżących) powoduje, że stany podane na koniec okresu sprawozdawczego (np. roku 2002) są sumą stanu na koniec poprzedniego okresu i realizacji w okresie bieżącym oraz salda zapisów korygujących dokonanych w tym okresie (szczegółowe zapisy korygujące znajdują się w materiałach roboczych Agencji).

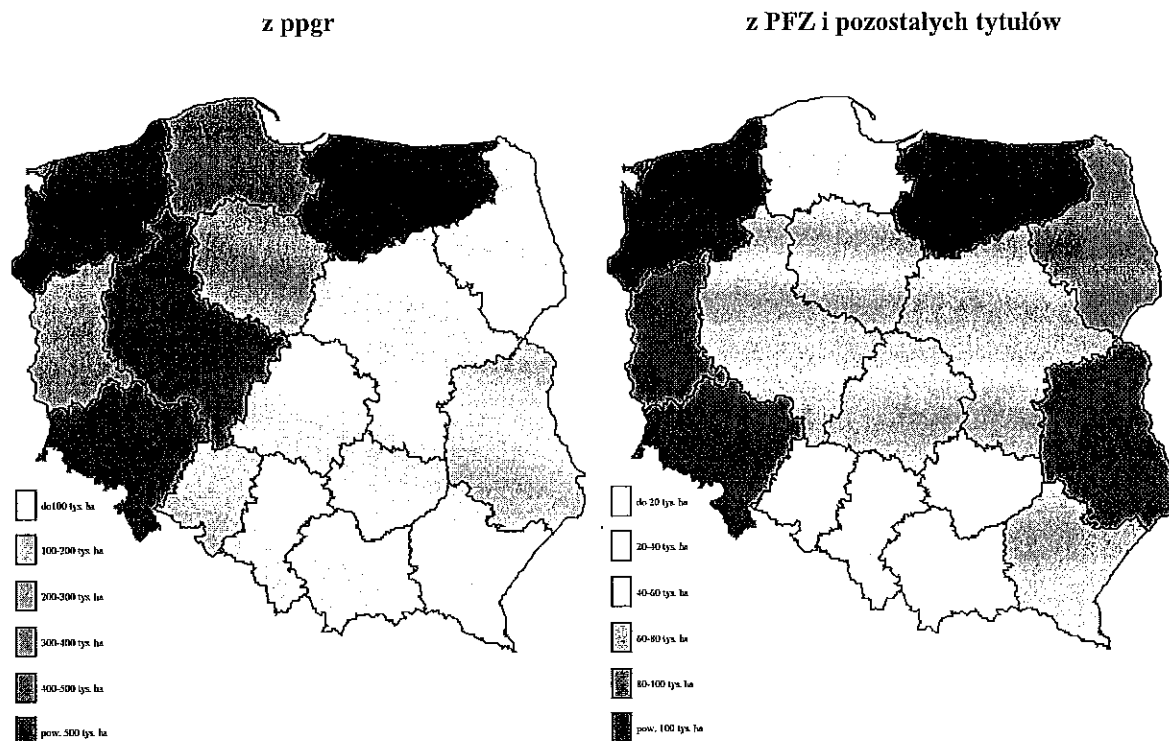
³ Z uwagi na funkcjonujące bazy danych również w filiach oddziałów terenowych, a także z uwagi na realizację przez filie większości celów i zadań właściwych dla oddziałów terenowych - w *Raporcie (...)* prezentowane są także dane w układzie oddziałów i filii (stosownie do właściwego terytorialnie zasięgu działania).

1. Przejmowanie mienia do Zasobu

Agencja zakończyła praktycznie przejmowanie mienia pochodzącego z byłych ppgr już w roku 1995. W następnych latach były jeszcze przejmowane niewielkie powierzchnie gruntów po byłych ppgr – przeważnie lasów, gruntów leśnych i zadrzewionych, nie wydzielonych geodezyjnie. W roku 2002 Agencja nie przejęła z tego źródła żadnych gruntów, a od początku działalności do końca 2002 r. z 1666 zlikwidowanych byłych ppgr przejęte zostały do Zasobu WRSP nieruchomości o łącznej powierzchni **3 759,4 tys. ha**⁴ (tab. A.1). W ogólnej liczbie zlikwidowanych ppgr 72 jednostki postawione były przed 1 stycznia 1992 r. w stan likwidacji z przyczyn ekonomicznych, a w dalszych 69 ppgr, w wyniku nowelizacji z 29 grudnia 1993 r. ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (...), umorzono postępowanie upadłościowe.

Grunty Skarbu Państwa przejęte do Zasobu WRSP

stan na 31 grudnia 2002 r.

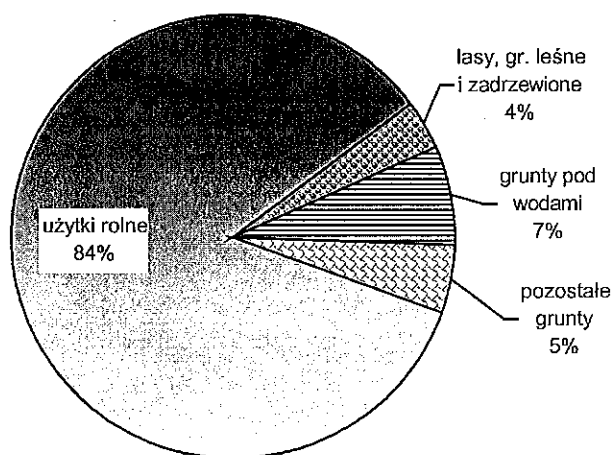
⁴ Po uwzględnieniu korekt (w roku 2002 (-) 150 ha).

Z Państwowego Funduszu Ziemi Agencja przejęła do Zasobu **608,1 tys. ha**, w tym 388 ha w 2002 r. Od początku działalności Agencja przejęła także ze wszystkich pozostałych tytułów **337,5 tys. ha** gruntów, z tego 1,9 tys. ha w 2002 r. (z uwzględnieniem salda zmian geodezyjnych). W tej powierzchni przejęto **23,5 tys. ha** gruntów w ramach realizacji ustawy *o ubezpieczeniu społecznym rolników*, z tego 197 ha w 2002 r.

Przejęte do Zasobu nieruchomości, głównie za sprawą uwarunkowań lokalizacyjnych byłych ppgr – położone są przede wszystkim w rejonach północnej i zachodniej Polski. Ma to swoje dalsze konsekwencje w działaniach Agencji w zakresie restrukturyzacji przejętych nieruchomości i potencjalnych, lokalnych możliwościach zaspokojenia popytu rolników. W znacznym stopniu taki rozkład terytorialny Zasobu ogranicza możliwości Agencji w zakresie poprawy struktury obszarowej rolnictwa indywidualnego w centralnych i południowych rejonach kraju.

Od początku działalności do końca grudnia 2002 r. Agencja przejęła do Zasobu

Struktura gruntów przejętych do Zasobu WRSP
(stan na 31. 12. 2002 r.)

ze wszystkich tytułów **4 705,0 tys. ha⁵** gruntów, z tego 3 960,2 tys. ha (84%) użytków rolnych, (w tym 3 053,0 tys. ha gruntów ornych i 885,1 tys. ha trwałych użytków zielonych), 168,8 tys. ha (4%) – lasów, gruntów leśnych i zadrzewionych (w tym lasów – 97,6 tys. ha - 2%), 342,0 tys. ha (7%) - gruntów pod wodami oraz 234 tys. ha (5%) - innych gruntów (nieużytki, tereny osiedlowe,

komunikacyjne, użytki kopalne itp.). Z protokołów zdawczo-odbiorczych wynika, że do Zasobu przekazano 408 tys. ha gruntów odlogowanych i ugorowanych⁶.

⁵ Po uwzględnieniu korekt, uchyleń decyzji wojewodów, przesunięć między źródłami pochodzenia gruntów itp.

⁶ Według stanu na dzień przekazywania do Zasobu.

Poza gruntami do Zasobu przejęto także pochodzący z byłych ppgr i innych podmiotów majątek trwały i obrotowy o wartości księgowej netto **8,6 mld zł**, a także blisko **2,0 mld zł** zobowiązań byłych ppgr, w tym zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 887,4 mln zł⁷.

W rzeczowej strukturze przejętego majątku trwałego dominującą pozycję zajmowały budynki i budowle. Obok budynków gospodarczych, służących bezpośrednio produkcji rolniczej Agencja przejęła 333,3 tys. mieszkań, a także obiekty przemysłu rolno-przetwórczego, handlowe i usługowe, w tym m.in.: 858 gorzelni, winiarni i browarów, 269 masarni i rzeźni, 898 suszarni zbóż i zielonek, 717 mieszalni pasz, 31 młynów i kaszarni, 75 chłodni, a także 415 sklepów, 147 hoteli, zajazdów, restauracji i barów, 672 obiektów o charakterze socjalnym, kulturalnym i sportowym. Przejęto także 2 136 zabytkowych zespołów dworskich i pałacowo-parkowych⁸. (tab. A.18).

2. Zagospodarowanie mienia Zasobu

Rozdysponowanie mienia przejętego do Zasobu, a zwłaszcza relatywnie dużych gospodarstw (zakładów, folwarków) pegeerowskich, które należało wcześniej podzielić na mniejsze moduły, poprzedzone było opracowaniem dla każdego przedsiębiorstwa indywidualnego programu jego restrukturyzacji. W programach tych uwzględniano także potrzebę przygotowania możliwie szerokiej i zróżnicowanej oferty nieruchomości, które mogłyby służyć poprawie struktury obszarowej istniejących gospodarstw indywidualnych oraz ułatwić powstanie nowych, sprawnych ekonomicznie jednostek gospodarczych. W stosunku do gospodarstw byłych ppgr, zajmujących się hodowlą roślin i zwierząt, programy ich restrukturyzacji uwzględniały potrzebę utrzymania tej działalności, przy równoczesnym założeniu, że majątek nowopowołanej jednostki na mieniu tych

⁷ Stan na dzień przejmowania protokółami zdawczo-odbiorczymi.

⁸ W Zasobie dokonuje się weryfikacji przejętych obiektów, a w miarę potrzeby - zmiany ich kwalifikacji, przeznaczenia lub funkcji. Przejęte zespoły dworskie i pałacowo-parkowe podlegają przeglądowi przy udziale wojewódzkich służb konserwacji zabytków, w wyniku których weryfikowany jest m.in. status i zakres rzeczowy obiektów tworzących „zespół”, jak również wprowadzane są do ewidencji nowe zespoły dworskie i pałacowo-parkowe, uznane przez służbę ochrony zabytków za obiekty zabytkowe.

gospodarstw zostanie dostosowany (przeważnie zmniejszony) do powierzonych jej zadań.

Agencja zagospodarowuje nieruchomości i inne mienie Skarbu Państwa w różnych formach przewidzianych ustawą. Trwałe rozdysponowanie mienia, polegające na przeniesieniu własności, następowało przede wszystkim w drodze sprzedaży, nieodpłatnego przekazania uprawnionym podmiotom, jak też poprzez wniesienie aportem do spółek prawa handlowego. Natomiast nieruchomości pozostające w Zasobie rozdysponowywano głównie poprzez dzierżawę. Nieruchomości Zasobu, które nie mogły być rozdysponowane w tej formie (np. z powodu czasowego braku zainteresowania nimi, mimo podejmowanych prób ich rozdysponowania), a zwłaszcza nieruchomości będące częścią zorganizowanych gospodarstw, które „powracały” z dzierżawy, Agencja przekazywała na określony czas w administrowanie osobom fizycznym lub prawnym.

Od początku swego funkcjonowania Agencja zaoferowała do kupna lub dzierżawy nieruchomości Zasobu o powierzchni **8,8 mln ha**, z tego 437 tys. ha w 2002 r. (tab. A.2)⁹. Przeprowadzono ogółem 347,6 tys. przetargów, w tym 58,4 tys. przetargów w roku 2002. Rozstrzygnięto (tj. ustalono kandydatów na nabywców, bądź dzierżawców) 221,2 tys. przetargów, z tego 24,4 tys. w 2002 r.

Nowelizacja¹⁰ ustawy *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* (...) wprowadziła możliwość organizowania przetargów na sprzedaż i dzierżawę nieruchomości Zasobu, ograniczonych do niektórych grup kontrahentów. Procedura przetargu ograniczonego jest stosowana przez Agencję przede wszystkim tam, gdzie interes społeczny uzasadnia ukierunkowanie przepływu gruntów do jednej z uprawnionych grup osób. Do końca grudnia 2002 r. ogłoszono ogółem 2 316 przetargów ograniczonych, w tym 1 633 na sprzedaż nieruchomości Zasobu i 683 – na dzierżawę. Rozstrzygnięto 1669 przetargów, obejmując nimi około 19 tys. ha do kupna i 37 tys. ha do

⁹ Część gruntów była wystawiana do przetargów więcej niż jeden raz.

¹⁰ Ustawą o zmianie ustawy *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw* (Dz.U. Nr 49 z 31 maja 1999 r., poz. 484).

dzierżawy. W 2002 r. ustalono w tym trybie nabywców na 8,7 tys. ha i dzierżawców 10,4 tys. ha. Osobami uprawnionymi, najczęściej korzystającymi z przetargów ograniczonych są – w grupie nabywców - rolnicy zamierzający powiększyć swoje gospodarstwa, a w grupie dzierżawców – spółki utworzone przez pracowników zlikwidowanych ppgr.

2.1. Sprzedaż

Najpełniejszą formą prywatyzacji nieruchomości Zasobu WRSP jest niewątpliwie ich sprzedaż. Do końca 2002 r. Agencja sprzedała **1 272,0 tys. ha gruntów**, tj. 27,0% powierzchni przejętej do Zasobu (tab. A.3). W strukturze sprzedanych nieruchomości, z uwagi na ich dominującą ilość, przeważają grunty pochodzące z byłych ppgr; stanowiły one 83% powierzchni gruntów sprzedanych ogółem (80% powierzchni przejętej z tego źródła). Grunty pochodzące z PFZ stanowiły 13% ogólnej sprzedaży gruntów (13% powierzchni przejętej z PFZ), a około 4% powierzchni sprzedanej to grunty pochodzące z innych źródeł (7% powierzchni przejętej z tych tytułów).

W 2002 r. Agencja sprzedała nieruchomości o powierzchni **159,2 tys. ha**, tj. o

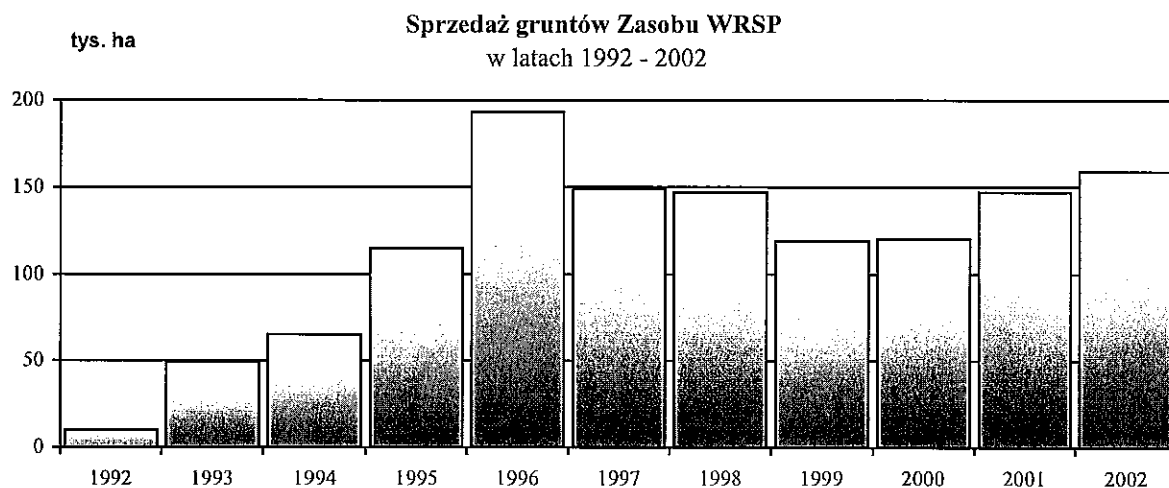
Sprzedaż gruntów z Zasobu WRSP
w latach 1992-2002

Rok	Powierzchnia sprzedana - tys. ha	Dynamika sprzedaży rok poprz. = 100
1992	9,5	100
1993	49,0	516
1994	65,4	133
1995	115,4	176
1996	192,6	167
1997	149,4	78
1998	146,5	98
1999	119,0	81
2000	120,1	101
2001	147,0	122
2002	159,2	108

około 8% więcej niż w roku 2001, który należy zaliczyć do dobrych z tego punktu widzenia. Oznacza to równocześnie wykonanie planu sprzedaży zakładanego na 2002 r. w 99% (plan – 160,4 tys. ha). Wzrost sprzedaży gruntów w roku 2002 uzyskano mimo tego, że część nieruchomości Zasobu nie podlega sprzedaży ze względu na roszczenia zgłoszone przez byłych właścicieli i ich spadkobierców.

Można przypuszczać, że ten dość wysoki poziom sprzedaży jest w pewnym stopniu powodowany obawami o wzrost cen ziemi po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej

oraz przewidywanym, ustawowym uregulowaniem obrotu ziemią rolną w Polsce, zakładającym m.in. ograniczenia w jej zakupie.

W strukturze obszarowej sprzedanych gruntów (tab. I i II) dominują - pod względem liczby zawartych umów - nieruchomości mniejsze obszarowo. Na ogólną liczbę 138,9 tys. umów sprzedaży zawartych do końca grudnia 2002 r. (bez transakcji obejmujących grunty pod budynkami, również mieszkalnymi, wyodrębnionymi obiektami, wodami, służącymi do wydobywania kopalin itp. a także grunty nierolne¹¹), blisko połowę (67,6 tys. umów – 49%) stanowią umowy zawarte na zakup do 1 ha gruntów, a kolejne 52,4 tys. umów (37,7%) zawarto na zakup gruntów w przedziale od 1 do 10 ha. Na grunty o powierzchni od 10 do 100 ha zawarto 17,1 tys. umów (12,3%), a umów na sprzedaż nieruchomości o powierzchni przekraczającej 100 ha zawarto 1 728 (1,2%).

¹¹ Celem analizy jest obserwacja zmian cen i czynszów płaconych za grunty rolne przez kontrahentów Agencji – nabywców i dzierżawców nieruchomości Zasobu WRSP. Z tego względu z analizy wyłączono transakcje dotyczące gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze (np. pod wodami, samodzielnymi obiektami, służącymi do wydobywania kopalin itp.), a także gruntów nierolnych. Nie uwzględniono także transakcji charakteryzujących się ekstremalnymi cenami lub czynszami. W rezultacie analizą objęto – średnio - 94% gruntów sprzedanych i 93% gruntów wydzierżawionych. Do analizy przyjęto dane na moment zawierania umowy, co oznacza, że nie wyłączono umów anulowanych lub rozwiązanych, a w części dotyczącej dzierżawy nie uwzględniono także zmian obszaru dzierżaw aneksami do wcześniej zawartych umów. Należy również zwrócić uwagę, że uzyskiwane w przetargach ceny transakcyjne gruntów rolnych Zasobu oraz poziomy czynszów w grupach obszarowych są obciążone w pewnym stopniu czynnikiem losowości, co wynika z samej istoty przetargu.

Tabela I

Powierzchnia gruntów sprzedanych z Zasobu WRSP*
wg grup obszarowych
(w ha)

Wyszczególnienie	Do 31.12.2002			W tym w 2002		
	razem	z tego		razem	z tego	
		osoby fizyczne	osoby prawne		osoby fizyczne	osoby prawne
Grupa obszarowa w ha						
do 1,00	28 143	27 848	294	2 850	2 815	35
1,01 - 1,99	30 360	29 901	459	4 046	3 996	49
2,00 - 4,99	63 737	62 197	1 541	8 835	8 711	124
5,00 - 9,99	79 412	76 416	2 996	10 821	10 656	165
10,00 - 19,99	115 371	108 966	6 404	15 547	15 075	472
20,00 - 49,99	250 923	224 874	26 049	39 597	36 881	2 717
50,00 - 99,99	76 522	66 555	9 968	11 584	10 806	778
100,00 - 499,99	351 307	254 564	96 743	44 548	34 476	10 071
500,00 - 999,99	160 394	76 212	84 182	12 853	7 338	5 514
1000,00 i więcej	57 210	16 622	40 588	1 024	-	1 024
Razem	1 213 379	944 156	269 223	151 704	130 756	20 948
w tym do 99,99	644 468	596 758	47 710	93 279	88 941	4 338
100,00 i więcej	568 911	347 398	221 513	58 425	41 815	16 610

* Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela II

Liczba umów zawartych na sprzedaż gruntów z Zasobu WRSP*
wg grup obszarowych

Wyszczególnienie	Do 31.12.2002			W tym w 2002		
	razem	z tego		razem	z tego	
		osoby fizyczne	osoby prawne		osoby fizyczne	osoby prawne
Grupa obszarowa w ha						
do 1,00	67 628	67 023	605	6 224	6 152	72
1,01 - 1,99	21 213	20 900	313	2 843	2 807	36
2,00 - 4,99	20 002	19 519	483	2 789	2 748	41
5,00 - 9,99	11 203	10 785	418	1 519	1 494	25
10,00 - 19,99	8 235	7 791	444	1 107	1 072	35
20,00 - 49,99	7 770	7 028	742	1 207	1 131	76
50,00 - 99,99	1 101	957	144	165	154	11
100,00 - 499,99	1 445	1 091	354	187	155	32
500,00 - 999,99	247	121	126	20	11	9
1000,00 i więcej	36	12	24	1	-	1
Razem	138 880	135 227	3 653	16 062	15 724	338
w tym do 99,99	137 152	134 003	3 149	15 854	15 558	296
100,00 i więcej	1 728	1 224	504	208	166	42

* Bez umów zawartych na sprzedaż gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych.

Ogólna powierzchnia gruntów sprzedanych w grupach obszarowych do 100 ha wyniosła 644,5 tys. ha (53%), co w przeliczeniu na 1 umowę daje średnio 4,7 ha. Powierzchnia sprzedanych nieruchomości w grupach obszarowych powyżej 100 ha wyniosła 568,9 tys. ha - średnio 329 ha na 1 umowę.

Nabywcami nieruchomości Zasobu są zarówno osoby fizyczne, jak i prawne. Struktura udziału obu tych grup nabywców (tab. I i II) wskazuje, że osoby prawne stanowią mniej niż 3% ogółu nabywców (zawartych umów) oraz, że są one zainteresowane nieruchomościami większymi obszarowo. Do końca 2002 r. przeciętna powierzchnia nieruchomości sprzedanych na 1 umowę osobom prawnym wyniosła 74 ha, a osobom fizycznym – około 7,0 ha.

W transakcjach sprzedaży gruntów rolnych zawartych przez Agencję w roku 2002 uzyskano za 1 ha średnią statystycznie cenę w wysokości 3 438 zł, podczas, gdy w roku 2001 - 3 414 zł, w 2000 r. - 3 554 zł, a w 1999 r. - 3 684 zł. Głębsza analiza zawartych transakcji wskazuje jednak, że nie mamy do czynienia ze zjawiskiem spadku cen, wręcz odwrotnie ceny ziemi systematycznie rosną. Wyczerpują się natomiast zasoby gruntów droższych, atrakcyjnych pod względem jakości, położenia lub rozłogu i w ogólnej liczbie transakcji ich udział jest coraz mniejszy. Dotyczy to zwłaszcza tych rejonów kraju (np. Wielkopolska, Kujawy, Żuławy itp.) oraz lokalizacji (np. wokół dużych aglomeracji), w których tradycyjnie ceny gruntów rolnych były relatywnie wysokie. Brak jest wprowadzić bezpośrednich porównań cen transakcyjnych uzyskiwanych przez Agencję i w obrocie prywatnym, tym niemniej, na podstawie badań rynku ziemi rolniczej, prowadzonych przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie można sądzić, że ceny ziemi w obrocie prywatnym są wyższe. Według badań IERiGŻ (opartych m.in. na danych GUS) w latach 1999 - 2001 przeciętna cena za grunty w transakcjach prywatnych wynosiła odpowiednio 4 390 zł/ha, 4 786 zł/ha i 5 197 zł/ha.

Przedmiotem sprzedaży były również obiekty rolno-przemysłowe, usługowe i handlowe oraz zespoły dworskie i pałacowo-parkowe (tab. A18), a także jeziora mające

charakter wód stojących i stawy. Do końca 2002 r. Agencja sprzedawała m.in. 309 gorzelni, winiarni i browarów (36%), 277 suszarni zbóż i zielonek (31%), 200 mieszalni pasz (32%). Sprzedano także 72 obiekty hotelowo-restauracyjne (58%), 278 sklepów (74%), jak również 888 zabytkowych zespołów dworskich i pałacowo-parkowych (39%). Z przejętych 270 tys. ha jezior sprzedano 1,5 tys. ha, a z ponad 47 tys. ha przejętych stawów sprzedano 8,7 tys. ha.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami¹² cudzoziemcy mogą nabywać nieruchomości Zasobu po uzyskaniu stosownych zezwoleń. Od początku działalności do końca 2002 r. Agencja zawarła z cudzoziemcami 99 umów sprzedaży nieruchomości Zasobu o łącznej powierzchni 747 ha, tj. około 0,06% wszystkich gruntów sprzedanych. Najwięcej gruntów nabyli inwestorzy niemieccy, fińscy i holenderscy.

Również podmioty polskie z udziałem kapitału zagranicznego, nie będące cudzoziemcami mogą nabywać nieruchomości Zasobu. Jednakże wobec faktu, że nie są obecnie wymagane zezwolenia dla tych transakcji, Agencja utraciła możliwość dokładnej ich selekcji i ewidencji. Można jedynie szacować, że do końca grudnia 2002 r. podmioty takie zakupiły z Zasobu nieruchomości o powierzchni około 39 tys. ha, tj. 3% wszystkich sprzedanych przez Agencję gruntów.

2.2.   Inne formy trwałego rozdyponowania mienia Zasobu

Na mocy ustawy z 19 października 1991 r. oraz innych ustaw, część gruntów została **przekazana nieodpłatnie** uprawnionym podmiotom. Najwięcej gruntów Agencja przekazała nieodpłatnie Lasom Państwowym – ponad 129 tys. ha, (w tym ponad 23 tys. ha lasów, gruntów leśnych i zadrzewionych i ponad 106 tys. ha gruntów pod zalesienie), kościelnym osobom prawnym – 64,9 tys. ha oraz jednostkom samorządu terytorialnego (głównie gminom) – 23,0 tys. ha. W **aporcie** do spółek prawa handlowego Agencja wniosła 15,0 tys. ha gruntów¹³, a wraz z nimi 147 zabytkowych zespołów dworskich i

¹² W brzmieniu obowiązującym w 2002 r. - ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

¹³ Po uwzględnieniu wyłączeń.

pałacowo-parkowych, 173 obiekty socjalne, kulturalne i sportowe, 66 mieszalni pasz, 51 gorzelni, winiarni i browarów, 40 suszarni zbóż i zielonek (tab. A.18). Spółkom przekazano także w aportach 1 667 mieszkań.

Nieodpłatnie przekazano (w ha)	do 31. 12. 2002 r.	w tym w 2002 r.
-- jednostkom samorządu terytorialnego na cele związane z realizacją ich zadań	22 981	2 142
– Lasom Państwowym	129 192	6 207
– na rzecz kościelnych osób prawnych	64 937	4 507
– PAN, izbom rolniczym, państwowym szkołom wyższym, innym państwowym jednostkom badawczo-rozwojowym	6 933	4 241
– pozostałym podmiotom	19 892	1 205

Ogółem w wyniku sprzedaży, nieodpłatnego przekazania upoważnionym podmiotom, przekazania na własność wieczystym i dożywotnim użytkownikom, wniesienia aportami do spółek, przekazania Agencji Budowy i Eksploatacji Autostrad oraz pozostałego rozdysponowania trwałego, do końca grudnia 2002 r. powierzchnia Zasobu zmniejszyła się o **1 559,5 tys. ha** gruntów, czyli o ponad 33% powierzchni przejętej, w tym o 183,0 tys. ha w 2002 r. Według stanu na 31 grudnia 2002 r. w Zasobie pozostały nieruchomości Skarbu Państwa o powierzchni **3 145,5 tys. ha** (tab. A.15, A.16). Powierzchnia ta obejmuje także (szacunkowo) około 250 tys. ha wód i gruntów pokrytych wodami, stanowiących własność Skarbu Państwa, które na mocy ustawy z 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* z dniem 1 stycznia 2002 r. przeszły w trwałe zarząd, odpowiednio: regionalnych zarządów gospodarki wodnej, urzędów morskich i parków narodowych. W miarę protokółarnego przekazywania tych nieruchomości w/w podmiotom są one sukcesywnie „zdejmowane” z ewidencji AWRSP.

2.3. Dzierżawa

Szczególnie dogodnym i nadal stosunkowo łatwo dostępnym sposobem użytkowania nieruchomości rolnych Skarbu Państwa jest dzierżawa. W dotychczasowej działalności Agencji jest to również najszerzej stosowana forma zagospodarowania nieruchomości Zasobu, głównie dlatego, że w przeciwieństwie do transakcji kupna nie wy-

maga angażowania tak znacznego kapitału. Kapitał ten można natomiast przeznaczyć na zakup innych, trwałych i obrotowych środków produkcji. Dzierżawa, zwłaszcza dużych nieruchomości, zorganizowanych w postaci gospodarstw, wymaga jedynie wykupu majątku obrotowego i ruchomych środków trwałych.

Od początku działalności do końca 2002 r. Agencja postawiła do dyspozycji dzierżawców **6,6 mln ha** (w tym część gruntów więcej niż jednokrotnie), a wydzierżawiła **4 421,9 tys. ha**, podpisując **271 tys. umów**. W 2002 r. przekazano dzierżawcom 100,8 tys. ha, z których 79,3 tys. ha (79%) pochodziło ze zrestrukturyzowanych nieruchomości po byłych ppgr, a 17,8 tys. ha (17%) - z PFZ (tab. A.8). W stosunku do planu na 2002 r. (105,6 tys. ha) jest to wykonanie na poziomie 95%.

W strukturze wydzierżawionych gruntów (bez transakcji obejmujących grunty pod budynkami, również mieszkalnymi, wyodrębnionymi obiektami, wodami, służącymi do wydobywania kopalin itp. a także grunty nierolne¹⁴) dominują - pod względem liczby podpisanych umów - działki do 1 ha (48% umów) oraz nieruchomości o powierzchniach od 1 do 10 ha (41% umów). W grupie obszarowej od 10 do 100 ha zawarto 9% umów, a na nieruchomości przekraczające 100 ha – nie całe 3% umów. Powierzchnia gruntów wydzierżawionych w tych grupach obszarowych jest odwrotnie proporcjonalna do liczby zawartych umów. Grupa powyżej 100 ha, choć najmniej liczna, obejmuje 74% powierzchni wszystkich wydzierżawionych gruntów, a przeciętny obszar przypadający na 1 zawartą umowę wynosi 456 ha, podczas gdy dla dzierżaw nieruchomości o powierzchniach do 100 ha wynosi 4,2 ha.

Podobnie jak przy sprzedaży, dzierżawcami nieruchomości są zarówno osoby fizyczne, jak i prawne (tab. III i IV). Do końca 2002 r. osoby fizyczne zawarły umowy na dzierżawę 58% powierzchni, przy czym ta grupa kontrahentów Agencji preferuje mniejsze nieruchomości, szczególnie działki do 1 ha, które wydzierżawiono na podstawie 48% umów zawartych z osobami fizycznymi. Osoby prawne (w tym spółki

---

¹⁴ Por. przypis 11 na str. 9.

Tabela III

Powierzchnia gruntów wydzierżawionych z Zasobu WRSP*
wg grup obszarowych
(w ha)

Wyszczególnienie	Do 31.12.2002			W tym w 2002		
	razem	z tego		razem	z tego	
		osoby fizyczne	osoby prawne		osoby fizyczne	osoby prawne
Grupa obszarowa w ha						
do 1,00	62 921	62 768	153	2 703	2 700	3
1,01 - 1,99	71 469	71 169	299	3 746	3 742	4
2,00 - 4,99	116 850	115 628	1 222	6 328	6 307	21
5,00 - 9,99	126 292	123 925	2 367	5 566	5 496	70
10,00 - 19,99	162 514	157 169	5 345	7 875	7 733	141
20,00 - 49,99	288 248	267 593	20 655	15 475	14 843	632
50,00 - 99,99	241 282	211 846	29 437	12 248	11 842	406
100,00 - 499,99	1 172 592	799 625	372 967	26 342	19 442	6 900
500,00 - 999,99	958 182	413 832	544 350	4 930	2 629	2 302
1000,00 i więcej	929 470	176 737	752 733	4 850	1 192	3 658
Razem	4 129 819	2 400 291	1 729 528	90 065	75 927	14 138
w tym do 99,99	1 069 576	1 010 098	59 478	53 943	52 665	1 278
100,00 i więcej	3 060 243	1 390 193	1 670 050	36 122	23 262	12 860

* Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela IV

Liczba umów zawartych na dzierżawę gruntów z Zasobu WRSP*
wg grup obszarowych

Wyszczególnienie	Do 31.12.2002			W tym w 2002		
	razem	z tego		razem	z tego	
		osoby fizyczne	osoby prawne		osoby fizyczne	osoby prawne
Grupa obszarowa w ha						
do 1,00	125 612	125 338	274	5 215	5 208	7
1,01 - 1,99	51 147	50 978	169	2 658	2 655	3
2,00 - 4,99	37 940	37 605	335	2 093	2 085	8
5,00 - 9,99	17 930	17 594	336	799	788	11
10,00 - 19,99	11 778	11 415	363	558	549	9
20,00 - 49,99	9 264	8 639	625	489	472	17
50,00 - 99,99	3 488	3 079	409	182	176	6
100,00 - 499,99	4 778	3 474	1 304	116	88	28
500,00 - 999,99	1 385	623	762	6	3	3
1000,00 i więcej	554	132	422	5	1	4
Razem	263 876	258 877	4 999	12 121	12 025	96
w tym do 99,99	257 159	254 648	2 511	11 994	11 933	61
100,00 i więcej	6 717	4 229	2 488	127	92	35

* Bez umów zawartych na dzierżawę gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

pracowników oraz jednoosobowe spółki Agencji) częściej dzierżawią nieruchomości duże, zwłaszcza w przedziale obszarowym 100-500 ha (26% zawartych umów).

Generalnie, mimo wahań, wynikających przeważnie z indywidualnych cech dzierżawionych nieruchomości (jakość gruntów, rozłóg, lokalizacja itp.), a także powodowanych czynnikami koniunkturalnymi oraz mimo różnic w lokalnym popycie na dzierżawę, oferowany przez dzierżawców czynsz za grunty w kolejnych latach oscylował wokół równowartości 2 dt pszenicy, rocznie, za 1 ha. W umowach dzierżawy zawieranych w 2002 r. średni czynsz w równowartości pszenicy oferowany przez dzierżawców za grunty wynosił od 1,8 dt w I i III kwartale, do 2,4 dt w II kwartale, przy średniej rocznej na poziomie 2,1 dt pszenicy.

Charakterystyczną cechą dzierżaw, jako sposobu użytkowania nieruchomości jest ich rotacja. Równolegle bowiem z wydzierżawianiem przez Agencję kolejnych nieruchomości część z nich wraca do ponownego rozdysponowania. Wiąże się to przede wszystkim z wygasaniem umów dzierżawy, w związku z upływem terminów, na jakie zostały zawarte, a także z rozwiązywaniem umów i wyłączaniem części nieruchomości z trwających dzierżaw. Do końca grudnia 2002 r. łącznie powróciło z dzierżawy do ponownego rozdysponowania (narastająco) 2 014,4 tys. ha, co oznacza, że statystycznie prawie połowa (46%) wydzierżawionej powierzchni zmieniła użytkownika, lub formę użytkowania (np. została sprzedana). W ogólnej powierzchni powracającej z dzierżaw, umowy na dzierżawę 336,1 tys. ha zostały wykonane (wygasły w zwykłym trybie), a umowy na dzierżawę 1 145,0 tys. ha zostały rozwiązane. Rozwiązanie umowy na wniosek Agencji prawie w całości dotyczy sytuacji, gdy dzierżawca nie dotrzymuje warunków umowy¹⁵. Z tego powodu, do końca 2002 r. Agencja wycofała z dzierżawy 501,2 tys. ha.

W przypadku rozwiązywania umowy na wniosek dzierżawcy przyczyną może być zarówno rezygnacja z dalszego gospodarowania (np. z uwagi na brak opłacalności), lub odwrotnie – rezygnacja z dzierżawy na rzecz kupna na własność. Szacuje się, że

¹⁵ Agencja może również wypowiedzieć umowę z uwagi na przeznaczenie nieruchomości na cele publiczne.

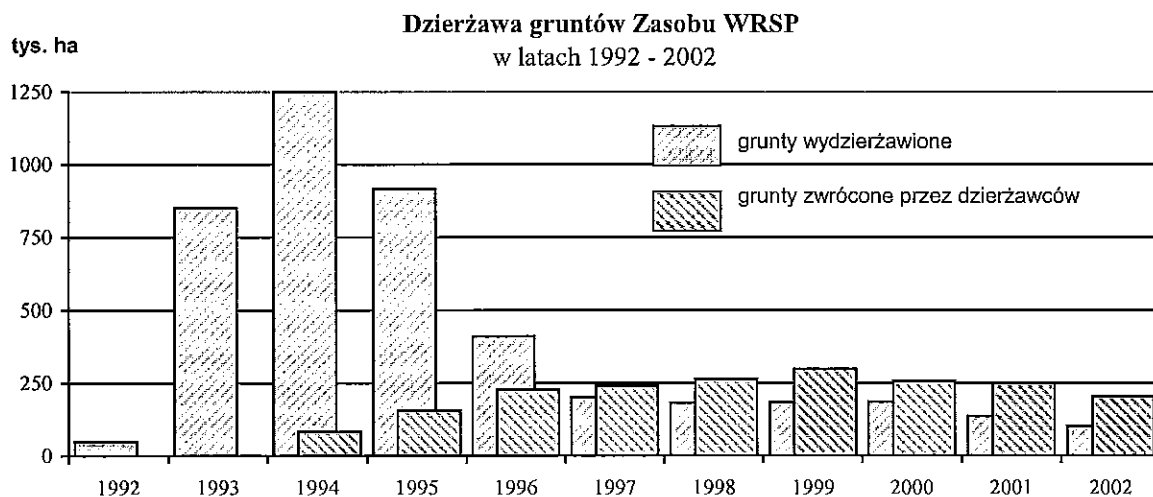
dzierżawcy około 60% powierzchni dzierżaw, których umowy rozwiązano na ich wniosek, zrezygnowali z dalszego użytkowania dzierżawionej nieruchomości, a pozostali wykupili dzierżawioną powierzchnię na własność w trybie przysługującego im prawa pierwszeństwa nabycia.

Jedną z przyczyn powrotów gruntów z dzierżawy są wyłączenia części nieruchomości z trwających umów. Do końca grudnia 2002 r. wyłączono w ten sposób 533,3 tys. ha, głównie w celu ich udostępnienia innym (niż dotychczasowy dzierżawca) użytkownikom, z tego 53,2 tys. ha – w 2002 r. Wiąże się to przede wszystkim ze stosowaną przez Agencję praktyką „otwartości Zasobu” i reagowaniem na stopniowo ujawniające się zainteresowanie kolejnych rolników dzierżawą lub nabywaniem na własność gruntów Skarbu Państwa. Jedną z metod umożliwiających wyłączenia jest zamieszczanie w umowach o dzierżawę relatywnie dużych nieruchomości odpowiednich zapisów (klausul), pozwalających Agencji na wyłączenie z trwającej dzierżawy do 20% jej obszaru. Według stanu na koniec 2002 r. zawarte w umowach klauzule potencjalnie pozwalały na wyłączenie około 242 tys. ha; do końca 2002 r. wyłączono w tym trybie z dzierżawy 176 tys. ha.

Wśród dzierżawców nieruchomości Skarbu Państwa znaczącą grupę stanowią spółki utworzone przez byłych pracowników ppgr. Według stanu na 31 grudnia 2002 r. spółki pracowników dzierżawiły od Agencji nieruchomości o powierzchni 397 tys. ha, na podstawie 586 umów; w tej liczbie 79 umów, obejmujących powierzchnię 54 tys. ha, dotyczyło spółek pracowników z udziałem osób nie będących wcześniej pracownikami ppgr (przeważnie, celem włączania do spółek osób „zewnętrznych” jest pozyskanie dopływu kapitału obrotowego). Niezależnie od dzierżawy, do końca 2002 r. spółki pracowników zakupiły z Zasobu nieruchomości o powierzchni 56 tys. ha, na podstawie 313 zawartych umów sprzedaży.

Relatywnie niewielką grupę dzierżawców stanowią podmioty z udziałem kapitału zagranicznego. Z uwagi na brak formalnych możliwości wyselekcjonowania takich kontrahentów (o czym wspomniano już przy okazji informacji o sprzedaży

nieruchomości Zasobu takim podmiotom), a tym bardziej monitorowania zmian w strukturze własności kapitału, w Agencji nie prowadzi się od roku 2001 oddzielnej

ewidencji tych transakcji. Można jedynie szacować – i trzeba podkreślić, że są to dane wyłącznie orientacyjne - że na koniec grudnia 2002 r. w dzierżawie przez cudzoziemców znajdowało się około 114 tys. ha, a w dzierżawie przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego, nie będące cudzoziemcami - około 60 tys. ha nieruchomości Zasobu WRSP¹⁶. Wśród dzierżawców z udziałem kapitału zagranicznego dominują inwestorzy niemieccy, brytyjscy i holenderscy.

Pierwsze lata działania Agencji charakteryzowały się szczególnie dużym popytem na ziemię, zwłaszcza na jej dzierżawę, o czym świadczy szybki wzrost powierzchni wydierżawianej, przy praktycznym braku, a później stosunkowo małej skali „powrotów” gruntów z dzierżawy. W drugiej połowie dekady tempo przyrostu wydierżawianej powierzchni malało, a równocześnie nasiliło się zjawisko „powrotu” gruntów z wcześniejszych dzierżaw. Również w 2002 r. z dzierżaw „powróciła” powierzchnia dwukrotnie większa (204,3 tys. ha), niż była wydierżawiona (100,8 tys. ha). Nieruchomości te są przez Agencję rozdysponowywane ponownie, w tym również sprzedawane dotychczasowym lub nowym użytkownikom. W 2002 r Agencja odebrała z dzierżawy 70,9 tys. ha na skutek nie wywiązywania się dzierżawców z warunków umów.

¹⁶ Łącznie z dzierżawą przez spółki Agencji, w których udziały wykupiły podmioty z udziałem zagranicznym.

Z uwagi na wyczerpywanie się nieruchomości, które nie zostały jeszcze rozdysponowane, a nadają się do wykorzystania na cele rolnicze, w kolejnych latach wydierżawiane będą głównie te grunty, które „powracają” od dzierżawców.

Według stanu na koniec grudnia 2002 r. w dzierżawie znajdowały się nieruchomości Zasobu o powierzchni 2 407,5 tys. ha, (tab. A.15, A.16), tj. o 100 tys. ha mniej, niż wynosiła powierzchnia będąca w dzierżawie na koniec grudnia 2001 r.

Poza gruntami i zorganizowanymi gospodarstwami w dzierżawie znajdowało się 254 tys. ha jezior i 29 tys. ha stawów, a także liczne obiekty rolno-przemysłowe, usługowe, handlowe i obiekty zabytkowe, w tym m.in. 744 zabytkowe zespoły dworskie i pałacowo-parkowe, 421 gorzelni, winiarni i browarów, 528 suszarni zbóż i zielonek, 315 mieszalni pasz, 98 masarni i rzeźni, 85 obiektów socjalnych, kulturalnych i sportowych oraz około 120 innych obiektów.

Analiza struktury **nieruchomości będących w dzierżawie** (bez transakcji obejmujących grunty pod budynkami, również mieszkalnymi, wyodrębnionymi obiektami, wodami, gruntami wykorzystywanymi do pozyskiwania kopalin itp. a także grunty nierolne¹⁷) wskazuje, że na koniec grudnia 2002 r. blisko połowa umów „aktywnych” (47%) dotyczyła nieruchomości o powierzchni do 1 ha, a niecałe 2,5% umów dotyczyło nieruchomości przekraczających 100 ha. Największa liczba umów o dzierżawę wygasła, lub została rozwiązana w grupach obszarowych do 10 ha (81% wszystkich umów wygasłych lub rozwiązanych i 36% wszystkich umów zawartych), ale umowy te dotyczyły tylko 5,5% powierzchni, która „powróciła” do dyspozycji Agencji. Umowy takie były zawierane przeważnie na krótki okres – nawet do 1 roku. Największe powierzchnie gruntów „wróciły” z grup obszarowych powyżej 100 ha – ogółem 77% „zwróconej” powierzchni (razem z gruntami wyłączanymi z trwających umów).

W rezultacie, na koniec grudnia 2002 r. umowy na dzierżawy do 1 ha obejmowały łącznie powierzchnię 33,4 tys. ha, tj. około 1,5% powierzchni Zasobu pozostającej

¹⁷ Por. przypis 11 na str. 9.

w dzierżawie, zaś umowy na dzierżawę nieruchomości największych, przekraczających 100 ha dotyczyły 1 577 tys. ha, tj. 72% powierzchni aktualnych dzierżaw.

Struktura obszarowa umów dzierżawy – zawartych, zakończonych i aktualnych*

Wyszczególnienie	Wydzierżawiono do 31.12.2002 r.		Wygasło lub rozwiązano** do 31.12.2002 r.		Stan na 31.12.2002 r.	
	liczba umów	powierzchnia	liczba umów	powierzchnia	liczba umów	powierzchnia
do 1,00 ha	125 612	62 921	55 874	29 538	69 738	33 383
1,01-1,99 ha	51 147	71 469	23 042	31 301	28 105	40 168
2,00-4,99 ha	37 940	116 850	14 772	44 713	23 168	72 137
5,00-9,99 ha	17 930	126 292	7 783	53 615	10 147	72 677
10,00-19,99 ha	11 778	162 514	5 286	71 633	6 492	90 881
20,00-49,99 ha	9 264	288 248	3 776	118 659	5 488	169 589
50,00-99,99 ha	3 488	241 282	1 393	93 593	2 095	147 689
100,00-499,99 ha	4 778	1 172 592	2 046	493 269	2 732	679 323
500,00-999,99 ha	1 385	958 182	783	541 999	602	416 183
1000,00 i więcej ha	554	929 470	293	448 092	261	481 378
Razem	263 876	4 129 819	115 048	1 926 411	148 828	2 203 408

*) Liczba umów – w szt., powierzchnia – w ha. Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze (np. pod wodami, służących do wydobywania kopalin, itp.), a także gruntów nierolnych.

**) Łącznie z gruntami wyłączonymi z dzierżawy. Pozycja „wygasło lub rozwiązano” ma charakter wynikowy w grupach obszarowych („wydzierżawiono” minus „stan”). Pozycja „stan” zawiera przesunięcia w grupach, w wyniku wyłączeń lub zmian obszaru aneksami.

Agencja sprzedaje i wydzierżawia nieruchomości Zasobu różnym podmiotom, z przeznaczeniem na powiększenie dotychczasowych gospodarstw rolnych, lub na utworzenie nowych. Mając na uwadze zasady restrukturyzacji przejętych nieruchomości, które Agencja stosowała w praktyce, można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że nieruchomości do 100 ha, przeważnie nie posiadające „infrastruktury produkcyjnej”, **służą przede wszystkim powiększeniu skali już istniejących gospodarstw.** Można zatem szacować, że nabywcy i dzierżawcy takich nieruchomości, na koniec 2002 r. użytkowali około 1 271 tys. ha gruntów z Zasobu, zakupionych i dzierżawionych na podstawie około 282 tys. umów (przeciętnie - około 4,5 ha na 1 umowę). Natomiast nabywcy i dzierżawcy dużych, zorganizowanych nieruchomości

ści Zasobu, o obszarach przekraczających 100 ha, na koniec grudnia 2002 r. użytkowali 2 146 tys. ha, na podstawie 5,3 tys. umów (przeciętnie – około 405 ha na 1 umowę).

2.4. Program osadnictwa rolniczego. Zamiana nieruchomości

W 1996 r. uruchomiony został „*Program osadnictwa rolniczego na gruntach Skarbu Państwa*”. Agencja jest uczestnikiem tego programu, jako podmiot dysponujący odpowiednimi gruntami, na których możliwe jest zorganizowanie gospodarstw osadniczych. Program osadnictwa rolniczego jest realizowany przede wszystkim w regionach Polski o przewadze podaży ziemi Zasobu nad popytem (województwa północne i zachodnie).

Nieruchomości objęte programem Agencja oferowała do wydzierżawienia na warunkach określonych w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz w programie osadnictwa rolniczego przyjętym przez ministrów ds. rolnictwa i rozwoju wsi oraz finansów. Dla osób spełniających te warunki stworzono odpowiednie możliwości kredytowe z dopłatami do oprocentowania ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, z przeznaczeniem na finansowanie nakładów inwestycyjnych, związanych z urządzeniem gospodarstwa rolnego, a także udostępnione zostały preferencyjne kredyty obrotowe na zakup środków do produkcji rolnej. Mimo to, pomoc instytucjonalna dla osadników, zarówno finansowa, jak też organizacyjna jest zbyt mała, o czym świadczy dotychczasowe bardzo wolne tempo wdrażania programu.

Do końca 2002 r. oddziały terenowe Agencji wytypowały i wstępnie przeznaczyły na cele osadnicze ponad 200 nieruchomości, o łącznej powierzchni przekraczającej 40 tys. ha, mogące stanowić gospodarstwa rolne. Z uwagi na brak zainteresowania lub pojawiające się możliwości innego zagospodarowania, część gospodarstw sukcesywnie wycofano z tej puli. Według stanu na 31 grudnia 2002 r. w pro-

gramie uczestniczyło 177 gospodarstw o powierzchni 37,5 tys. ha, z tego w dzierżawie znajdowało się 151 gospodarstw o łącznej powierzchni 34,7 tys. ha, a 26 gospodarstw, o powierzchni 2,8 tys. ha – pozostawało do rozdysponowania.

Relatywnie małą skuteczność *Programu* (...) obserwuje się od początku jego funkcjonowania, mimo że na etapie „informacyjnym” odnotowywano stosunkowo duże zainteresowanie wśród potencjalnych osadników. Również początkowo zakładana skala tego przedsięwzięcia na 200-210 tys. ha i przewidywane zainteresowanie 2-3 tys. rodzin okazały się nierealne. W tej sytuacji w 1998 r. zmienione zostały założenia i niektóre warunki uczestnictwa w programie, a także określono jego docelową skalę na ca 50-60 tys. ha. Mimo to nie ma obecnie podstaw do przewidywania szybkiego osiągnięcia tych liczb. Ocenia się, że nie bez znaczenia są bariery psychologiczne, które utrudniają podjęcie decyzji o przeprowadzce i „zaczynaniu wszystkiego od początku”. Również te osoby, które zdecydowały się na udział w *Programie* (...) napotykają szereg trudności w szybkim zagospodarowaniu się na nowym miejscu. Do najtrudniejszych problemów towarzyszących *Programowi* (...) należy także zaliczyć skomplikowaną procedurę uzyskiwania z banków niezbędnych kredytów, zwłaszcza wysokie wymagania co do potrzebnych zabezpieczeń. Ponadto osadnicy wskazują na problemy z adaptacją w nowym otoczeniu produkcyjnym i społecznym oraz na to, że w przypadku niepowodzenia nie mają praktycznie szans powrotu do poprzedniego środowiska.

Nowelizacja¹⁸ ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (...) wprowadziła instytucję zamiany nieruchomości, której celem było umożliwienie rolnikom z województw o rozdrobnionym rolnictwie przekazanie Agencji swych gospodarstw, w zamian za nieruchomości Zasobu, wielokrotnie większe, w innych województwach (zamianę w proporcji 1 do 10 ha przeliczeniowych traktuje się jako ekwiwalentną)¹⁹.

¹⁸ Ustawą o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 49 z 31 maja 1999 r., poz. 484).

¹⁹ Szczegółowe warunki i tryb dokonywania zamiany nieruchomości określone zostały w rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa z dnia 22 lutego 2000 r. (Dz.U. Nr 22, poz. 288).

Do końca 2002 r. nie zrealizowano ani jednej takiej zamiany, przede wszystkim dlatego, że zainteresowani rolnicy nie spełniają warunków określonych w przepisach prawa.

3. Inne zagadnienia związane z zagospodarowaniem mienia Zasobu

3.1. Restrukturyzacja gospodarstw pegeerowskich przejętych do Zasobu WRSP miała m.in. na celu wyodrębnienie w nich jednostek gospodarczych, zdolnych do samodzielnego funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej (przy czym ich wielkość powinna odpowiadać potrzebom tworzenia nowych gospodarstw prywatnych), jak też wyłączenie innych gruntów, służących powiększaniu już istniejących gospodarstw indywidualnych. Natomiast w gospodarstwach Skarbu Państwa prowadzących działalność hodowlaną, którą Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej²⁰ uznał za szczególnie ważną dla postępu biologicznego w całym rolnictwie oraz w tych gospodarstwach, które charakteryzowały się dużym i trudno podzielonym majątkiem (gdzie podział mógłby prowadzić do spadku efektywności ekonomicznej – np. gospodarstwa rybne, szklarniowe itp.), tworzone były **jednoosobowe spółki Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa**. Do końca grudnia 2002 r. Agencja utworzyła lub objęła udziały lub akcje w 150 takich spółkach, w tym utworzyła 104 spółki specjalizujące się w hodowli roślin (38) lub zwierząt (66) oraz 3 spółki związane z treningiem koni²¹. Pozostałe (tzw. „komercyjne”) spółki Agencji (43) zajmowały się działalnością produkcyjną, w tym rolniczą, w zakresie przetwórstwa rolnego, handlu i usług.

W wyniku prywatyzacji spółek ścieżką kapitałową lub likwidacyjną, a także konsolidacji udziałów (połączenia spółek) wg stanu na koniec 2002 r. Agencja wykonywała prawo własności w stosunku do 100% udziałów w 98 spółkach. Nominalna wartość udziałów w tych spółkach wynosiła 695 mln zł, a ich zysk za 2001 r. wyniósł (saldo) 5,6 mln zł, z tego 66 spółek wykazało zysk w łącznej wysokości 31,3 mln zł

²⁰ Obecnie – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

²¹ Były to: Tory Wyścigów Konnych (w Warszawie), Centrum Wyszkożenia Jeździeckiego - Hipodrom Wola (w Poznaniu) i Hipodrom Sopot (w Sopocie).

oraz 32 spółki - stratę w łącznej wysokości 25,7 mln zł. Najwyższą kwotę zysku netto wypracowały spółki:

- Kombinat Rolny „Kietrz” sp. z o.o. 4,3 mln zł,
- Zakłady Przemysłu Owocowo – Warzywnego „Pektowin” sp. z o.o. 2,4 mln zł,
- Ośrodek Hodowli Zarodowej „Garzyn” sp. z o.o. 2,2 mln zł,
- Ośrodek Hodowli Zarodowej „Kamieniec Ząbkowicki” sp. z o.o. 2,1 mln zł,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „Ferma-Pol” sp. z o.o. 2,0 mln zł.

W 2002 r. wpływy Agencji z tytułu udziałów lub akcji w jednoosobowych spółkach wyniosły 1 mln zł.

Spośród 32 spółek, które za 2001 r. wykazały stratę netto, najsłabsze wyniki osiągnęły następujące spółki:

- Pomorsko – Mazowiecka Hodowla Ziemiaka sp. z o.o. - 4,1 mln zł,
- Hodowla Zarodowa Zwierząt w Lubiatowie sp. z o.o. w likwidacji - 2,2 mln zł,
- Produkcja Hodowla i Nasiennictwo Ogr. w Krzeszowicach sp. z o.o. - 1,6 mln zł.

W 2002 roku AWRSP zbyła udziały w spółkach:

- Przedsiębiorstwo Rolne „Taczanów” sp. z o.o.
- Kombinat Rolny „Skandawa” sp. z o.o.
- Gospodarstwo Ogrodnicze „Łęgajny” sp. z o.o.

a także zakończyła likwidację skutkującą wykreśleniem z rejestru przedsiębiorców następujących spółek:

- Hodowla i Nasiennictwo Roślin Ogrodniczych „Waganiec” sp. z o.o.
- Hodowla i Nasiennictwo Roślin Ogrodniczych „Bąków” sp. z o.o.
- Zarodowa Ferma Kur w Mieni sp. z o.o.
- Gospodarstwo Hodowlano - Rolne „Batorówka” sp. z o.o.
- Ośrodek Hodowli Zarodowej Waplewo sp. z o.o.
- Hodowla Zarodowa Zwierząt „Podzamcze” sp. z o.o.
- Stacja Hodowli Roślin „Kowróż” sp. z o.o.
- Hodowla Roślin „Borów” sp. z o.o.

W roku 2002 Agencja wykonywała uprawnienia właścicielskie także w spółkach, w których objęła mniejszościowe pakiety udziałów lub akcji. Były to spółki:

- realizujące politykę państwa w zakresie hodowli roślin i zwierząt (stały się spółkami z mniejszościowym udziałem AWRSP w wyniku zmian struktury własnościowej spółek),
- realizujące politykę państwa w zakresie hurtowego obrotu artykułami rolno – spożywczymi (rynki hurtowe),
- realizujące politykę państwa w zakresie aktywizacji regionu i likwidacji bezrobocia (np. specjalne strefy ekonomiczne, agencje rozwoju regionalnego),
- grupy kapitałowej Towarzystwo Obrotu Nieruchomościami AGRO,
- przejęte do Zasobu WRSP wraz z mieniem po zlikwidowanych ppgr.

Wg stanu na koniec grudnia 2002 r. w ewidencji Agencji znajdowało się 75 takich spółek, z których ponad 30 znajdowało się w trakcie likwidacji, upadłości lub nie prowadziło działalności gospodarczej. W 2002 r. Agencja zbyła udziały lub akcje w 5 spółkach, wykreślono z ewidencji w związku z zakończeniem likwidacji (upadłości) lub w wyniku zmian struktury własnościowej (np. połączenia spółek) udziały lub akcje w kolejnych 5 spółkach oraz przejęto do ewidencji 4 spółki. Nominalna wartość objętych udziałów i akcji w/w 75 spółek, według stanu na 31 grudnia 2002 r. wyniosła 270 mln zł.

Pośród 53 spółek prowadzących działalność gospodarczą 28 wygospodarowało w roku 2001 zysk netto w łącznej wysokości 36 mln zł, natomiast 25 spółek wykazało stratę w wysokości 155 mln zł, w tym cztery spółki wykazały stratę w łącznej wysokości 111,4 mln zł. Były to:

- Zakłady Aparatury Chemicznej APC Metalchem S.A. w upadłości – strata 64,9 mln zł (udział AWRSP w kapitale zakładowym spółki wynosił 0,07%),
- Hortex Holding S.A. – strata 33,2 mln zł (udział AWRSP w kapitale zakładowym spółki wynosił 0,004%),
- Wytwórnia Silników PZL Mielec sp. z o.o. - strata 8,4 mln zł (udział AWRSP w kapitale zakładowym spółki wynosił 0,54%),

- Śląskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego S.A. w Katowicach w upadłości, - strata 4,9 mln zł (udział AWRSP w kapitale zakładowym spółki wynosił 0,02%).

Natomiast najlepsze wyniki finansowe zostały osiągnięte w spółkach:

- Sipma S.A.	11,2 mln zł,
- Dolnośląskie Centrum Hurtu Rolno – Spożywczego S.A.	6,8 mln zł,
- Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna „Invest-Park” sp. z o.o.	5,9 mln zł,
- Towarzystwo Obrotu Nieruchomościami TONAGRO S.A.	5,5 mln zł,

W 2002 r. wpływy z tytułu udziałów lub akcji w spółkach, w których AWRSP posiadała mniejszościowe pakiety udziałów wyniosły 45 tys. zł.

Uchwalona w dniu 20 grudnia 2002 r. ustawa *o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* opublikowana została w 2003 r. w Dz. U. Nr 6, pod poz. 64, i weszła w życie z dniem 6 lutego 2003 r. Zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b tej ustawy „akcje i udziały w spółkach nabyte przez Agencję za mienie Skarbu Państwa wchodzące w skład Zasobu, a także akcje i udziały przejęte przez Agencję, jako mienie Skarbu Państwa pozostałe po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, podlegają przekazaniu ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa, w terminie 14 dni od dnia ich objęcia lub przejęcia ...”, z tym jednak, że akcje i udziały nabyte przez Agencję przed dniem wejścia w życie zmian, podlegają przekazaniu w terminie 1 miesiąca. Jednocześnie ustawa deleguje ministra właściwego do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, których prawa z akcji lub udziałów wykonywać będzie Agencja, biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie spółek w postępie biologicznym w rolnictwie w zakresie hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich. Zbycie akcji lub udziałów w tych spółkach wymagać będzie zgody Rady Ministrów.

3.2. Zgodnie z art. 24 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (...) nieruchomości Zasobu (głównie w postaci zorganizowanych gospodarstw rolnych, przetwórczych lub usługowych) mogą zostać przekazane w **administrowanie**, w ramach którego administrator działa w imieniu i na rachunek Agencji.

Z punktu widzenia programu prywatyzacji mienia Zasobu administrowanie jest *de facto* rozwiązaniem tymczasowym. W pierwszym okresie działania Agencji w administrowanie przekazywano m.in. niezagospodarowane nieruchomości, pozostałe po likwidacji tymczasowych zarządów oraz część innych nieruchomości jeszcze nierozdysponowanych, natomiast obecnie przekazuje się w tę formę czasowego rozdysponowania głównie większe nieruchomości „powracające” z innych form użytkowania (np. z dzierżawy), do czasu ponownego ich rozdysponowania. Liczba gospodarstw Skarbu Państwa w administrowaniu podlega więc znacznym wahaniom w miarę pojawiających się innych możliwości rozdysponowania pozostającego w nich mienia. Także same nieruchomości Zasobu w administrowaniu podlegają dalszym przekształceniom strukturalnym (głównie obszarowym), stosownie do pojawiającego się popytu i możliwości racjonalnego zagospodarowania.

Niezależnie od gospodarstw administrowanych, prowadzących działalność gospodarczą, zwłaszcza rolniczą, Agencja utworzyła jednostki administrowane, których zadaniem jest przygotowywanie mienia Zasobu do rozdysponowania i jego rozdysponowanie w imieniu Agencji. Są to przede wszystkim administracje mieszkań i infrastruktury mieszkaniowej oraz nadzoru nad pozostałymi (często rozproszonymi) nieruchomościami Zasobu.

W 2002 r. zlikwidowano 7 gospodarstw w administrowaniu, w tym 4 gospodarstwa „produkcyjne” i 3 administracje mieszkań i infrastruktury mieszkaniowej oraz nadzoru i zagospodarowania nieruchomości Zasobu. Równocześnie w 2002 r. utworzono 1 nowe, „produkcyjne” gospodarstwo Skarbu Państwa w administrowaniu²². Według

---

²² Ośrodek Hodowli Zwierzyńy – Ptaszkowo.

stanu na 31 grudnia 2002 r. istniały 124 gospodarstwa SP w administrowaniu, w tym 29 gospodarstw prowadzących działalność produkcyjną na nieruchomościach Zasobu o powierzchni 4,8 tys. ha.

Gospodarstwom Skarbu Państwa w administrowaniu, poza gruntami, przekazywano także obiekty rolno-przemysłowe, usługowe oraz zabytki. Na koniec grudnia 2002 r. znajdowało się tam m.in. 157 zespołów dworskich i pałacowo-parkowych, 12 gorzelni, winiarni i browarów, 9 suszarni zbóż i zielonek, 5 mieszalni pasz, 9 obiektów socjalnych, kulturalnych i sportowych, a także 24 inne obiekty produkcyjne, handlowe i usługowe (tab. A.18).

Nowelizacja ustawy *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* (...) ²³ wprowadziła możliwość, po spełnieniu określonych wymogów ustawowych, wydzierżawienia bez przetargu gospodarstw administrowanych spółkom, utworzonym przez pracowników tych gospodarstw. Do końca 2002 r. zawarto z takimi spółkami 43 umowy o przekazanie w tym trybie w dzierżawę 52,2 tys. ha nieruchomości, będących dotychczas w administrowaniu, w tym w roku 2002 zawarto ze spółkami 3 umowy o dzierżawę około 4 tys. ha.

3.3. Innymi formami użytkowania mienia Skarbu Państwa są: zarząd (trwały zarząd) i wieczyste użytkowanie. Do końca 2002 r. Agencja przejęła do Zasobu nieruchomości Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie i wieczystym użytkowaniu jak również przekazała w zarząd upoważnionym jednostkom ogółem 173,2 tys. ha. Równocześnie wygaś trwały zarząd, bądź użytkownicy wieczystości zrzekli się prawa użytkowania w odniesieniu do 61,6 tys. ha. Na koniec grudnia 2002 r. w zarządzie i wieczystym użytkowaniu pozostawały nieruchomości Zasobu o powierzchni 111,6 tys. ha (tab. A.15, A16), z tego 74,5 tys. ha w wieczystym użytkowaniu i 37,1 tys. ha w zarządzie (trwałym zarządzie).

---

²³ Ustawa o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw z dnia 6 maja 1999 r. (Dz.U. 99.49.484).

3.4. Obiekty ujemnie oddziałujące na środowisko przejęte po zlikwidowanych ppgr, stanowią dla Agencji istotny, choć w coraz większym stopniu likwidowany problem. Przeprowadzona w 1995 r. inwentaryzacja wykazała, że w marcu tego roku w Zasobie znajdowało się 3 887 takich obiektów (łącznie z obiektami wydzierżawionymi). Stwierdzono, że w największym stopniu w Zasobie na środowisko oddziałują negatywnie przede wszystkim takie czynniki, jak wadliwa gospodarka ściekowa i niewłaściwie funkcjonujące kotłownie (zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych) oraz niewłaściwa gospodarka gnojowicą (przede wszystkim w dużych fermach chowu zwierząt).

Dzięki znacznym nakładom, jakie Agencja corocznie ponosi na likwidację istniejących źródeł zagrożeń dla środowiska, ich liczba zmniejsza się sukcesywnie. W roku 2002 Agencja poniosła nakłady finansowe na realizację zadań inwestycyjnych (w tym także modernizacyjnych) dotyczących urządzeń służących ochronie środowiska, w kwocie 43,6 mln zł, a równocześnie opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska wyniosły 842 tys. zł (86% poziomu z roku 2001).

Dotychczasowe działania Agencji, zmierzające do sukcesywnego eliminowania ujawnionych zagrożeń oraz zagospodarowania obiektów ujemnie oddziałujących na środowisko obejmowały szereg przedsięwzięć, począwszy od podejmowania zadań inwestycyjnych i modernizacyjnych lub zmiany sposobu wykorzystania tych obiektów, aż do rezygnacji z produkcyjnego ich wykorzystania. Zmodernizowane oczyszczalnie ścieków i kotłownie osiedlowe były nieodpłatnie przekazywane gminom i spółdzielniom mieszkaniowym, łącznie z mieszkaniem i należącą do nich infrastrukturą mieszkaniową.

W wyniku podjętych działań doprowadzono do wyraźnego zmniejszenia w Zasobie ilości obiektów ujemnie oddziałujących na środowisko. Do końca grudnia 2002 r. ich liczba zmniejszyła się do 628 tj. o 84% w stosunku do stanu wyjściowego. Na koniec 2002 r. 340 osiedli mieszkaniowych, zakładów rolno-przemysłowych i przemysłowych ferm produkcji zwierzęcej wymagało budowy oczyszczalni ścieków,

a 110 oczyszczalni ścieków i 130 lokalnych kotłowni powinno być zmodernizowane. W Zasobie znajdowało się także 48 innych obiektów wymagających modernizacji lub budowy urządzeń ochrony środowiska.

3.5. W ogólnej powierzchni gruntów przejętych do Zasobu **122 tys. ha zajmowały nieużytki, a 408 tys. ha kwalifikowano jako odłogi i ugory.**²⁴ W wyniku restrukturyzacji i prywatyzacji przejętego mienia część odlogów i ugorów, a także nieużytków rozdysponowano i zagospodarowano w różnych formach. Jak się szacuje, w ogólnej powierzchni pozostającej w końcu 2002 r. do rozdysponowania (584 tys. ha) około 27 tys. ha stanowiły nieużytki, a 236 tys. ha odłogowano. Poza tym na rozdysponowanie oczekiwało około 77 tys. ha innych gruntów (w tym m.in. o nieuregulowanych stosunkach wodnych, zakamienionych, położonych na skarpach itp.), których rolnicze wykorzystanie było niemożliwe lub jest nieopłacalne. Szacuje się, że z ogólnej powierzchni gruntów do rozdysponowania, może być zagospodarowane rolniczo około 308 tys. ha (tab. A.17). Pozostałe grunty mogą być przeznaczone na cele nierolnicze - np. pod zalesienia i zadrzewienia, pod budownictwo, usługi, cele związane z rekreacją i ochroną przyrody itp. lub też pozostaną w odłogowaniu (ok. 86 tys. ha).

3.6. Przekazywanie nieruchomości na rzecz **Lasów Państwowych** odbywa się z uwzględnieniem przepisów ustawy o *lasach* oraz *Krajowego programu zwiększania lesistości*. Lasy przejęte do Zasobu, po ich geodezyjnym wydzieleniu, Agencja przekazuje nieodpłatnie Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu - Lasy Państwowe. Grunty wchodzące w skład Zasobu mogą być również przekazane nieodpłatnie Lasom Państwowym - do zalesienia. Przekazanie gruntów wydzielonych geodezyjnie, przeznaczonych do zalesiania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, następuje na wniosek Agencji, w drodze decyzji starosty. Pozostałe grunty, nadające się do zalesienia, Agencja może także przekazywać nieodpłatnie Lasom Państwowym w drodze umowy.

---

²⁴ Narastająco – według protokółów przejęcia do Zasobu.

Według stanu na koniec grudnia 2002 r. przekazano do Zasobu 168,8 tys. ha lasów, gruntów leśnych i zadrzewionych, w tym 97,6 tys. ha lasów. Do końca 2002 r. sprzedano 42,1 tys. ha lasów, gruntów leśnych i zadrzewionych, w tym 21,5 tys. ha lasów. Z pozostałej powierzchni Agencja przekazała na rzecz Lasów Państwowych 23,0 tys. ha lasów i gruntów leśnych. W Zasobie pozostaje około 53 tys. ha lasów. Są one obejmowane przeglądami, pod kątem możliwości sukcesywnego ich przekazywania na rzecz Lasów Państwowych. Dotyczy to zwłaszcza kompleksów leśnych o powierzchni ponad 10 ha oraz innych lasów, bez względu na powierzchnię, w których możliwe jest prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Poza tym Agencja zaoferowała Lasom Państwowym do przejęcia około 173 tys. ha gruntów, w celu zalesienia. Z zaoferowanej powierzchni objęto wspólnymi przeglądami 150 tys. ha, z czego zakwalifikowano do przejęcia przez Lasy Państwowe 126 tys. ha. Do końca grudnia 2002 r. faktycznie przekazano Lasom Państwowym blisko 106 tys. ha gruntów do zalesienia. Przekazania dotyczą przeważnie gruntów klas VI i VIz, położonych na wododziałach i zbiornikach wód podziemnych oraz stanowiących enklawy i półenklawy wśród lasów zarządzanych przez Lasy Państwowe oraz przylegające do takich lasów.

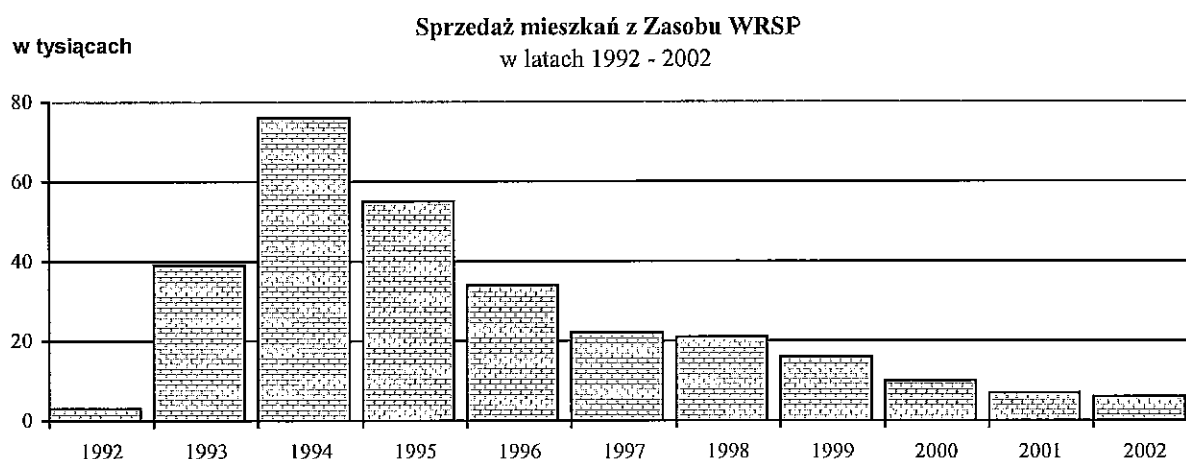
3.7. Podczas restrukturyzacji przejętego mienia wyodrębniony został **majątek służący celom socjalnym, w tym także mieszkania**, które najemcy mogą wykupić na dogodnych, preferencyjnych warunkach.

Do końca grudnia 2002 r. Agencja przejęła do Zasobu **333,3 tys. mieszkań**. W roku 2002, głównie w trybie korekty stanów, wprowadzono do ewidencji 28 mieszkań. Od początku działalności Agencji sprzedano **289,3 tys. mieszkań** (87% przejętych), z tego 5 762 mieszkania sprzedano w 2002 r, co stanowi 102% liczby mieszkań planowanej w tym roku do sprzedaży (5 628 mieszkań). Niezależnie od tego Agencja przekazała nieodpłatnie innym podmiotom około 9,6 tys. mieszkań, w tym około 1,7 tys. mieszkań wniosła aportami do spółek (tab. A.19). W Zasobie pozostało 34,7 tys. mieszkań.

Pomimo stosunkowo niskich cen mieszkań (z uwagi na przysługujące najemcom bonifikaty) średnio nie przekraczających 36% ich rzeczywistej wartości, określonej przez rzeczoznawców, a także szeroko stosowanej przez Agencję praktyki rozkładania ceny na raty, obserwuje się spadek zainteresowania nabywaniem mieszkań na własność²⁵. Do głównych tego powodów należy zaliczyć:

- konieczność ponoszenia przez nabywców wszystkich kosztów utrzymania mieszkań wykupionych,
- wyczerpywanie się w Zasobie mieszkań o stosunkowo dobrym standardzie oraz atrakcyjnie zlokalizowanych, o czym może świadczyć fakt, iż część najemców nie skorzystała w ostatnich latach z oferty nabycia, przedstawionej im przez Agencję.

Należy jednak zaznaczyć, że nie wszystkie mieszkania pozostające jeszcze w Zasobie mogą zostać zaoferowane najemcom do nabycia. Szacuje się, że około 10 tys. mieszkań, które są położone w obiektach zabytkowych, lub w budynkach nie służących wyłącznie zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, albo funkcjonalnie związanych z działalnością gospodarczą nie będzie przeznaczone do sprzedaży.

Pomimo sprzedania większości przejętych mieszkań „gospodarka mieszkaniowa” jest dla Agencji nadal źródłem problemów organizacyjnych (administrowanie rozproszonym terytorialnie majątkiem) i finansowych. Zapoczątkowane w 1993 r. i konty-

²⁵ W 2001 r. sprzedano 7,1 tys. mieszkań, w 2000 r. - 9,7 tys., w 1999 r. - 17 tys., w 1998 r. - 20 tys.

nuowane w następnych latach prace, mające na celu uporządkowanie stanu formalno-prawnego mieszkań, zwiększenie ich sprzedaży oraz poprawę organizacji zarządzania zasobami mieszkaniowymi, a zwłaszcza działania na rzecz przekazywania mieszkań i związanej z nimi infrastruktury gminom i spółdzielniom mieszkaniowym, na co w roku 2002 Agencja wydatkowała blisko 118 mln zł,²⁶ choć przyniosły znaczące efekty w tych dziedzinach, nie wszystkie problemy rozwiązały. Należą do nich m.in. nadal wysokie koszty obsługi zasobów mieszkaniowych. W roku 2002 wydatki statutowe, jakie poniosły oddziały terenowe Agencji w zakresie utrzymania zasobów mieszkaniowych wyniosły 11,3 mln zł.²⁷ Główne tytuły tej grupy wydatków wiążą się przede wszystkim z koniecznością dokonywania konserwacji i remontów mieszkań w Zasobie i związanej z nimi infrastruktury, pokrywaniem części kosztów związanych z utrzymaniem mieszkań, których najemcami są emeryci i renciści zwolnieni z opłacania czynszu najmu oraz z faktem, że część lokatorów uchyla się od płacenia czynszu lub ponoszenia opłat za świadczone usługi (kanalizacja, wywóz śmieci, itp.).

3.8. Agencja sprawuje **nadzór właścicielski** w stosunku do mienia Skarbu Państwa pozostającego w Zasobie poprzez komórki organizacyjne Biura Prezesa i oddziałów terenowych, w zakresach określonych regulaminem organizacyjnym tych komórek oraz udzielonymi pełnomocnictwami. W przypadkach, które wymagają wiedzy specjalistycznej zadania nadzoru właścicielskiego wykonywane są we współpracy z odpowiednimi służbami (np. służbami ochrony środowiska, konserwatorami zabytków, służbą leśną itp.). Funkcje związane z nadzorem właścicielskim realizowane są w stosunku do wszystkich użytkowników mienia Zasobu - gospodarstw Skarbu Państwa w administrowaniu, dzierżawców, spółek Agencji, podmiotów którym przekazano nieruchomości w zarząd, itp.

Zakres sprawowanego nadzoru właścicielskiego jest ściśle związany z formami gospodarowania mieniem Zasobu WRSP. Wynika on z zawieranych przez Agen-

²⁶ Subwencje statutowe na inwestycje i remonty infrastruktury przekazanej do gmin i do spółdzielni mieszkaniowych (Informacja finansowa Fw-1 za 2002 r. – poz. 5.3.1. i 5.3.2.).

²⁷ Informacja finansowa Fw-1 za 2002 r. - poz. 5.6.

cję umów dzierżawy, umów o administrowanie, decyzji o nieodpłatnym przekazaniu, o przekazaniu w trwały zarząd, w wieczyste użytkowanie, jak również umów sprzedaży nieruchomości na warunkach preferencyjnych z zawartymi zapisami rzeczowymi. Przedmiotem nadzoru właścicielskiego jest stan techniczny mienia Zasobu WRSP, sposób jego użytkowania oraz zabezpieczenia, a także realizacja zobowiązań wobec Agencji i innych instytucji.

Ważnym narzędziem kontroli wykorzystywanym przez wszystkie komórki organizacyjne Agencji jest ewidencja i sprawozdawczość wewnętrzna (rzeczowa i finansowa), a także sprawozdawczość statystyki publicznej. Niezależnie od analizy dokumentów, pracownicy oddziałów terenowych Agencji, w ramach swoich upoważnień, dokonują w tych jednostkach wizytacji kontrolnych.

W spółkach Agencji, zgodnie z decyzją Prezesa AWRSP z 23 kwietnia 1999 r. zadania rad nadzorczych i komisji rewizyjnych wykonywały bezpośrednio oddziały terenowe Agencji.

Najliczniejszą grupą użytkowników mienia Zasobu są dzierżawcy. W zawartych umowach dzierżawy zostały określone warunki dotyczące użytkowania tego mienia, których wykonywanie Agencja monitoruje, także poprzez okresowe kontrole w gospodarstwach. Kontrolami obejmuje się zwłaszcza realizację tych umów, w przypadku których pojawiają się sygnały o niewłaściwym gospodarowaniu; pozwala to Agencji podjąć we właściwym czasie stosowne działania interwencyjne - od sformułowania zaleceń pokontrolnych, do rozwiązania umowy włącznie. Jest przy tym oczywiste, że inny jest zakres kontroli dzierżawców gruntów bez zabudowy, a inny w przypadku dzierżawy zorganizowanego gospodarstwa.

W 2002 r. przeprowadzono łącznie 10 923 kontrole, w tym 968 ponownych, sprawdzających realizację wcześniejszych zaleceń pokontrolnych²⁸. Przeprowadzone czynności kontrolne objęły 9 955 jednostek, w tym:

- 2 404 dzierżawców zorganizowanych nieruchomości Zasobu ,
- 4 936 gospodarstw dzierżawiących wyłącznie grunty,
- 9 „produkcyjnych” gospodarstw rolnych SP w administrowaniu,
- 28 administracji mieszkań,
- 41 administracji innego mienia nierolnego,
- 115 podmiotów „zewnętrznych”, rozdysponowujących mienie Zasobu,
- 2 422 podmioty posiadające mienie Zasobu w zarządzie i wieczystym użytkowaniu (głównie kontrola dokumentacji).

W 754 kontrolowanych, zorganizowanych gospodarstwach dzierżawców oraz u 2 703 dzierżawców samych gruntów nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, natomiast w 3 883 dzierżawionych gospodarstwach (53%) stwierdzono ogółem 7 168 uchybień różnej natury i wagi. Z analizy struktury tych uchybień wynika, że podstawowe problemy, jakie odnotowuje Agencja w grupie dzierżawców mienia Zasobu wiążą się z zagadnieniami finansowymi oraz z naruszaniem zasad użytkowania mienia. Problemy finansowe i opóźnienia w regulowaniu czynszu dzierżawnego wobec Agencji wśród dzierżawców samych gruntów stwierdzono aż w 1 471 przypadkach (52% podmiotów kontrolowanych), a w 699 przypadkach (25%) stwierdzono nie wywiązywanie się z zapisu umowy o okresowej kontroli jakości gruntów.

Inna jest struktura uchybień stwierdzonych u dzierżawców zorganizowanych nieruchomości rolnych. Odsetek dzierżawców nie regulujących terminowo zobowiązań wobec Agencji z tytułu czynszu i spłaty rat za wykupiony majątek wynosił prawie 23%, blisko 16% dzierżawców nie dokonywało przewidzianych umową konserwacji i remontów mienia dzierżawionego od Agencji, jak również około 17% dzier-

---

²⁸ Bez kontroli przeprowadzonych przez Zespół Kontroli Wewnętrznej BP.

żawców nie prowadziło ksiąg obiektów budowlanych, stosownie do przepisów prawa budowlanego. Również dość wysoki był odsetek tych dzierżawców gospodarstw od Agencji, którzy nie wywiązywali się z zapisu umowy o okresowej kontroli jakości gruntów (10%), a także dzierżawców, którzy zalegali z regulowaniem obowiązkowych obciążeń publiczno-prawnych, związanych z przedmiotem dzierżawy.

Wobec wykrywanych uchybień w gospodarowaniu mieniem SP dyrektorzy oddziałów terenowych Agencji podejmowali działania dyscyplinujące, do rozwiązania umów włącznie. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami umów dzierżawnych w 2002 r. rozwiązano z dzierżawcami 786 umów, a w stosunku do 25 dzierżawców, u których stwierdzono, że mimo okresowego zwolnienia z czynszu nie wywiązują się z przyjętych zobowiązań rzeczowych²⁹ – wycofano preferencje.

**Struktura głównych uchybień stwierdzonych u dzierżawców
zorganizowanych gospodarstw Zasobu WRSP – w 2002 r.**

	liczba	udział
– zaleganie z płatnością czynszu oraz spłatą rat za wykupiony majątek	975	23%
– nie prowadzenie ksiąg obiektów budowlanych stosownie do przepisów prawa budowlanego	728	17%
– niedokonywanie przewidzianych umową konserwacji i remontów budynków, budowli i urządzeń	676	16%
– niedokonywanie badania gleb na zawartość składników mineralnych	438	10%
– zaleganie z płaceniem obowiązkowych obciążeń publiczno-prawnych, związanych z przedmiotem umowy	329	8%
– niezapłacenie składki ubezpieczeniowej za użytkowane mienie Zasobu	217	5%
– nieprzestrzeganie przepisów bhp i p. pożarowych	208	5%
– pozostałe	754	16%
	4 325	100%

²⁹ por. art. 40 ust. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi SP (...).

W gospodarstwach SP, które administrują mieniem nierolnym i mieszkaniami stwierdzono ogółem 146 przypadków uchybień, z których ważniejsze to: naruszanie przepisów kodeksu pracy (14%), zbyt mała staranność w windykowaniu czynszów (13%), nie prowadzenie ksiąg obiektów budowlanych w wymaganym zakresie (13%), naruszanie zasad BHP (7%).

W kontrolowanych 9 gospodarstwach SP zajmujących się działalnością „produkcyjną” nie stwierdzono w 2002 r. istotnych uchybień.

W wyniku przeprowadzonych 119 kontroli (w tym kontroli dokumentacji) u podmiotów rozdysponujących mienie Zasobu na podstawie umowy zawartej z Agencją stwierdzono 41 przypadków naruszenia przepisów dotyczących sprzedaży nieruchomości PFZ, rozkładania ceny sprzedaży na raty, przeprowadzania przetargów na dzierżawę, itp., 11 przypadków braków w dokumentacji lub sprawozdawczości, a także 17 przypadków zalegania z przekazywaniem Agencji należności za sprzedane mienie Zasobu. W wyniku tych ustaleń Agencja podjęła działania dyscyplinujące, w tym m.in. rozwiązała umowę z 19 podmiotami rozdysponującymi mienie Zasobu WRSP.

Spośród 2 422 skontrolowanych podmiotów posiadających mienie Zasobu w zarządzie lub wieczystym użytkowaniu (głównie kontrola dokumentacji) 364 jednostki nie uiściły w terminie opłat z tytułu użytkowania nieruchomości Zasobu.

4. Działania Agencji na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Stypendia Agencji

Z informacji zawartych w sprawozdaniach GUS Z-06 wynika, że na koniec 2002 r. w gospodarstwach produkcyjnych w administrowaniu pracowało 498 osób, w innych jednostkach administrowanych podległych Agencji – 2 174 osoby, w jednoosobowych spółkach Agencji – 8 630 osób. Łącznie jednostki te zatrudniały 11 302 osoby.

Na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego w gospodarstwach dzierżawców nieruchomości z Zasobu o powierzchni 100 i więcej ha dzierżawionych gruntów, bądź dzierżawiących wyodrębnione obiekty rolno-przemysłowe lub usługowe oszacowano, że na koniec 2002 r. zatrudniali oni 58 293 osoby. Uwzględniając dane i szacunki z obu tych źródeł, można ocenić, że łączne zatrudnienie w gospodarstwach utworzonych na gruntach Zasobu WRSP wynosiło w końcu 2002 r. około 70 tys. osób, czyli o około 3 tys. osób mniej niż w roku ubiegłym (tab. A.20).

Równocześnie, badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) realizowane przez GUS, wykazały spadek liczby bezrobotnych, których poprzednie miejsce pracy znajdowało się w sektorze publicznym rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa. Liczba ta zmniejszyła się z najwyższego poziomu 99 tys. osób, notowanego w lutym 1994 r., do 26 tys. osób w IV kwartale 2002 r.³⁰.

Z punktu widzenia możliwości przewyższania bezrobocia popegeerowskiego problemem jest przede wszystkim jego duża koncentracja w województwach i gminach o ogólnie wysokim bezrobociu strukturalnym. Istotna jest także izolacja przestrzenna i społeczna większości osiedli popegeerowskich.

Agencja stosuje różnorodne instrumenty oddziaływania na zachowanie istniejących miejsc pracy i tworzenie nowych w procesie przekształceń gospodarstw zorganizowanych na gruntach Zasobu. Jednym z nich jest zawieranie przez oddziały terenowe Agencji umów dzierżawy, z klauzulą przewidującą obowiązek zatrudnienia przez dzierżawcę na dotychczasowych warunkach określonej liczby pracowników (przez okres na ogół 2 lat). Agencja stosuje także udogodnienia i preferencje mające na celu pełne wykorzystanie pozostałych gruntów i nie zagospodarowanych obiektów, w celu tworzenia nowych miejsc pracy. Wymienić tu można objęcie preferencjami w procedurach przetargowych spółek pracowników, stosowanie m.in. kryterium wielkości zatrudnienia przy wyborze oferty przetargowej, rozkładanie na ko-

³⁰ Definicja bezrobotnego przyjęta w badaniu BAEL obejmuje osoby w wieku 15 lat i więcej nie wykonujące żadnej pracy zarobkowej i aktywnie poszukujące pracy.

rzystne raty należności z tytułu sprzedaży nieruchomości, możliwość zwolnienia dzierżawcy z czynszu na okres do pięciu lat w przypadku m.in. realizacji inwestycji tworzących nowe miejsca pracy. Ponadto pracownicy zlikwidowanych ppgr, zamierzający utworzyć gospodarstwo rolne (do 100 ha przeliczeniowych) mogą nabywać lub dzierżawić nieruchomości z Zasobu w trybie przetargu ograniczonego.

W lutym 2000 r. opracowano i wdrożono tryb i zasady refundowania przez Agencję części kosztów wynagrodzenia pracodawcom tworzącym nowe miejsca pracy w sektorach pozarolniczych. Do 31 grudnia 2002 r. Agencja podpisała 2 200 umów o refundację, na podstawie których zatrudnionych zostało 9 968 bezrobotnych byłych pracowników ppgr. Łącznie kwota wypłaconych refundacji z tytułu zatrudnienia bezrobotnych wyniosła 39,9 mln zł.

W 2002 r. Agencja wydała na ten cel około 32,2 mln zł, kontynuując finansowanie zatrudnienia wynikającego z umów podpisanych w poprzednich latach oraz inicjując utworzenie prawie 6 300 nowych miejsc pracy. Wysokość refundacji wynosi od 50% do 100% najniższego wynagrodzenia określanego do końca 2002 r. przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W 2002 r. Agencja kontynuowała współpracę z instytucjami i organizacjami zajmującymi się zwalczaniem bezrobocia oraz udzielała wsparcia inicjatywom regionalnym i lokalnym w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy. W szczególności należy tu wymienić działania podejmowane w ramach współpracy z powiatowymi urzędami pracy i samorządami gminnymi.

Oddziały terenowe Agencji uczestniczą w realizacji wielu lokalnych programów aktywizacji zawodowej. Dzięki tej formie współpracy w około 200 gminach przeprowadzono prace konserwacyjne szczegółowych urządzeń melioracyjnych, remonty dróg, zalesianie, prace konserwacyjne przy zabytkach, usuwanie „dzikich” wysypisk śmieci, czyszczenie i sprzątanie lasów, prace porządkowe w miastach i osiedlach, a także inne prace na rzecz lokalnych społeczności. W realizacji tych programów, stosując „system refundacyjny” Agencji, zatrudniono blisko 5,6 tys. osób.

Z inicjatywy Ministra Środowiska, przy współudziale Ministra Pracy i Polityki Społecznej i Prezesa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa powstał program „*Zielone Miejsca Pracy*”. W wyniku zawartej umowy Agencja zobowiązała się do pokrycia kosztów zatrudnienia, przez okres 6-ciu miesięcy, do 1000 absolwentów wywodzących się z rodzin byłych pracowników ppgr. Agencja refunduje koszty w wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, natomiast MPiPS - pozostałe koszty związane z zatrudnieniem absolwentów. Organizacją programu zajęły się Powiatowe Urzędy Pracy, współdziałając z miejscowymi nadleśnictwami i urzędami gmin, na których terenie te prace były prowadzone, a także z odpowiednimi terytorialnie oddziałami terenowymi AWRSP. Ogółem w ramach projektu uruchomiono 279 lokalnych programów, w których uczestniczyło 948 osób. Łączne koszty wynagrodzenia absolwentów pokrywane przez Agencję wyniosą ponad 4,3 mln zł.

W roku 2002 kontynuowały działalność *fundusze poręczeniowe* utworzone z udziałem Agencji w ramach programów lokalnych dla gmin z rejonów: Działdowa, Gołdapi, Karlina, Kętrzyna, Kwidzyna, Nidzicy, Olsztyna, Płużnicy, Słupska i Starogardu Gdańskiego. Kolejne fundusze poręczeniowe w Opolu, Ostródzie i Strzelinie zostały utworzone w 2002 r. Fundusze te wspierają pracodawców tworzących miejsca pracy dla bezrobotnych byłych pracowników ppgr. Agencja zaangażowała w fundusze kwotę 5,9 mln zł. Do końca 2002 r. udzieliły one ponad 480 poręczeń na kwotę około 15,3 mln zł. W wyniku udzielonych poręczeń utworzonych zostało około 1,5 tys. miejsc pracy.

Agencja uczestniczy także w programie mikropożyczek prowadzonym przez Fundację Wspomagania Wsi. W 1999 r. Agencja i Fundacja utworzyły w tym celu wspólny fundusz. Do końca 2002 r. z funduszu udzielono 490 pożyczek na łączną kwotę prawie 3 mln zł, w tym 313 pożyczek dla byłych pracowników ppgr. W roku 2002 program funkcjonował w 13 powiatach. W roku tym udzielono 308 pożyczek na kwotę ponad 1,9 mln zł, w tym 191 pożyczek dla byłych pracowników ppgr.

AWRSP prowadzi od 1998 r. własny program stypendialny dla młodzieży ze środowisk popegeerowskich. Programem objęci są uczniowie publicznych szkół średnich i ponadgimnazjalnych kończących się maturą. W roku szkolnym 2002/2003 stypendia mogli otrzymać uczniowie, którzy spełniali łącznie następujące warunki:

- byli dziećmi byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej lub dziećmi członków rodzin tych pracowników (wnuki i wnuczki), jeśli pozostawali we wspólnym gospodarstwie domowym. Za byłych pracowników ppgr uznaje się osoby, które były zatrudnione w tych gospodarstwach na umowę o pracę przez okres co najmniej 3 lat,
- pochodzili z rodzin, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 0,7 najniższego wynagrodzenia, ogłaszanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, według stanu na dzień składania wniosku o stypendium. Od tego warunku można było odstąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- zamieszkiwali na terenach wiejskich lub w miastach do 20 tys. mieszkańców.

Stypendia Agencji mają charakter socjalny i pokrywają koszty wyżywienia, zakwaterowania, dojazdów do szkoły, zakupu podręczników i pomocy szkolnych, niezbędnego obuwia i odzieży oraz inne opłaty wymagane przez szkołę. Maksymalna wysokość stypendium aktualnie wynosi 250 zł miesięcznie, z czego 50 zł wypłacane jest uczniowi gotówką, zaś reszta rozliczana jest przez szkołę w formie refundacji udokumentowanych wydatków. **W roku szkolnym 2002/2003 Agencja finansuje stypendia dla ponad 40 tys. uczniów.**

We współpracy z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości z Łodzi, która otrzymała środki z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Agencja rozpoczęła wdrażanie programu „stypendiów pomostowych” dla studentów, którzy w roku akademickim 2002/2003 podjęli studia magisterskie w państwowych uczelniach wyższych. Celem programu jest wsparcie młodzieży pochodzącej z rodzin byłych pracowników ppgr, w podjęciu decyzji o kontynuowaniu nauki na studiach wyższych. Do programu przystąpił także Narodowy Bank Polski. Stypendium jest wypłacane

tylko na pierwszym roku studiów, przez okres 10 miesięcy, w wysokości 380 zł miesięcznie. O stypendia te mogą ubiegać się maturzyści, którzy spełniają analogiczne warunki jak uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i średnich ubiegający się o stypendia Agencji.

Z przyznanych 943 stypendiów 493 finansuje Agencja, 300 NBP i 150 Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności.

Agencja wspiera także w formie bezzwrotnej pomocy finansowej program stypendialny dla uczniów gimnazjów prowadzony przez fundację „Dzieło Nowego Tysiąclecia” Konferencji Episkopatu Polski. Stypendia otrzymują dzieci z rodzin byłych pracowników ppgr. W drugim semestrze roku szkolnego 2001/2002 stypendia otrzymało 281 gimnazjalistów, a w pierwszym semestrze roku szkolnego 2002/2003 z pomocy stypendialnej korzystało 183 uczniów.

W oddziałach terenowych Agencji realizowane są inicjatywy własne, pozwalające tworzyć nowe miejsca pracy oraz organizowane są szkolenia dla bezrobotnych w zakresie przedsiębiorczości i zdobywania nowych kwalifikacji. W szkoleniach organizowanych przez oddziały terenowe samodzielnie bądź we współpracy z urzędami pracy i organizacjami pozarządowymi wzięło udział w 2002 r. ponad 4 200 osób.

Agencja współpracuje z organizacjami związkowymi i stowarzyszeniami działającymi w środowisku popegeerowskim. W wyniku wspólnej inicjatywy ze stowarzyszeniem „Związek Byłych Pracowników PGR” na terenie działania dziesięciu oddziałów terenowych AWRSP zorganizowano 85 punktów informacyjno-doradczych. Punkty obsługują pracownicy Agencji, prawnicy i działacze związkowi.

5. Gospodarka finansowa

5.1. Podstawowe wyniki ekonomiczno-finansowe

Gospodarka finansowa Biura Prezesa i oddziałów terenowych Agencji prowadzona jest w oparciu o plan finansowy. W trakcie roku 2002 dokonano zmiany planu finansowego AWRSP na 2002 r., co wiązało się głównie z decyzją Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2002 r., akceptującą celowość zaangażowania przez AWRSP środków na pożyczkę podporządkowaną dla Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. w wysokości 300 mln zł. Ze względu na niższe zapotrzebowanie zgłoszone przez MPiPS możliwe było przeznaczenie na ten cel części środków pierwotnie przeznaczonych na finansowanie świadczeń przedemerytalnych dla byłych pracowników ppgr. Wydatek ten spowodował jednakże zwiększenie niedoboru pieniężnego (poz. planu „nadwyżka pieniężna”) o 168 mln zł.

Ponadto, w związku ze zmianą art. 20d ustawy *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa*, wprowadzoną ustawą z 30 sierpnia 2002 r. *o restrukturyzacji finansowej niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców*, Agencja została zobowiązana do przekazywania środków finansowych na rachunek Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na realizację programów na rzecz tworzenia miejsc pracy i aktywizację zawodową bezrobotnych. Konieczne stało się zatem wprowadzenie dalszych zmian w planie finansowym AWRSP na rok 2002, poprzez uzupełnienie wydatków statutowych na aktywizację zawodową bezrobotnych (poz. „środki przekazywane do Funduszu Pracy na podstawie art. 20d”) o kwotę 195 mln zł.

W roku 2002 realizacja podstawowych elementów planu finansowego AWRSP przedstawiała się następująco:

- **Wydatki na funkcjonowanie Biura Prezesa i oddziałów terenowych** poniesione zostały w wysokości 113 mln zł, co stanowi o 9% mniej niż limit wydatków na ten cel określony w planie finansowym. Decydujący wpływ miały na to mniejsze niż planowano (o 47%) wydatki na inwestycje związane z komputeryzacją Agen-

cji. W planie umieszczono bowiem rezerwę na wydatki w zakresie zakupu sprzętu i oprogramowania (gdyby okazały się one konieczne w przypadku nałożonych na AWRSP dodatkowych zadań np. ustawy „o reprivatyzacji”). Pozostałe pozycje wydatków na funkcjonowanie zostały zrealizowane na poziomie zbliżonym do planu.

- **Wydatki na finansowanie ustawowych zadań Agencji (wydatki statutowe)** wykonano w wysokości 1 434 mln zł (tab. A.22), tj. 94% wielkości planowanych, a 126% wykonanych w 2001 r.
- **Wpływy z gospodarowania mieniem Zasobu (wpływy statutowe)** w 2002 r. wyniosły 1 318 mln zł (tab. A.21) i były o 5% niższe od wielkości planowanych (1 381 mln zł). Zasadnicze wpływy Agencji pochodziły - tak jak w latach poprzednich - z rozdysponowania mienia (90% wszystkich wpływów). Podstawową przyczyną niższego wykonania wpływów statutowych ogółem była przede wszystkim niższa realizacja wpływów ze sprzedaży gruntów (89%) i pozostałych nieruchomości (83%) oraz sprzedaży udziałów i akcji (89%). Niższe wpływy z tych tytułów wynikały z pogłębiającej się dekonunktury gospodarczej, której skali nie można było przewidzieć przy konstruowaniu planu finansowego na rok 2002. Należy jednak zauważyć, że wpływy statutowe w 2002 r. były o 7,5 mln zł wyższe od wpływów osiągniętych w 2001 r.
- **Niedobór finansowy**³¹ wyniósł 228 mln zł, podczas gdy plan na 2002 r. przewidywał niedobór finansowy w kwocie 262 mln zł (poprawa w stosunku do planu o 13%). Do głównych przyczyn niedoboru należy zaliczyć zwiększone wydatki Agencji na aktywizację zawodową bezrobotnych. W związku z nałożonym na Agencję obowiązkiem dokonywania wpłat na Fundusz Pracy z przeznaczeniem na finansowanie świadczeń przedemerytalnych dla byłych pracowników ppgr oraz

³¹ Niedobór finansowy rozumiany jako różnica między wpływami statutowymi (1 318 mln zł), wydatkami statutowymi (1 434 mln zł), kosztami funkcjonowania (113 mln zł) oraz innymi przychodami i kosztami (+1 mln zł).

realizację programów na rzecz tworzenia miejsc pracy i aktywizację zawodową bezrobotnych (art. 20e ustawy) Agencja przekazała w 2002 roku do budżetu państwa kwotę 212,6 mln zł. Ponadto w stosunku do roku 2001 wzrosła o 18 mln zł (tj. do kwoty 393,8 mln zł) wpłata do budżetu państwa, z tytułu art. 20a ustawy.

5.2. Windykacja należności Agencji z tytułu umów dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu

Agencja w 2002 r. kontynuowała podjęte w latach ubiegłych działania na rzecz poprawy sytuacji w zakresie windykacji należności.

W 2002 r. dzierżawcy i nabywcy nieruchomości Zasobu zobowiązani byli do spłaty 1 009,3 mln zł należności bieżących. Z kwoty tej terminowo uregulowano 794,4 mln zł (79% należności wymagalnych), odroczone płatność 51,1 mln zł (5%), rozłożono na raty 9,4 mln zł (0,9%), obniżono na podstawie art. 700 K.c. należności w kwocie 7,3 mln zł (0,7%) oraz umorzono 2,0 mln zł (0,2%). Ogółem kontrahenci Agencji nie uregulowali w terminie należności w kwocie 145,1 mln zł (14,2%).

Wymagalne należności bieżące z tytułu czynszu dzierżawnego wynosiły 303,2 mln zł, z czego dzierżawcy uregulowali 208,1 mln zł, co stanowi 69% kwoty należnej. W przypadku umów sprzedaży nieruchomości Zasobu należności bieżące wynosiły w 2002 r. 625,3 mln zł, z czego do końca 2002 r. nabywcy uregulowali 528,1 mln zł, tj. 84% kwoty należnej. Natomiast z tytułu sprzedaży ruchomych środków trwałych oraz środków obrotowych należności bieżące wyniosły 80,9 mln zł, z czego spłacono 58,2 mln zł, tj. 72% (tab. A.24).

	Wskaźnik spłaty należności bieżących	
	rok 2001	rok 2002
- należności z tytułu dzierżawy	62,92%	68,64%
- należności z tytułu sprzedaży	80,64%	83,03%
Ogółem	76,10%	78,71%

W roku 2002 nastąpiła poprawa wskaźników spłaty należności bieżących w stosunku do roku 2001. Wpłynęło na to, oprócz zintensyfikowania działań windykacyjnych przez oddziały terenowe, również to, że nie odnotowano w 2002 r. wystąpienia na szerszą skalę niekorzystnych zjawisk przyrodniczych, co potwierdza dosyć niski wskaźnik obniżen czynszu na podstawie art. 700 K.c. oraz niewielki udział należności odroczone, rozłożonych na raty i umorzonych w należnościach ogółem.

Wymagalne w 2002 r. należności z okresów poprzednich wyniosły ogółem 464,0 mln zł (tab. A.23). Z kwoty tej 362,3 mln zł stanowiły należności zaległe, w stosunku do których nie podjęto decyzji o ich restrukturyzacji (78% należności), 76,7 mln zł (17%) – należności odroczone oraz 25,0 mln zł (5%) – należności rozłożone na raty.

Dzierżawcy i nabywcy uregulowali należności ogółem w kwocie 186,6 mln zł (tj. 40% należności wymagalnych), w stosunku do 21,4 tys. zł (5%) podjęto decyzje o odroczeniu spłaty należności, rozłożono do spłaty w ratach 19,7 mln zł (4%), obniżono na podstawie art. 700 K.c. czynsz w wysokości 1,9 mln zł (0,4%) oraz umorzono 7,7 mln zł (2%). Kontrahenci Agencji nie wywiązali się z płatności zobowiązań w kwocie 226,8 mln zł (48,6%). Ogółem wskaźnik spłaty tej grupy należności Agencji ukształtował się na poziomie 40% (wskaźnik spłaty należności zaległych wyniósł 31%, odroczone – 76% i rozłożonych na raty – 70%). Na dość niski poziom kształtowania się wskaźnika spłaty należności zaległych w głównej mierze wpływ mają długotrwałe procedury dochodzenia należności przed sądem oraz stosunkowo mała efektywność prowadzonych postępowań komorniczych. Kształtowanie się wskaźników spłaty należności, w stosunku do których podjęto w okresach poprzednich decyzje o ich restrukturyzacji, na poziomie zbliżonym do wskaźników windykacji należności bieżących świadczy o zasadności stosowania tych form pomocy w spłacie należności dzierżawcom i nabywcom mienia Zasobu WRSP, a podejmowane przez oddziały terenowe decyzje generalnie należy uznać za zasadne. Wskaźnik windykacji należności (z lat poprzednich) z tytułu czynszu dzierżawnego w roku 2002 wyniósł 33%. Z kwoty 153,5 mln zł zobowiązań uregulowano 50,4 mln zł. Wskaźnik

windykacji należności z tytułu umów sprzedaży nieruchomości Zasobu wyniósł 29%, jako, że z kwoty 171,1 mln zł należności do końca 2002 r. nabywcy uregulowali 49,7 mln zł. Z kwoty 37,7 mln zł należności z tytułu umów sprzedaży ruchomych środków trwałych oraz środków obrotowych nabywcy do końca 2002 r. uregulowali 10,9 mln zł, w wyniku czego wskaźnik windykacji tych należności wyniósł 29%.

W roku 2002 wymagalne należności Agencji z tytułu rozwiązanych i wypowiedzianych umów wyniosły 575,2 mln zł. Z kwoty tej uregulowano należności w wysokości 203,2 mln zł (tj. 35% należności wymagalnych). W stosunku do kwoty 368 tys. zł (0,1%) podjęto decyzje o odroczeniu terminu spłaty, a w stosunku do kwoty 4,6 mln zł (0,8%) – o rozłożeniu na raty. W omawianym okresie obniżono i umorzono należności w wysokości 6,6 mln zł (1,5%). Kontrahenci Agencji nie uregulowali 360,5 mln zł. Należności tej grupy w ponad 80% dochodzone są na drodze postępowań sądowych i komorniczych.

5.3. Pożyczki i poręczenia

W ramach wspierania dzierżawców oraz nabywców mienia Zasobu w podejmowaniu i finansowaniu przedsięwzięć zapewniających racjonalne zagospodarowanie tego mienia, Agencja - wzorem lat ubiegłych - udzielała pożyczek oraz poręczeń spłaty ich zobowiązań. W 2002 r. udzielono 97 pożyczek w kwocie 324,7 mln zł (w 2001 r. – 124 pożyczki na kwotę 37,5 mln zł), w tym - na wniosek organów państwowych - udzielono pożyczki w kwocie 300 mln zł na zwiększenie funduszy uzupełniających BGŻ S.A. Z pozostałych środków pożyczkobiorcy sfinansowali nakłady na remonty i modernizację mienia Zasobu w kwocie 1,9 mln zł, unowocześnienie produkcji i zbytu produktów rolnych - w kwocie 2,9 mln zł, zakup środków obrotowych w kwocie 5,7 mln zł, inwestycje z zakresu ochrony środowiska w kwocie 1,1 mln zł, itp. przedsięwzięcia. Udzielone pożyczki, w kwocie 12,2 mln zł służyły również działaniom podejmowanym w związku z realizacją programów naprawczych i podtrzymania płynności finansowej w okresie przygotowania procedur prywatyza-

cyjnych oraz postępowań likwidacyjnych w części spółek (głównie hodowlanych), w których Agencja jest udziałowcem.

Spłacalność pożyczek udzielonych w 2002 r. wyniosła 88,46%. Z kwoty przekazanej pożyczkobiorcom do 31 grudnia 2002 r. przypadało do spłaty zgodnie z umowami 6,6 mln zł (spłacono 5,9 mln zł). Łącznie z tytułu wszystkich pożyczek udzielonych do 31 grudnia 2002 r. przypadało do spłaty 123,7 mln zł. Spłacono 111,5 mln zł (90,08% kwoty wymagalnej). Według stanu na koniec grudnia 2002 r. należności ogółem z tytułu wszystkich dotychczas udzielonych pożyczek wynosiły 362,2 mln zł (tab. A.25).

W roku 2002 do Agencji wpłynęło 8 wniosków o udzielenie poręczenia spłaty zobowiązań. Agencja udzieliła 7 poręczeń na kwotę 10,8 mln zł (tab. A.26). Zobowiązania, które zostały poręczone w 2002 r. przeznaczone były na sfinansowanie przedsięwzięć z zakresu produkcji rolnej i szklarniowej, modernizację ubojni drobiu, tworzenie nowych miejsc pracy oraz realizację procesu restrukturyzacji umożliwiającej przywrócenie zdolności konkurencyjności na rynku. Poręczenia pozwoliły na utrzymanie i utworzenie nowych 112 miejsc pracy.

W trakcie 2002 r. wygasły zobowiązania z tytułu 13 wcześniej udzielonych poręczeń o wartości 4,6 mln zł. W ramach 36 funkcjonujących poręczeń Agencji w 2002 r. zostało wykonane poręczenie za spłatę zobowiązań stowarzyszenia w kwocie 30 tys. zł. Według stanu na 31 grudnia 2002 r. potencjalne zobowiązania Agencji z tytułu poręczeń i gwarancji kredytowych wynosiły 23,5 mln zł.

6.   Zagadnienia organizacyjne

Przeciętna liczba zatrudnionych w AWRSP w roku 2002 wynosiła **918 osób**, w przeliczeniu na pełne etaty, w tym w Biurze Prezesa **139 osób**. Wg stanu na 31 grudnia 2002 r. w Agencji zatrudnione były **944 osoby**, w tym w Biurze Prezesa - **146 osób**.

W 2002 r. Prezes Agencji WRSP wydał następujące zarządzenia:

1. **zarządzenie nr 1/2002** z dnia 15 kwietnia 2002 r. zmieniające zarządzenie w sprawie *regulaminu organizacyjnego Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa*,
2. **zarządzenie nr 2/02** z dnia 16 kwietnia 2002 r. zmieniające zarządzenie w sprawie *regulaminu wynagradzania pracowników Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa*,
3. **zarządzenie nr 3/2002** z dnia 6 maja 2002 r. zmieniające zarządzenie Nr 8/2000 w sprawie *zasad, warunków i trybu udzielania pożyczek*,
4. **zarządzenie nr 4/2002** z dnia 3 czerwca 2002 r. zmieniające zarządzenie w sprawie *warunków, trybu i zasad refundowania przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa części kosztów wynagrodzenia pracodawcom tworzącym nowe miejsca pracy*,
5. **zarządzenie nr 5/02** z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie *powołania Komitetu Organizacyjnego Kongresu Światowej Organizacji Konia Arabskiego (WAHO)*,
6. **zarządzenie Nr 6/2002** z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie *trybu i zasad powoływania lub rekomendowania przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa członków rad nadzorczych w spółkach handlowych, w których Agencja jest udziałowcem lub akcjonariuszem*,
7. **zarządzenie Nr 7/2002** z dnia 4 września 2002 r. zmieniające zarządzenie w sprawie *zasad, warunków i trybu udzielania poręczeń i gwarancji kredytowych przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa*,
8. **zarządzenie nr 8/02** z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie *regulaminu organizacyjnego Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa*,
9. **zarządzenie nr 9/02** z dnia 29 listopada 2002 r. zmieniające zarządzenie w sprawie *regulaminu wynagradzania pracowników Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa*,
10. **zarządzenie Nr 10/2002** z dnia 9 grudnia 2002 r. zmieniające zarządzenie w sprawie *zasad, warunków i trybu udzielania poręczeń i gwarancji kredytowych przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa*,

11. zarządzenie Nr 11/02 z dnia 20 grudnia 2002 roku w sprawie *przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej w Biurze Prezesa AWRSP,*

12. zarządzenie nr 12/02 z dnia 20 grudnia 2002 roku zmieniające zarządzenie w sprawie *Zakładowego Planu Kont.*

6.1.   Działalność szkoleniowa

Agencja zorganizowała i sfinansowała szkolenia dla własnych pracowników oraz byłych pracowników ppgr. Tematyka szkoleń dotyczyła takich zagadnień, jak: nowelizacja ustawy o zamówieniach publicznych, integracja z Unią Europejską, windykacja należności, Kodeks Spółek Handlowych, bhp, ubezpieczenia społeczne. W ramach aktywizacji zawodowej przeprowadzono szkolenia dla około 2 900 byłych pracowników ppgr. Ogółem w szkoleniach uczestniczyło około 3 600 osób

W 2002 r. Agencja organizowała także szkolenia dla osób ze środowisk wiejskich – rolników, działaczy związkowych, pracowników sektora samorządowego. Dominowała tematyka związana z działalnością Agencji, a zwłaszcza z obowiązującymi procedurami sprzedaży i dzierżawy mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także różnymi aspektami funkcjonowania polskiego rolnictwa po wejściu do Unii Europejskiej. W szkoleniach sfinansowanych przez Agencję uczestniczyło ponad 2 500 osób.

6.2.   Pomoc rodzinom byłych pracowników ppgr

Podobnie jak w ubiegłych latach, również w roku 2002 Agencja prowadziła lub sponsorowała szeroką działalność na rzecz różnych form pomocy materialnej dla rodzin pracowników byłych ppgr. Pomocą objęto głównie dzieci z wielodzietnych rodzin, często patologicznych, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej.

W 2002 r. Agencja sfinansowała wypoczynek letni dla **21 316 dzieci** wypoczywających na koloniach i **5 710 dzieci** przebywających na tzw. półkoloniach. Ogółem Agencja w 2002 r. umożliwiła organizację wypoczynku letniego dla **27 026 dzieci** ze środowisk byłych ppgr.

Organizatorami wypoczynku letniego dzieci były organizacje pozarządowe i społeczne. Oddziały terenowe Agencji dokonały naboru oraz sfinansowały przewóz dzieci do ośrodków wypoczynkowych - ośrodków wczasowych, kolonijnych i w internatów szkół rolniczych na terenie całego kraju. Każdemu uczestnikowi kolonii w ramach przyznanej przez Agencję subwencji zakupiono odzież, obuwie i środki higieny osobistej.

W 2002 r. Agencja sfinansowała dożywianie około 80 tys. dzieci i dowożenie dzieci do szkół (około 15 tys. dzieci), objęła także pomocą medyczną ponad 22 tys. dzieci. Łącznie na pomoc socjalną wydatkowano kwotę około 39 mln zł. W kwocie tej mieszczą się także środki na działalność kulturalną i sportową oraz wyposażanie szkół, stołówek i sal gimnastycznych w podstawowy sprzęt.

W 2002 r. **330** pracownikom byłych ppgr sfinansowano leczenie sanatoryjne w uzdrowisku Horyniec - Zdrój.

6.3. Współpraca z zagranicą

W 2002 r. w ramach współpracy z zagranicą Agencja kontynuowała działalność informacyjną wobec podmiotów zagranicznych, zainteresowanych inwestowaniem w Polsce i prowadzeniem działalności gospodarczej, zwłaszcza w rolnictwie. Informacja dotyczyła obowiązujących procedur nabywania i dzierżawy nieruchomości Zasobu oraz szczegółów na temat konkretnych obiektów będących przedmiotem zainteresowania. Inwestorzy zagraniczni mogli ponadto korzystać z informacji o obowiązujących procedurach dzierżaw i sprzedaży nieruchomości z Zasobu oraz aktualizowanej oferty Agencji za pośrednictwem Internetu i poczty elektronicznej.

Specjaliści AWRSP uczestniczyli w składach delegacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dwóch wizytach studyjnych we Francji, celem zapoznania się z funkcjonowaniem systemu wcześniejszego przechodzenia na emeryturę rolników we Francji. Jednocześnie Agencja przyjmowała ekspertów UE zajmujących się problemem tzw. „rent strukturalnych”, realizowanym w ramach programu PHARE pn. „rozwój instytucjonalny na rzecz wcześniejszego przechodzenia na emeryturę”.

Specjaliści Agencji poprzez wyjazd do Berlina zapoznali się z informatycznym systemem rejestracji działek stosowanym przez niemiecką spółkę wyceny i zarządzania nieruchomościami (BVVG). Agencja zorganizowała również wizytę roboczą działaczy Federacji Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz pracowników AWRSP na terenie Niemiec. W trakcie wizyty zapoznano się z problemami dzierżawy nieruchomości rolnych na przykładzie jednego z niemieckich gospodarstw rolnych, dzierżawionych od Skarbu Państwa.

W 2002 r. Agencję odwiedziło szereg delegacji zagranicznych, w tym m.in.:

- przedstawiciele Ambasady Republiki Rumunii - w celu zapoznania się ze sposobami prywatyzacji mienia byłych ppgr,
- misja przedstawicieli administracji lokalnej Ukrainy oraz ukraińskich firm prywatnych obsługujących sektor rolny,
- delegacja Credit Agricole Indosuez rozpoznająca możliwości uruchomienia systemu kredytowania rolników francuskich dzierżawiących grunty Zasobu WRSP,
- delegacja Słowackiego Funduszu Ziemskiego realizująca program prywatyzacji rolnictwa Słowacji,
- delegacja wojewodów z Kazachstanu. Goście kazachscy interesowali się uregulowaniami prawnymi dzierżawy gruntów pod wodami oraz zagospodarowaniem gruntów przeznaczonych pod zalesienia.

Przedstawiciele Agencji uczestniczyli w obradach XI Forum Ekonomicznego w Krynicy, podczas którego zorganizowany został panel dyskusyjny pn. „przekształ-

cenia w sektorze rolnym, porażki i sukcesy epoki przemian”. Obrady panelu wzbudziły żywe zainteresowanie uczestników Forum.

Na zaproszenie ambasady RP w Rzymie specjalista Agencji uczestniczył w spotkaniu z rolnikami włoskimi, zorganizowanym podczas trwania targów rolno-spożywczych w Bari, gdzie zaprezentował ofertę prywatyzacji mienia Zasobu WRSP.

Agencja uczestniczyła także w targach Polagra-Farm w Poznaniu; stoiska Agencji były wizytowane przez liczne grupy przedstawicieli zagranicznych instytucji rolniczych i biznesu rolnego, w tym m.in. delegację Federacji Pracodawców Rolnych UE (GEOPA) oraz Ministerstwa Rolnictwa Republiki Chorwacji.

6.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy

W 2002 r., podobnie jak w roku ubiegłym, podejmowane były działania mające na celu dalszą poprawę warunków pracy i ochrony środowiska naturalnego w gospodarstwach rolnych oraz gospodarstwach dzierżawionych od Agencji. Działania skoncentrowane były na likwidacji zagrożeń i zaniedbań powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe, wdrażaniu postępu technicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej, likwidacji obiektów zagrażających bezpieczeństwu, poprawie stanu higieny, ładu i porządku w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i rybackich.

Realizując „porozumienie w sprawie współpracy na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie” z dnia 6 marca 2001 r. oraz „ustalenia (...)” przyjęte przez Głównego Inspektora Pracy i Prezesa AWRSP z dnia 21 marca 2000 r, a także porozumienia zawarte z Okręgowymi Inspektorami Pracy – oddziały terenowe Agencji podjęły szeroko zakrojoną działalność udzielając pomocy gospodarstwom Skarbu Państwa oraz gospodarstwom dzierżawionym i wykupionym od Agencji. Główne formy tej pomocy, to:

- podejmowanie inicjatyw popularyzacyjnych, szkoleniowych i organizacji konkursów z zakresu wiedzy o BHP,
- organizowanie narad dotyczących najnowszych przepisów z zakresu BHP, oceny ryzyka zawodowego, metod zapobiegania wypadkom przy pracy itp,

- nadzór i doradztwo w trakcie budowy i modernizowania obiektów poprawiających stan bezpieczeństwa, higieny i ochrony środowiska,
- pomoc w likwidacji obiektów grożących bezpieczeństwu publicznemu.

W wyniku szeroko zakrojonej działalności zapobiegawczej, prowadzonej przez wszystkie oddziały terenowe AWRSP oraz podległe jednostki i spółki z o.o. nastąpiło zmniejszenie liczby wypadków. Pomimo trudności finansowych, które w jednostkach zorganizowanych na mieniu Zasobu ograniczają możliwości realizacji wszystkich zadań zaplanowanych w zakładowych programach poprawy warunków pracy, a zwłaszcza w zakresie prac modernizacyjnych lub zakupu nowoczesnego sprzętu rolniczego, podjęto wiele działań i przedsięwzięć organizacyjnych, nie wymagających dużych nakładów finansowych. Również te działania w znaczącym stopniu likwidują zagrożenia oraz poprawiają stan higieniczno-sanitarny oraz ład i porządek w otoczeniu.

7. Kontrole Agencji WRSP

7.1. Kontrole NIK i UKS

W dniach od 2 stycznia do 15 marca 2002 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Agencji kontrolę w zakresie wykonania planu finansowego AWRSP w roku 2001. NIK pozytywnie oceniła uzyskane wpływy statutowe Agencji, które były wyższe od planowanych, natomiast zrealizowane wydatki statutowe ukształtowały się na poziomie niższym od planowanego, co wynikało przede wszystkim ze zmian w systemie wynagradzania pracowników Agencji.

Nie wniesiono uwag do wydatkowania przez AWRSP dotacji budżetowej, otrzymanej w 2001 r, która została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem na odpłatne przejmowanie na własność Skarbu Państwa nieruchomości rolnych od rolników, którzy nabyli uprawnienia do emerytury lub renty.

Pozytywnie oceniono także podjęte w 2001 r. przez Prezesa AWRSP działania mające na celu usprawnienie koordynacji i nadzoru nad zagadnieniami związanymi z udzielaniem zamówień publicznych przez oddziały terenowe, zwłaszcza polecenie ustanowienia w każdym oddziale koordynatora zamówień publicznych. Pozytywnie zostało także ocenione opracowanie ujednoliconych zasad prowadzenia rejestrów z zakresu udzielonych przez oddziały terenowe zamówień publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli zwróciła natomiast uwagę na nieuwzględnienie w planie finansowym części wydatków statutowych z tytułu odsetek od zaciągniętych przez Agencję kredytów i w związku z tym sformułowała wniosek o umieszczanie w planie finansowym AWRSP na dany rok budżetowy wszystkich wydatków związanych ze spłatą zobowiązań Agencji. Jako niepokojący oceniony został wzrost wymagalnych należności, głównie z tytułu udzielonych pożyczek, na co przede wszystkim wpłynęło nie zakończenie rozliczenia pożyczki udzielonej Warszawskiemu Rolno-Spożywczemu Rynkowi Hurtowemu S.A. w ramach rządowego programu budowy i rozwoju rynków hurtowych.

Najwyższa Izba Kontroli zobowiązała również głównego księgowego Agencji do terminowego regulowania wymagalnych zobowiązań Agencji, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wobec budżetu Państwa.

W dniach od 27 maja do 13 sierpnia 2002 r. w Agencji prowadzona była kontrola przez Urząd Kontroli Skarbowej. Przedmiotem kontroli była bardzo szeroka problematyka gospodarowania mieniem Skarbu Państwa w latach 2000 – 2001, obejmująca w szczególności formy i stan zagospodarowania mienia, sprzedaż i dzierżawę nieruchomości, w tym cudzoziemcom i spółkom z udziałem zagranicznym, nie będącym cudzoziemcami, gospodarkę mieszkaniową, realizację umów sprzedaży i dzierżawy, nadzór właścicielski oraz gospodarkę finansową. Badaniu poddano także inne formy zagospodarowania mienia Zasobu WRSP, w tym wniesienie mienia lub jego części do spółek, nieodpłatne przekazanie nieruchomości Zasobu Lasom Państwowym, jednostkom samorządowym oraz innym upoważnionym podmiotom.

W wystąpieniu pokontrolnym UKS wskazał na potrzebę egzekwowania w jednostkach terenowych AWRSP bieżących zapisów dotyczących przejmowania mienia Skarbu Państwa do Zasobu i zmian w stanie posiadania, tak, aby informacje i sprawozdania Agencji dotyczące tego mienia zawierały aktualne dane. Zwrócono także uwagę na konieczność ścisłego przestrzegania zarządzeń i wytycznych Prezesa AWRSP w zakresie gospodarowania mieniem i na mieniu Zasobu, jak również za niezbędne uznano wzmoczenie nadzoru nad przestrzeganiem procedur (w szczególności w zakresie sprzedaży nieruchomości) oraz zwiększenie kontroli wywiązywania się ze zobowiązań „rzeczowych” przez kontrahentów Agencji korzystających z ulg w czynszu. Zwrócono także uwagę na potrzebę dokonania analizy stanu budynków i budowli znajdujących się w Zasobie pod względem ich funkcjonalności, przydatności i możliwości zagospodarowania, ewentualnie podejmowania decyzji o ich likwidacji.

Realizując zalecenia i wnioski pokontrolne oddziały terenowe i filie zostały zobowiązane przez Prezesa AWRSP do usunięcia wskazanych uchybień oraz przestrzegania przepisów i ustalonych zasad.

Ze swej strony Agencja, w celu poprawienia skuteczności egzekwowania należności z tytułu umów sprzedaży i zakupu mienia Zasobu WRSP, opracowała system monitorowania największych swoich dłużników oraz wprowadziła dodatkową sprawozdawczość w zakresie spłacalności należności bieżących i windykacji należności zaległych, pozwalającą także na ściślejsze nadzorowanie w tym zakresie działań windykacyjnych podejmowanych przez oddziały terenowe.

Dyrektorzy oddziałów terenowych zostali zobowiązani do przyspieszenia procesu racjonalnego zagospodarowania obiektów budowlanych, łącznie z ich likwidacją w uzasadnionych przypadkach. Wskazano zwłaszcza na potrzebę szybkiej, fizycznej likwidacji tych obiektów, których stan techniczny nie uzasadnia wykonywania remontów, albo brak jest możliwości ich alternatywnego zagospodarowania. Problematykę racjonalnego zagospodarowania obiektów budowlanych włączono także do planu pracy Zespołu Kontroli Wewnętrznej w I półroczu 2002 r., podobnie jak za-

gadnienia związane ze sprawowaniem nadzoru właścicielskiego w zakresie wykonywania zobowiązań rzeczowych przez kontrahentów Agencji.

Dyrektorom oddziałów terenowych i filii zwrócono uwagę na konieczność bezwzględnego przestrzegania zasad określonych zarządzeniem Nr 12 Prezesa Agencji z 15 września 2000 r. w zakresie udzielania subwencji oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. *o zamówieniach publicznych* i ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. *o finansach publicznych*.

Urząd Kontroli Skarbowej polecił wprowadzić w życie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lutego 2001 r. *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości AWRSP*.

7.2. Kontrola wewnętrzna

W 2002 r. Zespół Kontroli Wewnętrznej prowadził kontrole planowe, wynikające z półrocznych planów kontroli, zatwierdzonych przez Prezesa AWRSP. Plany te określały łącznie 35 tematów kontrolnych. Ogółem w 2002 r. w jednostkach organizacyjnych Agencji przeprowadzono 127 kontroli, których przedmiotem były m.in. następujące zagadnienia:

- realizacja przez oddziały terenowe nadzoru właścicielskiego w zakresie realizacji umów dzierżawy, zabezpieczenia obiektów zabytkowych (zwłaszcza znajdujących się w dzierżawie) oraz w zakresie wykonywania zobowiązań społeczno - gospodarczych nabywców nieruchomości, sprzedanych na warunkach preferencyjnych,
- organizowanie zebrań wspólnot mieszkaniowych, w których zarząd sprawuje Agencja,
- przestrzeganie warunków sprzedaży nieruchomości cudzoziemcom i spółkom z udziałem cudzoziemców,
- prawidłowość ustalania opłat za trwałe zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości z Zasobu,

- przestrzeganie przepisów i wytycznych dotyczących sprzedaży przez jednostki organizacyjne Zasobu, gminy i inne osoby trzecie sprzedające nieruchomości Zasobu na zlecenie Agencji, w tym także przestrzeganie obowiązku zawiadamiania na piśmie byłego właściciela lub jego spadkobierców o przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości przejętych na rzecz Skarbu Państwa przed dniem 1 stycznia 1992 r,
- przestrzeganie procedur wyłaniania osób lub firm dokonujących wyceny mienia Zasobu,
- prawidłowość rozpatrywania przez oddziały terenowe wniosków dzierżawców o obniżenie czynszu dzierżawnego na podstawie art. 700 Kc,
- wykonywanie nadzoru właścicielskiego w zakresie wykorzystania wód śródlądowych do gospodarki rybackiej przez dzierżawców, w świetle ustaleń NIK oraz zaleceń Biura Prezesa,
- sposób realizowania przez oddziały terenowe procesu racjonalnego zagospodarowania obiektów budowlanych w świetle ustaleń UKS i wytycznych Biura Prezesa,
- realizacja przez Agencję zadań w zakresie regulowania z Zasobu spraw majątkowych kościelnych osób prawnych różnych wyznań,
- przestrzeganie przez oddziały terenowe ustawy o zamówieniach publicznych wówczas, gdy zadania określone w zarządzeniu nr 12/2000 wykonują bezpośrednio lub gdy wykonanie tych zadań subwencjonują, jak również w przypadku wyboru administratorów,
- przestrzeganie zarządzenia nr 12/2000 Prezesa AWRSP z dnia 21 września 2000 r. w *sprawie warunków i zasad udzielania subwencji przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa*, z uwzględnieniem realizacji zaleceń pokontrolnych,
- realizacja programu stypendialnego Agencji,
- ewidencjonowanie nieruchomości SP w trwałym zarządzie oraz wieczystym użytkowaniu. Prawidłowość ewidencjonowania przez SEA użyczeń niezabudowanych nieruchomości rolnych w latach 2001 - 2002 w oddziałach terenowych,

- przestrzeganie w oddziałach terenowych Agencji obowiązkowych limitów kosztów funkcjonowania, w tym kosztów wynagrodzeń,
- prawidłowość postępowania w dochodzeniu roszczeń z tytułu udzielonych poręczeń,
- zasady i procedury przyjmowania zabezpieczeń w umowach sprzedaży mienia Zasobu WRSP,
- funkcjonowanie jednostek gospodarczych Zasobu – organizacja i sposób finansowania,
- prawidłowość rozliczania eksploatacji środków transportu,
- ważność orzeczenia lekarskiego w związku z przeprowadzonymi badaniami lekarskimi pracowników oraz wykorzystywanie zaległych urlopów wypoczynkowych,
- ocena procedury i zaawansowanie sprzedaży posiadanych przez Agencję „mniejszościowych” pakietów/akcji spółek, ze szczególnym uwzględnieniem pakietów udziałów spółek przejętych do Zasobu wraz z mieniem zlikwidowanych ppgr. Sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem zobowiązań wynikających z umów sprzedaży udziałów jednoosobowych spółek Agencji,
- kontrola rozliczeń finansowych pomiędzy oddziałami terenowymi a gospodarstwami skarbowymi,
- stosowanie wytycznych Prezesa z dnia 29.08.2001 dotyczących oddawania w użyczenie niezabudowanych nieruchomości rolnych,
- kontrola funkcjonowania ośrodków hodowli zwierzyzny zarządzanych przez Agencję w zakresie realizacji zadań określonych w art. 28 ust. 2 z dnia 13 października 1995 r. - *Prawo łowieckie*,
- wykorzystywanie środków Agencji przez Fundusz Poręczeń Kredytowych w Kwidzynie,
- praktyka inicjowania zmian w planach zagospodarowania przestrzennego w celu przeznaczania na cele nierolne atrakcyjnie położonych gruntów rolnych,
- realizacja wniosków i wskazań sformułowanych przez Urzędy Kontroli Skarbowej w wyniku kontroli przeprowadzonych w oddziałach terenowych,

- przestrzeganie zgodności treści (zapisów) umów sprzedaży nieruchomości o powierzchni poniżej 50 ha, z obowiązującymi wytycznymi.

Działalność kontrolna obejmowała także okresowe badanie wybranych aspektów przetargów organizowanych przez oddziały terenowe Agencji. W tym kontekście badano m.in. jak często organizatorzy przetargów odstępowali od ich przeprowadzania, jak częste były przypadki wnioskowania uczestników przetargów o odwołanie członka komisji z jej składu w związku z wątpliwościami co do jego bezstronności oraz w ilu przypadkach wstrzymano przetarg z tego powodu, jak częste były przypadki odstąpienia organizatora przetargu od zawarcia umowy dzierżawy lub sprzedaży, itd.

W ramach kontroli wewnętrznej okresowo badano również jak często oddziały terenowe Agencji, administratorzy i prezesi jednoosobowych spółek Agencji oraz dzierżawcy, występowali do organów ścigania w związku ze szkodami popełnionymi w stosunku do mienia Zasobu oraz jakiego rodzaju szkód dotyczyły te wystąpienia.

W 2002 r. badano również monitorowanie przez oddziały terenowe Agencji sposobu wykorzystania przez gminy nieruchomości Zasobu, przekazanych im w drodze umowy nieodpłatnie na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych tych gmin.

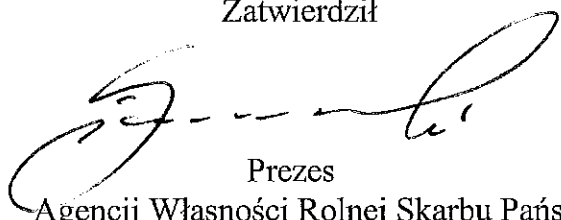
W roku 2002 Zespół Kontroli Wewnętrznej badał również sprawy wynikające ze skarg, wniosków oraz listów osób prawnych i fizycznych, skierowanych bezpośrednio lub za pośrednictwem innych instytucji do Biura Prezesa Agencji. W tym okresie podjęto badanie łącznie 135 spraw, przy czym ich dominująca część była badana bezpośrednio przez ZKW, pozostałe zaś zostały przekazane według właściwości do zbadania przez oddziały terenowe, które były obligowane do informowania Biura Prezesa o sposobie załatwienia sprawy.

W związku z nieprawidłowościami, stwierdzonymi w toku kontroli przeprowadzonych przez Biuro Prezesa AWRSP w 2002 r. polecono powtórzenie czynności

przetargowych w 2 przypadkach oraz unieważniono czynności przetargowe w 6 przypadkach. Łącznie, wskutek ujawnionych nieprawidłowości w trakcie przygotowywania i przeprowadzania przetargów, w 2002 r. zmieniono decyzje w odniesieniu do 8 postępowań przetargowych.

Opracowano:
w Zespole Ewidencji Ekspertyz
Analiz i Informatyki

Zatwierdził

Prezes

Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa

Hodowla i postęp biologiczny w spółkach Agencji

Restrukturyzacja byłych ppgr, zajmujących się hodowlą roślin i zwierząt odbywały się ściśle pod kątem zachowania niezbędnego potencjału hodowlanego i reprodukcyjnego oraz optymalizowania struktury czynników produkcji, z punktu widzenia potrzeb pracy hodowlanej. W związku z tym wdrożono w tych jednostkach odrębny model przekształceń strukturalnych, w wyniku którego Agencja utworzyła 107 gospodarstw, w formie jednoosobowych spółek prowadzących działalność w zakresie hodowli roślin i zwierząt.

Dokonano także przeglądu programów hodowli, uszczegółowiono zadania postawione przed spółkami i określono środki przekazane do ich dyspozycji. W ten sposób majątek wniesiony aportem oraz wydzierżawione tym spółkom przez Agencję grunty dostosowane zostały do wyznaczonych im zadań. Nadzór właścicielski nad spółkami hodowlanymi powierzono Oddziałowi Terenowemu AWRSP w Warszawie.

Według stanu na 31 grudnia 2002 r. funkcjonowały 24 **spółki hodowli roślin**, z których 3 (w Scholastykowie, Snowidzy i Świętosławiu) były w likwidacji. Spośród tych spółek 13 (w tym 8 rolniczych i 5 ogrodniczych) uznanych zostało za tzw. „spółki strategiczne“.

Spółki Agencji prowadzą hodowlę twórczą i zachowawczą. Hodowlę twórczą własnych programów realizowało 13 spółek strategicznych oraz PHN w Lublinie. Ponadto w ramach kooperacji ze spółkami strategicznymi hodowlę twórczą prowadziły spółki Agencji w Łagiewnikach, Modzurowie i Sobiejuchach.

W 2002 r. do rejestru odmian zostało wpisane 30 odmian roślin rolniczych i 62 odmiany roślin warzywnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba odmian zarejestrowanych wzrosła o 27, w tym odmian roślin warzywnych o 20.

Od roku 1994 spółki Agencji zarejestrowały łącznie 554 odmiany, w tym 252 odmiany roślin rolniczych i 302 odmiany roślin warzywnych.

Równocześnie, w badaniach przedrejestrowych COBORU było 161 odmian roślin rolniczych i 63 odmiany roślin warzywnych. Rok 2002 był kolejnym rokiem spadku liczby odmian pozostających w badaniach przedrejestrowych.

W 16 spółkach prowadzona była hodowla zachowawcza dla 49 taksonów roślin rolniczych i 41 taksonów roślin warzywnych. Własnością tych spółek było 361 odmian roślin rolniczych (wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 17 odmian) i 384 odmiany roślin warzywnych (wzrost o 46 odmian).

W porównaniu z rokiem ubiegłym udział odmian roślin rolniczych spółek Agencji w ogólnej liczbie odmian krajowych wpisanych do rejestru zmniejszył się z 63% do 58% a roślin warzywnych - z 66% do 61%. Równocześnie 111 odmian roślin rolniczych było zarejestrowane w 35 krajach i 34 odmiany roślin warzywnych - w 4 krajach, przy czym w 2002 r. dokonano rejestracji 11 odmian roślin rolniczych w 6 krajach i 5 odmian roślin warzywnych w 1 kraju. Natomiast w badaniach przedrejestrowych za granicą było 307 odmian i rodów roślin rolniczych oraz 11 odmian i rodów roślin warzywnych. Największą efektywność w rejestrowaniu odmian za granicą wykazuje Spółka DANKO, która ma zarejestrowane 33 odmiany w 25 krajach a w badaniach przedrejestrowych posiada 269 odmian i rodów w 22 krajach.

Wyszacowane koszty hodowli roślin w spółkach Agencji w 2002 r. wyniosły 34,1 mln zł i w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyły się o 2,8 mln zł, to jest o 7,6%. Zdecydowanie zmniejszył się udział dotacji w finansowaniu kosztów hodowli: w spółkach rolniczych z 57,3% w roku 2001 do 47% a w spółkach ogrodniczych z 63,9% do 44,6%. Było to spowodowane ograniczeniem kwoty dotacji z 21,8 mln zł w 2001 r. do 15,8 mln zł w 2002 r, to jest o ponad 27%.

Drugim obok dotacji źródłem finansowania kosztów hodowli były opłaty hodowlane i licencyjne. Ich wysokość wyniosła 10,9 mln zł i pozwoliła na pokrycie

31,8% kosztów hodowli. Należy przy tym zauważyć, że 39% wpływów z opłat hodowlanych i licencyjnych wszystkich spółek uzyskuje spółka DANKO za odmiany zarejestrowane za granicą.

Blisko 22% kosztów hodowli pokryły spółki z innych przychodów, w tym ze sprzedaży materiału siewnego. W roku 2002 była to kwota 7,4 mln zł, co stanowi 10% wpływów ze sprzedaży materiału siewnego własnych odmian.

Nakłady na hodowlę roślin systematycznie zmniejszają się. Dotyczy to zwłaszcza spółek rolniczych. W 2002 r. nakłady na hodowlę roślin rolniczych były niższe w porównaniu z rokiem 1998 o 7,2 mln zł, a w spółkach o kierunku ogrodniczym - o 1,3 mln zł. Spadek tych nakładów wynika przede wszystkim ze zmniejszenia dotacji budżetowych w spółkach rolniczych o 10 mln zł i w spółkach ogrodniczych o 2 mln zł. Niższe dotacje nie zostały zrekompensowane wzrostem wpływów z opłat hodowlanych i licencyjnych i z wpływów z innej działalności (głównie sprzedaży materiału siewnego).

Mimo trudniejszej sytuacji finansowej w 2002 r. nastąpił wzrost efektywności ekonomicznej hodowli roślin i nasiennictwa, mierzony stosunkiem wpływów z własnych odmian (wpływy ze sprzedaży materiału siewnego oraz opłat hodowlanych i licencyjnych) do kosztów hodowli oraz wpływami z 1 odmiany. W spółkach rolniczych stosunek wpływów do kosztów hodowli wzrósł ze 166% w 2001 r. do 263% a wpływy z 1 odmiany wzrosły ze 166 tys. zł do 178 tys. zł. Najwyższą efektywność uzyskały spółki: KHBC Kutno, Nasiona Kobierzyc i DANKO.

W spółkach ogrodniczych stosunek wpływów do kosztów hodowli wzrósł z 211% w 2001 r. do 253% w 2002 r, a wpływy z 1 odmiany wzrosły z 58 tys. zł do 62 tys. zł. Najwyższą efektywność ekonomiczną wykazały spółki: SPÓJNIA Nochowo i PlantiCo Gołębiew.

Podstawowym celem pracy w **zakresie hodowli zwierząt**, prowadzonej w spółkach Agencji, jest produkcja materiału zarodowego dla doskonalenia populacji masowej zwierząt gospodarskich. W stadach zarodowych Agencji doskonalenie

zwierząt prowadzone jest w oparciu o krajowe programy genetycznego doskonalenia bydła mlecznego, hybrydyzacji trzody chlewnej, prób dzielności i rozrodu koni oraz doskonalenia użytkowości mięsnej owiec. Rola i znaczenie spółek w realizacji tych programów, ze względu na wysoki potencjał genetyczny utrzymywanych zwierząt jest bardzo duża, szczególnie w hodowli bydła mlecznego oraz koni.

Hodowla bydła.

Na koniec 2002 r. stan liczebny krów w oborach należących do spółek Agencji wynosił 21 957 sztuk. Osiągnięto średnią wydajność 7 419 kg mleka, 316 kg tłuszczu i 247 kg białka, przy zawartości 4,26% tłuszczu i 3,33% białka. Dla porównania, wydajności w krajowej populacji krów ocenianych były niższe o 1 707 kg mleka, 77 kg tłuszczu i 60 kg białka. Najwyższe wydajności uzyskano w spółkach Agencji w: Golejewku – 10 253 kg, Kamieńcu Żąbkowskim – 10 225 kg, Osiecinach – 9 386 kg i Dębolicach – 9 274 kg mleka. Krowy w spółkach Agencji stanowią jedynie 4,9% krów będących pod kontrolą użytkowości w kraju. Od tej stosunkowo małej populacji krów pochodzi jednak większość wyników decydujących o postępie hodowlanym.

Najbardziej istotnym wskaźnikiem, charakteryzującym potencjał genetyczny stada, jest liczba buhajów dopuszczonych do rozrodu. Z ostatniej listy rankingowej, zatwierdzonej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w lutym 2003 r. wynika, że do inseminacji w rasie czarno-białej dopuszczono 79 buhajów hodowli krajowej, z czego 53 sztuki, tj. 67,1% wychodowano w spółkach AWRSP. Natomiast na 12 buhajów krajowych rasy czerwono-białej 11 tj. 92% pochodziło ze spółek Agencji.

Ponadto ze stad spółek Agencji pochodziło 39% ogółu buhajków wstawionych do wychowalni oraz 32% buhajów zakupionych przez Centra Hodowli i Rozrodu Zwierząt. W spółkach AWRSP utrzymywanych jest również 59% matek buhajów ras mlecznych. Poza jednostkowym wzrostem produkcji mleka wzrasta również jego globalna sprzedaż.

W czołowych spółkach Agencji prowadzony jest program MOET umożliwiający poprzez superowulację i przenoszenie zarodków zwiększenie współczynnika re-

produkcji najlepszych matek buhajów. Od 1997 r. superowulacji poddano 421 dawczyń, od których uzyskano ogółem 3 287 zarodków. Uzyskano średnio 5,1 zarodków dobrych od jednej dawczyni. Ogółem przeniesiono 3 108 zarodków, z których urodziło się 1 137 cieląt.

Prowadzone są także konsekwentne działania na rzecz przyspieszenia postępu genetycznego poprzez import nasienia czołowych buhajów z hodowli światowej oraz zarodków o wysokich wartościach hodowlanych.

Hodowla trzody chlewnej.

Celem programu doskonalenia trzody w chlewniach spółek Agencji jest dostarczanie hodowli terenowej najlepszego materiału reprodukcyjnego. Między innymi prowadzony jest program hybrydyzacji umożliwiający hodowcom zakup mieszańców, knurków i loszek w odpowiednich zestawach genotypowych. Spółki Agencji posiadały 1 717 macior objętych oceną. W stadach trzody hodowane są wszystkie rasy świń wykorzystywane w programie doskonalenia, tj.: wbp, pbz, duroc, hampshire, pietrain i bz.

Hodowla świń prowadzona jest w 14 spółkach. Są to chlewnie duże, liczące średnio 122 maciory, co w warunkach polskich ma istotne znaczenie, gdyż zwiększa skuteczność pracy hodowlanej. Populacja ta jest stabilna i nie podlega większym wahaniom spowodowanym sytuacją na rynku, podczas gdy stada prywatne ulegają bardzo silnym wpływom koniunkturalnym, co negatywnie wpływa na rozmiary produkcji zwierząt hodowlanych.

Wyniki hodowlane w chlewniach spółek Agencji są zbliżone do średnich krajowych. Potwierdzeniem ich wartości genetycznej jest bardzo dobra mięsność tuczników pochodzących z tych hodowli, na poziomie 54-60%, a więc został już osiągnięty poziom zakładany na rok 2010 dla populacji krajowej. Z tych względów zapotrzebowanie na materiał hodowlany trzody ze spółek Agencji jest bardzo duże.

Mimo dekoniunktury jaka wystąpiła na rynku wieprzowiny, w 2002 r. sprzedaż materiału hodowlanego z chlewni spółek Agencji wyniosła: 896 knurków i 5 132 loszki, w tym 2 536 loszek krzyżówkowych.

Hodowla owiec.

W 2002 r. liczebność matek owczych w spółkach Agencji wynosiła 3 881 szt., co stanowi około 3,5% pogłowia tych matek ocenianych w kraju. Wieloletnia dekonunktura na rynku owczarskim powoduje, że kolejne owczarnie w spółkach Agencji ulegają likwidacji. Aktualnie hodowla owiec prowadzona jest w 7 spółkach. Największe stada owiec utrzymywane są w spółkach w: Żydowie, Żołędnicy, Lubianie, Nochowie, Garzynie i Dobrzyniewie. W 2002 r. sprzedano ogółem zaledwie 239 tryków i 20 jarek.

Hodowla koni.

Hodowla koni w stadninach prowadzona jest z uwzględnieniem założeń programu wykorzystania zasobów genetycznych stad zarodowych dla doskonalenia krajowej populacji koni. W związku z postępującą prywatyzacją, w 2002 r. liczba klaczy pozostających w spółkach Agencji zmniejszyła się - w porównaniu do 2001 r. - o 206 sztuk, tj. do poziomu 1 157 sztuk. Najbardziej drastyczna zmiana liczebności stada klaczy nastąpiła w rasie małopolskiej.

W grudniu 2002 r. w stadninach Agencji stan ogółem koni pełnej krwi angielskiej wynosił 904 szt., w tym 233 klacze, co stanowi 25,7% ogólnej ich liczby w kraju, a udział koni hodowli „agencyjnej” będących w treningu na torze wyścigowym wynosi 30,6%.

Hodowla koni czystej krwi arabskiej odniosła szereg spektakularnych sukcesów na międzynarodowych pokazach plasując SK w Michałowie w czołówce światowej hodowli tej rasy. Znajduje to przełożenie na uzyskiwane ceny. Sprzedano łącznie 119 koni arabskich za około 6 mln zł.

Po raz pierwszy na początku 2002 r. została zorganizowana, w ZT w Białym Borze stacjonarna 60-dniowa próba dzielności dla klaczy. Do treningu zakwalifikowano 29 klaczy, które pochodziły ze stadnin Agencji. Wszystkie klacze ukończyły próbę dzielności z wynikiem pozytywnym.

Sytuacja ekonomiczno-produkcyjna gospodarstw powstałych na majątku Zasobu WRSP

Skutki przekształceń strukturalnych i własnościowych i związane z tym zmiany ekonomiczne i organizacyjne nowych podmiotów powstających na mieniu Zasobu, są jednym z ważnych dla Agencji „mierników” efektywności jej działania. Z tego powodu Agencja jest zainteresowana monitorowaniem tych przemian. O ile jednak informacje z gospodarstw nadzorowanych przez Agencję mogą być uzyskane w ramach sprawowanego nadzoru właścicielskiego, to źródłem danych o sytuacji gospodarstw wydzierżawionych lub sprzedanych mogą być prawie wyłącznie badania reprezentacyjne, prowadzone przez niezależne ośrodki naukowe. Badania takie są m.in. prowadzone w Instytucie Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie (IERiGŻ), który przez wiele lat badał gospodarstwa państwowego sektora rolnego, a obecnie gromadzi i analizuje dane o podmiotach powstałych na bazie majątku tamtych gospodarstw. Badania sytuacji ekonomiczno-produkcyjnej tych podmiotów Instytut prowadzi od kilku lat na zlecenie Agencji.

W 2002 r. w badanej przez IERiGŻ populacji składającej się z 91 gospodarstw dzierżawionych, 35 sprzedanych, 18 jednoosobowych spółek Agencji, oraz 2 administrowanych zaobserwowano szereg zjawisk i tendencji świadczących o pozytywnych następstwach wdrożonych przez Agencję programów restrukturyzacji i prywatyzacji mienia Zasobu. W wyniku przeprowadzonych badań³² stwierdzono m.in.:

- kontynuację działań dostosowawczych do wymagań rynku, zwłaszcza w sferze organizacji i zarządzania, w systemie motywacyjnym, w podstawowych czynnikach produkcji oraz w ukierunkowaniu produkcyjnym,

---

³² W. Guzewicz, D. Osuch, M. Zdzieborska: Wyniki produkcyjno-ekonomiczne wielkoobszarowych gospodarstw powstałych z majątku byłych PGR (lata 1999 – 2002 i zamierzenia na rok 2003). IERiGŻ, Warszawa, 2003 r.

- dalsze upraszczanie struktur organizacyjnych, m.in. poprzez zmiany w formach prawnowłasnościowych i ograniczanie kierunków działalności,
- tendencje do zmniejszania powierzchni gospodarstw, zwłaszcza tych o dużych obszarach. Objawia się to przede wszystkim w podziałach przedsiębiorstw, na mniejsze, samodzielne jednostki i przekazywaniem części ziemi na upelnorolenie gospodarstw indywidualnych,
- niewielki stosunkowo spadek zatrudnienia stałej siły roboczej z 4,23 do 4,07 osób na 100 ha UR, tj. o 3,8%. Miało to dodatni wpływ na wydajność pracy żywej. W 2002 r. ekonomiczna wydajność pracy mierzona wartością dodaną na 1 pełnozatrudnionego, osiągnęła 46,3 tys. zł. (wzrost o 6,7%). Poziom ten należy uznać za wysoki, znacznie przewyższający osiągany w gospodarstwach indywidualnych,
- utrzymanie relatywnie wysokiego poziomu nakładów inwestycyjnych. Pomimo utrzymujących się objawów dekoniunktury w rolnictwie, poziom nakładów inwestycyjnych zapewniał reprodukcję rozszerzoną majątku we wszystkich formach prawnowłasnościowych, z wyjątkiem administrowania. Inwestowano zwłaszcza w maszyny i urządzenia, a więc w ruchomą część majątku trwałego,
- kontynuację poszukiwań możliwości wzrostu opłacalności produkcji poprzez obniżkę kosztów własnych. Nie zaobserwowano spadku zainteresowania wprowadzaniem nowych technologii produkcji, postępu biologicznego oraz organizacyjnego,
- dalszy wzrost znaczenia produkcji rolnej, zwłaszcza roślinnej, a spadek udziału przetwórstwa rolnego, usług i produkcji pozarolniczej. W produkcji roślinnej, gospodarstwa nastawiają się głównie na uprawę roślin bardziej opłacalnych i łatwiejszych do zmechanizowania, tj. zbóż, rzepaku i buraków cukrowych (87,2% w zasiewach). W dalszym ciągu rosła powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno charakteryzującej się wysokimi plonami (wzrost w zasiewach z 8,5% w 2001 r. do 9,8% w 2002 r.). Wzrósł również udział w zasiewach buraków cukrowych z 6,0% do 6,6% oraz rzepaku z 13,6% do 14,2%. W produkcji zwierzęcej utrzymuje się zainteresowanie gospodarstw produkcją mleka i drobiu, spada zaś - chowem trzody chlewnej i owiec,

- utrzymują się dobre wskaźniki produkcyjne. W 2002 r. w badanych gospodarstwach osiągnięto relatywnie wysokie plony podstawowych ziemiopłodów, w tym m.in.: zbóż – 51,2 dt, w tym pszenicy – 56,6 dt i kukurydzy – 68,8 dt, ziemniaków – 328 dt, buraków cukrowych – 564 dt, rzepaku – 27,0 dt. W stosunku do roku 2001 plony były wyższe: w zbożach o 2,4%, w ziemniakach o 28,1% oraz w burakach cukrowych o 18,0%, a jedynie niższe plony dotyczyły rzepaku (o 13,2%). Pod zbiory 2002 r. zastosowano 236 kg NPK/1 ha UR. Poziom nawożenia mineralnego był o 8,2% wyższy niż w roku 2001. W stosunku do roku 2001 wzrósł także poziom wydajności mlecznej krów – w badanej populacji o 200 litrów, tj. do 6,3 tys. litrów od 1 krowy. Natomiast dzienne przyrosty trzody chlewnej w 2002 r. były na poziomie 0,550 kg., a na wyprodukowanie 1 kg żywca, zużyto 3,4 kg paszy treściwej. Wydajności produkcyjne (roślinne i zwierzęce) były więc na znacznie wyższym poziomie niż – średnio - w gospodarstwach indywidualnych. Z upływem lat obserwuje się wzrost różnicy w efektywności gospodarowania na korzyść większych gospodarstw,
- nastąpiła poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej. Wzrost wskaźnika rentowności z 0,8% w 2001 r. do 2,6% w 2002 r. oraz wskaźnika płynności bieżącej z poziomu 1,71 do 1,77, świadczą o tym wyraźnie. Rok 2002 zamknęło stratą około 18% gospodarstw, podczas gdy rok 2001 - 24%. Poziom wskaźnika płynności bieżącej – mimo zauważalnego wzrostu – nadal jednak wskazuje na możliwość występowania problemów płatniczych w znacznej części gospodarstw. Należy jednak podkreślić, że poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej w roku 2002 wystąpiła pomimo wyraźnego pogorszenia rynkowych uwarunkowań dla rozwoju rolnictwa, zwłaszcza rozwarcia „nożyc cen”. W 2002 r. średnie ceny skupu produktów rolnych spadły bowiem o 7,7%, zaś ceny środków produkcji wzrosły o 1,6%. Wskaźnik „nożyc cen” ukształtował się na poziomie 90,8%. W tej sytuacji poprawa wskaźników ekonomiczno-finansowych może następować poprzez mechanizmy dostosowawcze do wymagań rynku m.in. redukcję zatrudnienia, zmiany w ukierunkowaniu produkcyjnym, wzrost wydajności jednostkowych,

- widoczne jest zróżnicowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej poszczególnych grup gospodarstw. Najlepsza sytuacja ekonomiczna była w gospodarstwach zakupionych, charakteryzujących się mniejszym obszarem i dość dobrymi glebami (wskaźnik rentowności 11,4%). Dodatni wynik finansowy w 2002 r. wygenerowały również gospodarstwa dzierżawione (wskaźnik rentowności 3,1%), zwłaszcza dzierżawione przez byłych dyrektorów (wskaźnik rentowności 8,8%). Najniższy dodatni wskaźnik rentowności osiągnęły jednoosobowe spółki Agencji, na poziomie 0,1% i gospodarstwa administrowane - 1,0%.

Z przeprowadzonych badań wynika, że utrzymująca się od kilku lat trudna sytuacja rolnictwa wprawdzie spowolniła, lecz nie zatrzymała procesów rozwoju w tzw. wielkoobszarowych gospodarstwach. Badania wskazują na utrzymujące się zainteresowanie użytkowników zmianami własnościowymi. W 2002 r. potrzebę głębszej prywatyzacji dostrzegało prawie 40% zarządów spółek, w tym również „strategicznych” spółek hodowlanych (w 2001 r. - 52% zarządów spółek, a w 2000 r. - 45%). W dalszym ciągu załogi spółek preferują prywatyzację z ich udziałem i przy zaangażowaniu kapitału inwestorów zewnętrznych. Równocześnie 60% zarządów spółek nie widzi potrzeby zmiany formy własności. Kierownictwo i załogi tych spółek uznają, iż dotychczasowa forma własności jest efektywna i powinna taką pozostać w przyszłości. Należy jednak zauważyć, że taki pogląd jest reprezentowany przede wszystkim w spółkach o stabilnej rentowności, sprawnie zarządzanych..

W 2002 r. utrzymywało się duże zainteresowanie dzierżawców zakupem użytkowanych gospodarstw. Chęć zakupu wyraziło prawie 88% z nich, podczas gdy w 2001 r. - 83%, w 2000 r. - 70%, a w 1999 r. - 59%. Niewątpliwie zauważalny w ostatnich latach wzrost zainteresowania zakupem gospodarstw wynika m.in. ze zbliżającego się terminu wejścia Polski do UE i z oczekiwań poprawy makroekonomicznych warunków rozwoju rolnictwa oraz prawdopodobieństwa wzrostu cen ziemi. Zakupem całości dzierżawionych gospodarstw zainteresowanych jest około 40% dzierżawców, a 48% chciałoby nabyć część użytkowanej nieruchomości.

Załącznik 3

Wykaz gospodarstw Skarbu Państwa w administrowaniu *)

stan na 31 grudnia 2002 r.

		Data ustano- wienia			Data ustano- wienia
Oddział Terenowy w Warszawie			Oddział Terenowy w Lublinie		
Biały Bór	N	01.06.1994	Lublin	Y	01.04.1994
Chojnów II (Jaroszkówka) - OHZ	L	01.08.1999			
Gniezno	N	01.06.1994			
Gołębiówka	Y	20.01.1994			
Kadyny	N	02.01.1995	Oddział Terenowy w Poznaniu		
Kętrzyn	N	01.06.1994	Bieganowo II	R	01.12.2001
Klikowa	N	01.06.1994	Bieganowo - OHZ	L	01.04.2001
Książ	N	01.10.1994	Czerniejewo - OHZ	L	01.04.2001
Leszno	R	02.01.1995	Gola - OHZ	L	01.04.2001
Łobez	N	01.10.1994	Osieczna - OHZ	L	01.04.2001
Nowy Modlin	R	01.01.1996	Ptaszkowo - OHZ	L	28.03.2002
Starogard Gdański	N	01.06.1994			
Warszawa DH	P	01.05.1996	Filia w Pile		
			Brzeźno	R	01.07.1995
			Dąbki - OHZ	L	01.04.1999
Filia w Łodzi					
Lubczyna	R	01.04.1995			
Łódź	P	25.08.1995			
			Oddział Terenowy w Rzeszowie		
			Sieniawa	P	01.04.1997
Oddział Terenowy w Bydgoszczy					
Sokołowo - OHZ	L	01.03.1994			
			Oddział Terenowy w Szczecinie		
Oddział Terenowy w Gdańsku			Łobez - ZSA	P	01.02.2001
Trutnowy	R	18.02.1993			
Zadwórze „Družno”	P	01.12.1998			

Objaśnienie skrótów:

R – ogólnorołnicze

Y – rybactwo

N – usługi rolnictwa

L – łowieckie

P – pozostałe

OHZ – Ośrodek Hodowli Zwierząt

ZSA – Zachodniopomorska Składnica Akt

*) Dotyczy gospodarstw zakwalifikowanych jako „produkcyjne”. Użyto skrótowych nazw gospodarstw.

Załącznik 4

Wykaz spółek z o.o. ze 100% udziałem Agencji^{*)}

stan na 31 grudnia 2002 r.

			Data rejestracji				Data rejestracji
Oddział Terenowy w Warszawie				Oddział Terenowy w Warszawie			
Białka	HZ	31.01.1995		Nochowo	HR	22.08.1994	
Bobrowniki	HZ	25.07.1994		Nowa Wioska	HZ	28.01.1995	
Bogusławice	HZ	28.02.1994		Nowe Jankowice	HZ	27.01.1995	
Bronisze	HR	24.03.1994		Nowielice	HZ	11.03.1994	
Cerkwica – w likwidacji	HZ	22.06.1995		Ochaby (Pruchna)	HZ	31.12.1994	
Chodeczek	HZ	29.09.1995		Olsztyn	HR	11.08.1993	
Choryń Danko	HR	01.07.1993		Osiek	HZ	04.05.1995	
Dębołęka	HZ	22.06.1993		Osięciny	HZ	08.10.1993	
Dobrzyniewo	HZ	30.04.1993		Osowa Sień	HZ	06.07.1995	
Gajewo	HZ	09.06.1995		Ostrowiec – w likwidacji	HZ	14.06.1995	
Garzyn	HZ	21.09.1993		Pakoszkówka – w likwidacji	HZ	30.09.1996	
Gładyszów	HZ	17.11.1993		Pępowo	HZ	28.09.1994	
Głogówek	HZ	13.01.1995		Polanowice	HZ	21.06.1993	
Golejewko	HZ	01.07.1993		Posadowo – w likwidacji	HZ	03.08.1995	
Gołębiew	HR	27.11.1992		Prudnik	HZ	19.01.1994	
Grabowo – w likwidacji	HZ	01.09.1993		Prusiewo	HZ	20.07.1994	
Iwno	HZ	26.05.1995		Przerzeczyn Zdrój	HZ	30.12.1994	
Janów Podlaski	HZ	29.12.1994		Racot	HZ	08.08.1995	
Kalinowa	HR	01.07.1993		Rzeczna	HZ	01.06.1993	
Kamieniec Ząbkowicki	HZ	28.02.1994		Scholastykowo	HR	23.02.1994	
Kłanino	HZ	01.09.1993		Sieraków	HZ	26.03.1997	
Knyszyn	HZ	01.09.1994		Skrzydłów – w likwidacji	HZ	12.01.1995	
Kobierzyce	HR	19.10.1993		Strzegom	HZ	15.05.1995	
Kozienice	HZ	10.05.1993		Strzekęcín	HR	25.07.1994	
Kraków	HR	13.07.1994		Stubno	HZ	29.04.1995	
Kraków „Polan”	HR	13.07.1994		Susz – w likwidacji	HZ	29.12.1994	
Krasne	HZ	30.12.1994		Szczecin	HR	18.05.1995	
Krzeszowice	HR	31.12.1993		Szelejewo	HR	16.03.1993	
Krzywa	HZ	16.08.1993		Szyldak	HR	05.10.1993	
Kutno	HR	22.04.1993		Świętosław – w likwidacji	HR	30.06.1993	
Liski	HZ	08.08.1995		Tarnawatka – w likwidacji	HZ	01.09.1995	
Lubiana	HZ	01.08.1994		Tulce k/Poznań	HR	31.08.1994	
Lubiatów	HZ	30.08.1993		Udórz – w likwidacji	HZ	06.09.1995	
Lublin	HR	26.06.1993		Walewice	HZ	01.09.1993	
Łąck	HZ	06.12.1994		Zielonki	HR	04.12.1992	
Michałów	HZ	30.06.1994		Żołędnica	HZ	01.07.1993	
Mieczownica	HZ	25.10.1993					
Mścice	HZ	15.07.1994					
				Filia w Łodzi			
				Dziewpółc – w likwidacji	K	28.09.1994	
				Głogowa – w likwidacji	K	11.07.1994	
				Oddział Terenowy w Rzeszowie			
Oddział Terenowy w Olsztynie				Jasło	K	01.01.1997	
Olsztyn **	K	30.06.1993		Starzawa	K	22.08.1997	

*) Użyto „skrótowych” nazw spółek

		Data rejestracji			Data rejestracji
Oddział Terenowy w Opolu			Oddział Terenowy w Szczecinie		
Kietrz	K	30.08.1993	Ińsko – w likwidacji	K	09.01.1996
Kraków	K	23.09.1994			
Zalesie	K	28.12.1994	Filia w Koszalinie		
			Tymień – w likwidacji	K	30.06.1994
Oddział Terenowy w Poznaniu			Oddział Terenowy we Wrocławiu		
Czarniejewo	K	28.09.1993	Karszów	K	01.10.1994
Długie Stare	K	01.08.1995	Stary Jaworów	K	01.10.1994
Gałowo	K	01.08.1995			
Inopol-Wojnowo – w likwidacji	K	06.07.1999			
Kaźmierz	K	07.12.1993			
Kórnik	K	01.08.1995			
Naramowice	K	20.09.1995			
Ptaszkowo – w likwidacji	K	03.07.1996			
Rusko	K	01.07.1996			
Sokołowo	K	07.12.1993			
Żydowo	K	28.09.1993			
Filia w Pile					
Złotów – w likwidacji	K	13.03.1992			

** spółka zarejestrowana 25.10.1989 r.

Oznaczenie skrótów:

HR – hodowla roślin

HZ – hodowla zwierząt

K - komercyjne

Aneks tabelaryczny

Spis tabel

- A.1 Powierzchnia gruntów przejętych do Zasobu WRSP
- A.2 Niektóre dane o przetargach organizowanych przez oddziały terenowe Agencji
- A.3 Sprzedaż gruntów z Zasobu WRSP
- A.4 Grunty sprzedane z Zasobu WRSP w 2002 r. w kwartałach, wg grup obszarowych
- A.5 Liczba umów zawartych na sprzedaż gruntów z Zasobu WRSP w 2002 r. w kwartałach, wg grup obszarowych
- A.6 Ceny sprzedaży gruntów Zasobu WRSP w 2002 r. w kwartałach, wg grup obszarowych
- A.7 Grunty sprzedane z Zasobu WRSP w 2002 r. w grupach obszarowych, wg województw
- A.8 Grunty wydzierżawione z Zasobu WRSP
- A.9 Grunty wydzierżawione z Zasobu WRSP w 2002 r. w kwartałach, wg grup obszarowych
- A.10 Liczba umów zawartych na dzierżawę gruntów z Zasoby WRSP w 2002 r. w kwartałach, wg grup obszarowych
- A.11 Czynsz za grunty wydzierżawione z Zasobu WRSP w 2002 r. kwartałach, wg grup obszarowych
- A.12 Grunty wydzierżawione z Zasobu WRSP w 2002 r. w grupach obszarowych, wg województw
- A.13 Grunty Zasobu WRSP w dzierżawie – według stanu na 31.12.2002 r. wg grup obszarowych
- A.14 Liczba umów na dzierżawę gruntów z Zasoby WRSP – według stanu na 31.12.2002 r. w grupach obszarowych
- A.15 Zagospodarowanie gruntów Zasobu WRSP
- A.16 Zagospodarowanie gruntów Zasobu WRSP (według województw)
- A.17 Grunty Zasobu WRSP pozostające do rozdysponowania oraz ocena możliwości ich zagospodarowania według kierunków (szacunek)
- A.18 Zagospodarowanie obiektów rolno-przemysłowych, usługowych i zabytków Zasobu WRSP
- A.19 Liczba mieszkań przejętych do Zasobu WRSP i ich rozdysponowanie
- A.20 Zatrudnienie w gospodarstwach zorganizowanych na gruntach Zasobu WRSP
- A.21 Wpływy z działalności statutowej Agencji WRSP w 4 kwartałach 2002 r.
- A.22 Wydatki Agencji w 4 kwartałach 2002 r.
- A.23 Windykacja należności zaległych w umowach czynnych w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. wg typów umów
- A.24 Spłacalność należności bieżących w umowach czynnych w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. wg typów umów
- A.25 Należności Agencji z tytułu udzielonych pożyczek
- A.26 Kredyty długoterminowe oraz poręczenia i gwarancje
- A.27 Efekty refundowania przez Agencję części kosztów wynagrodzenia pracodawcom tworzącym nowe miejsca pracy

Tabela A.1

Powierzchnia gruntów przejętych do Zasobu WRSP
(w ha)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Grunty byłych ppgr przejęte do Zasobu WRSP		Grunty PFZ przejęte do Zasobu WRSP		Grunty pochodzące z innych tytułów* przejęte do Zasobu WRSP		W tym z mocy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników	
		do 31.12.2002	w 2002	do 31.12.2002	w 2002	do 31.12.2002	w 2002	do 31.12.2002	w 2002
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	264 085 219 431 44 654	- - -	64 911 29 759 35 152	1 1 -	29 742 13 325 16 417	98 59 39	557 222 335	7 - 7
2.	OT Bydgoszcz	212 940	-	13 778	-	28 875	25	1 794	-
3.	OT Gdańsk	380 427	-	23 278	173	16 188	58	495	-
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	274 460 137 043 137 417	- - -	58 930 17 427 41 503	- - -	22 717 11 149 11 568	50 28 22	3 511 1 036 2 475	17 4 13
5.	OT Lublin	96 790	-	68 325	214	19 039	161	1 742	47
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	736 433 388 218 86 545 261 670	- - - -	124 315 42 717 14 393 67 205	- - - -	62 404 19 395 3 798 39 211	549 15 37 497	6 328 3 132 436 2 760	58 12 20 26
7.	OT Opole	214 326	-	47 600	-	26 689	2	516	-
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	404 701 282 629 122 072	- - -	25 874 17 961 7 913	- - -	33 368 25 287 8 081	332 325 7	615 12 603	- - -
9.	OT Rzeszów	107 854	-	59 153	-	27 233	541	746	36
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	680 604 380 666 299 938	- - -	59 989 37 829 22 160	- - -	42 885 24 374 18 511	8 4 4	3 787 1 933 1 854	5 1 4
11.	OT Wrocław	386 804	-	61 947	-	28 371	49	3 396	27
	RAZEM	3 759 424	-	608 100	388	337 511	1 873	23 487	197

* np. grunty przejęte od państwowych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, państwowych osób prawnych, w wieczystym użytkowaniu, z mocy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników itp.

Tabela A.2

Niektóre dane o przetargach organizowanych przez oddziały terenowe Agencji

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Liczba odbytych przetargów				Powierzchnia gruntów w tys. ha									
		ogółem		w tym przetargów ograniczonych **		oferowanych do sprzedaży lub dzierżawy*					w tym na przetargach ograniczonych				
		do 31.12.2002	w tym 2002	do 31.12.2002	w tym 2002	do 31.12.2002	w tym 2002	do 31.12.2002	w tym 2002	ogółem	do 31.12.2002	w tym 2002	do 31.12.2002	w tym 2002	ogółem
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	19 710 16 316 3 394	2 772 2 111 661	153 149 4	58 58 -	528,0 403,4 124,6	20,5 15,1 5,4	10,2 9,9 0,3	1,5 1,5 -	222,0 128,1 93,9	9,2 7,5 1,7	9,7 9,5 0,2	1,3 1,3 -		
2.	OT Bydgoszcz	9 078	1 267	8	2	462,1	16,4	0,1	0,0	268,2	6,8	0,1	0,0		
3.	OT Gdańsk	9 831	1 960	216	91	799,8	28,6	3,5	2,1	439,5	13,8	2,4	1,1		
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	27 589 8 889 18 700	7 186 2 519 4 667	29 12 17	11 9 2	900,1 405,4 494,7	74,6 32,0 42,6	1,5 0,3 1,1	0,5 0,2 0,2	417,5 202,7 214,8	22,2 9,7 12,5	0,9 0,3 0,7	0,2 0,2 0,0		
5.	OT Lublin	11 448	1 841	49	22	255,1	12,0	5,2	0,8	173,3	8,8	5,0	0,8		
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	56 335 22 234 18 221 15 880	5 880 2 799 1 848 1 233	119 102 8 9	38 29 8 1	1 982,3 1 094,1 220,3 667,9	91,6 38,8 31,8 21,1	10,4 9,8 0,4 0,3	0,8 0,6 0,1 0,1	974,2 454,4 128,4 391,3	42,3 17,7 9,2 15,3	9,1 8,9 0,1 0,1	0,6 0,5 0,1 0,0		
7.	OT Opole	20 083	2 613	113	66	379,0	13,2	3,4	1,3	285,7	11,9	2,2	1,2		
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	22 346 12 127 10 219	3 594 2 055 1 539	436 334 102	305 237 68	717,9 426,4 291,6	29,9 18,8 11,1	11,2 9,7 1,5	8,0 6,9 1,0	435,3 270,8 164,6	21,5 14,4 7,1	8,9 7,6 1,3	7,4 6,4 0,9		
9.	OT Rzeszów	106 836	22 449	59	17	513,6	33,7	3,2	0,4	175,4	7,7	2,1	0,3		
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	32 797 14 922 17 875	4 785 2 541 2 244	272 190 82	96 59 37	1 493,0 845,4 647,6	89,2 59,8 29,4	17,7 10,9 6,8	8,5 4,5 4,0	931,4 547,9 383,5	43,9 31,3 12,6	10,5 7,1 3,4	4,8 2,8 1,9		
11.	OT Wrocław	31 577	4 046	215	106	808,6	27,6	7,0	2,7	450,3	14,5	4,4	1,4		
	RAZEM	347 630	58 393	1 669	812	8 839,7	437,4	73,3	26,7	4 772,8	202,6	55,3	19,1		

* Część gruntów była oferowana więcej niż jeden raz

** Rozstrzygniętych

Tabela A.3

Sprzedaż gruntów z Zasobu WRSP
(w ha)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Do 31.12.2002 ogółem	2001			2002		
			razem	w tym z		razem	w tym z	
				ppgr	PFZ		ppgr	PFZ
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	99 799 57 002 42 797	12 350 8 845 3 505	9 137 7 729 1 408	3 033 944 2 089	14 347 10 399 3 948	10 426 9 025 1 401	3 640 1 105 2 535
2.	OT Bydgoszcz	60 728	7 021	5 874	326	7 214	5 992	348
3.	OT Gdańsk	151 405	15 214	14 057	900	15 036	13 522	1 466
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	78 922 35 942 42 980	10 849 5 268 5 581	9 064 4 629 4 435	1 330 449 881	14 643 7 151 7 492	12 001 6 432 5 569	2 296 545 1 751
5.	OT Lublin	66 638	7 772	5 071	2 701	8 295	4 982	3 037
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	263 223 138 817 23 107 101 299	36 343 22 999 3 513 9 831	32 064 21 474 3 409 7 181	3 125 1 264 99 1 762	38 199 18 741 3 609 15 849	31 544 16 913 3 443 11 188	4 044 1 395 112 2 537
7.	OT Opole	57 574	8 012	5 592	2 315	6 036	4 667	1 369
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	121 882 63 488 58 394	10 004 5 582 4 422	8 690 4 678 4 012	1 040 904 136	7 844 3 831 4 013	6 846 3 131 3 715	936 700 236
9.	OT Rzeszów	71 287	8 445	3 913	2 607	10 619	5 723	3 964
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	184 644 85 724 98 920	16 200 8 257 7 943	14 496 7 311 7 185	926 551 375	20 571 8 466 12 105	18 981 7 632 11 349	899 499 400
11.	OT Wrocław	115 851	14 794	13 251	1 400	16 366	14 341	1 556
	RAZEM	1 271 953	147 004	121 209	19 703	159 170	129 025	23 555

Tabela A.4

Grunty sprzedane z Zasobu WRSP w 2002 r.*
w kwartałach, wg grup obszarowych

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Powierzchnia gruntów sprzedanych w ha									
		w I kwartale 2002 r.					w II kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	3 516	81	683	552	2 200	1 852	92	605	467	688
	w tym: OT Warszawa - bez filii	2 708	44	273	191	2 200	1 247	43	311	306	587
	filia w Łodzi	809	38	410	361	-	605	48	295	161	101
2.	OT Bydgoszcz	2 731	12	179	1 133	1 408	741	7	134	599	-
3.	OT Gdańsk	2 504	13	220	1 523	748	2 906	15	172	759	1 961
4.	OT Gorzów - razem	1 453	32	250	369	802	3 133	46	378	1 505	1 204
	w tym: OT Gorzów - bez filii	1 054	14	59	179	802	835	10	123	410	292
	filia w Zielonej Górze	399	18	191	190	-	2 298	36	255	1 095	912
5.	OT Lublin	2 663	87	762	1 263	550	1 316	64	576	573	103
6.	OT Olsztyn - razem	10 101	64	1 051	4 158	4 828	6 910	65	1 089	3 226	2 531
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	7 020	32	487	2 267	4 235	3 207	24	403	1 649	1 131
	filia w Elblągu	21	1	19	-	-	1 408	2	52	123	1 230
	filia w Suwałkach	3 060	31	545	1 891	593	2 295	39	633	1 453	170
7.	OT Opole	625	24	126	116	359	876	61	264	448	103
8.	OT Poznań - razem	1 935	19	248	1 029	639	2 201	25	259	1 292	625
	w tym: OT Poznań - bez filii	1 116	13	142	424	537	516	16	144	356	-
	filia w Pile	818	6	106	605	102	1 685	9	115	936	625
9.	OT Rzeszów	2 954	201	881	1 084	789	2 988	213	767	1 790	217
10.	OT Szczecin - razem	5 317	52	378	2 797	2 089	4 926	53	363	2 524	1 985
	w tym: OT Szczecin - bez filii	1 712	29	187	1 495	-	1 716	31	154	1 352	179
	filia w Koszalinie	3 605	23	191	1 301	2 089	3 210	23	208	1 172	1 806
11.	OT Wrocław	3 043	33	353	1 342	1 315	3 637	44	438	2 002	1 154
	RAZEM	36 842	619	5 130	15 366	15 726	31 484	685	5 045	15 184	10 570

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Powierzchnia gruntów sprzedanych w ha									
		w III kwartale 2002 r.					w IV kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	1 579	112	711	476	280	2 617	136	751	1 289	440
	w tym: OT Warszawa - bez filii	707	38	285	104	280	1 685	69	348	828	440
	filia w Łodzi	872	74	426	372	-	932	67	403	462	-
2.	OT Bydgoszcz	868	21	169	278	400	2 723	25	293	664	1 742
3.	OT Gdańsk	3 942	36	500	1 922	1 484	5 434	31	659	2 466	2 279
4.	OT Gorzów - razem	3 931	69	447	1 329	2 086	5 883	66	712	2 266	2 839
	w tym: OT Gorzów - bez filii	2 190	19	102	474	1 595	2 930	21	247	1 095	1 567
	filia w Zielonej Górze	1 741	50	345	855	491	2 953	45	465	1 171	1 272
5.	OT Lublin	2 441	62	447	414	1 518	1 834	64	474	1 196	100
6.	OT Olsztyn - razem	9 723	74	1 093	5 406	3 151	11 012	92	1 658	4 623	4 639
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	4 884	31	395	1 997	2 461	3 210	27	487	1 095	1 601
	filia w Elblągu	1 276	2	62	1 212	-	887	2	81	130	673
	filia w Suwałkach	3 563	41	636	2 196	690	6 916	63	1 090	3 398	2 365
7.	OT Opole	1 433	30	182	681	540	2 714	97	594	1 612	411
8.	OT Poznań - razem	1 090	19	196	531	344	2 422	42	662	1 484	233
	w tym: OT Poznań - bez filii	549	7	131	290	121	1 504	24	443	928	110
	filia w Pile	541	12	65	242	223	917	19	219	556	123
9.	OT Rzeszów	2 200	180	738	823	459	2 655	200	1 053	976	425
10.	OT Szczecin - razem	5 639	39	279	1 642	3 680	3 898	35	470	1 894	1 499
	w tym: OT Szczecin - bez filii	2 496	25	157	898	1 416	1 820	8	214	1 117	481
	filia w Koszalinie	3 144	14	121	744	2 264	2 078	27	256	777	1 018
11.	OT Wrocław	2 443	46	573	1 220	604	6 896	71	865	3 850	2 110
	RAZEM	35 290	687	5 335	14 722	14 546	48 088	860	8 191	22 320	16 718

* Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.5

Liczba umów zawartych na sprzedaż gruntów z Zasobu WRSP w 2002 r.*
w kwartałach, wg grup obszarowych

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Liczba umów									
		w I kwartale 2002 r.					w II kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	409	161	217	25	6	401	179	200	20	2
	w tym: OT Warszawa - bez filii	192	84	92	10	6	194	84	95	14	1
	filia w Łodzi	217	77	125	15	-	207	95	105	6	1
2.	OT Bydgoszcz	108	27	39	37	5	67	17	31	19	-
3.	OT Gdańsk	153	35	54	61	3	108	30	44	28	6
4.	OT Gorzów - razem	163	78	67	16	2	301	112	131	52	6
	w tym: OT Gorzów - bez filii	58	27	22	7	2	79	25	36	17	1
	filia w Zielonej Górze	105	51	45	9	-	222	87	95	35	5
5.	OT Lublin	519	203	262	51	3	355	134	193	27	1
6.	OT Olsztyn - razem	614	159	284	156	15	543	141	283	112	7
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	284	73	120	79	12	205	53	101	47	4
	filia w Elblągu	13	6	7	-	-	26	8	11	5	2
	filia w Suwałkach	317	80	157	77	3	312	80	171	60	1
7.	OT Opole	95	53	35	6	1	248	145	87	15	1
8.	OT Poznań - razem	143	43	58	39	3	188	55	82	48	3
	w tym: OT Poznań - bez filii	88	29	39	18	2	96	28	53	15	-
	filia w Pile	55	14	19	21	1	92	27	29	33	3
9.	OT Rzeszów	854	458	340	52	4	906	527	303	74	2
10.	OT Szczecin - razem	369	153	109	101	6	320	113	122	79	6
	w tym: OT Szczecin - bez filii	219	102	62	55	-	160	59	53	47	1
	filia w Koszalinie	150	51	47	46	6	160	54	69	32	5
11.	OT Wrocław	238	74	105	53	6	283	89	115	74	5
	RAZEM	3 665	1 444	1 570	597	54	3 720	1 542	1 591	548	39

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Liczba umów									
		w III kwartale 2002 r.					w IV kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	494	233	242	18	1	578	271	268	38	1
	w tym: OT Warszawa - bez filii	180	84	91	4	1	305	147	131	26	1
	filia w Łodzi	314	149	151	14	-	273	124	137	12	-
2.	OT Bydgoszcz	105	49	43	12	1	167	55	79	28	5
3.	OT Gdańsk	292	79	137	69	7	337	67	168	91	11
4.	OT Gorzów - razem	344	167	128	42	7	458	165	210	72	11
	w tym: OT Gorzów - bez filii	96	46	33	12	5	154	45	73	29	7
	filia w Zielonej Górze	248	121	95	30	2	304	120	137	43	4
5.	OT Lublin	311	127	165	16	3	340	139	161	39	1
6.	OT Olsztyn - razem	594	156	276	151	11	862	216	452	179	15
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	229	61	98	63	7	244	59	136	43	6
	filia w Elblągu	36	8	12	14	2	40	12	22	5	1
	filia w Suwałkach	329	87	166	74	2	578	145	294	131	8
7.	OT Opole	163	73	59	29	2	481	225	186	68	2
8.	OT Poznań - razem	125	47	51	25	2	333	107	159	65	2
	w tym: OT Poznań - bez filii	72	20	34	17	1	208	61	104	42	1
	filia w Pile	53	27	17	8	1	125	46	55	23	1
9.	OT Rzeszów	586	277	273	34	2	761	345	381	33	2
10.	OT Szczecin - razem	244	91	89	52	12	287	88	109	85	5
	w tym: OT Szczecin - bez filii	144	52	56	31	5	121	19	49	51	2
	filia w Koszalinie	100	39	33	21	7	166	69	60	34	3
11.	OT Wrocław	303	93	151	55	4	512	168	203	133	8
	RAZEM	3 561	1 392	1 614	503	52	5 116	1 846	2 376	831	63

* Bez umów zawartych na sprzedaż gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.6

Ceny sprzedaży gruntów Zasobu WRSP w 2002 r.*
w kwartałach, wg grup obszarowych
(w zł/ha)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	W I kwartale 2002 r.					W II kwartale 2002 r.				
		średnio	w tym w grupie obszarowej - ha				średnio	w tym w grupie obszarowej - ha			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	Warszawa	3 948	14 310	8 134	6 683	2 985	3 903	12 580	5 707	3 009	2 775
2.	Bydgoszcz	5 212	8 154	5 916	6 773	3 842	4 397	9 612	6 377	3 893	-
3.	Elbląg	2 792	4 531	2 663	-	-	1 614	9 958	3 007	2 624	1 438
4.	Gdańsk	4 662	7 239	4 462	4 392	5 224	3 124	7 290	4 168	3 043	3 032
5.	Gorzów	2 921	4 022	3 244	2 244	3 030	2 711	5 236	2 752	3 000	2 200
6.	Koszalin	2 506	6 016	4 531	2 363	2 371	1 846	5 639	3 699	2 374	1 241
7.	Lublin	1 939	2 291	1 337	2 246	2 013	2 856	1 924	2 048	3 929	1 991
8.	Łódź	5 605	5 089	3 553	7 990	-	5 126	4 899	3 777	7 482	5 414
9.	Olsztyn	2 944	8 594	6 164	3 283	2 350	3 786	10 493	4 233	4 439	2 534
10.	Opole	5 445	6 103	6 104	2 645	6 077	5 647	7 619	4 328	5 383	9 007
11.	Piła	3 489	5 088	3 614	3 725	1 874	3 536	5 865	3 054	3 882	3 073
12.	Poznań	6 296	4 989	4 015	8 710	5 024	5 582	4 419	5 263	5 764	-
13.	Rzeszów	2 916	4 048	3 275	3 437	1 510	2 588	4 318	2 591	2 538	1 293
14.	Suwałki	2 232	7 267	2 391	2 140	2 115	2 535	5 024	2 716	2 572	982
15.	Szczecin	4 682	15 874	7 501	4 110	-	4 266	8 551	6 729	3 653	6 048
16.	Wrocław	3 612	5 229	3 954	3 467	3 626	3 489	5 735	3 817	3 349	3 521
17.	Zielona Góra	3 240	7 045	3 400	2 720	-	2 602	6 600	3 899	2 976	1 631
ŚREDNIO		3 479	6 026	3 937	3 750	2 964	3 176	5 818	3 623	3 421	2 438

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	W III kwartale 2002 r.					W IV kwartale 2002 r.				
		średnio	w tym w grupie obszarowej - ha				średnio	w tym w grupie obszarowej - ha			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	Warszawa	4 211	6 134	5 185	4 620	2 806	4 130	6 894	4 116	4 040	3 874
2.	Bydgoszcz	6 031	11 304	4 553	3 976	7 803	5 762	7 707	4 969	5 198	6 083
3.	Elbląg	3 145	8 846	2 994	3 416	3 031	1 773	6 202	2 528	2 821	1 465
4.	Gdańsk	3 889	6 867	5 574	4 370	2 625	3 665	7 346	4 429	3 840	3 205
5.	Gorzów	2 843	5 147	2 676	3 054	2 764	3 763	3 950	2 940	4 016	3 714
6.	Koszalin	2 233	6 037	3 052	2 928	1 937	2 643	7 505	3 535	2 997	1 865
7.	Lublin	2 295	2 776	1 804	3 846	1 997	2 258	1 889	1 692	2 458	2 770
8.	Łódź	3 945	4 066	3 682	4 221	-	4 083	4 473	3 821	4 254	-
9.	Olsztyn	2 974	8 986	4 339	3 199	2 496	3 584	8 657	4 961	3 466	3 161
10.	Opole	5 312	7 851	4 384	3 996	7 144	4 717	7 017	4 858	4 546	4 638
11.	Piła	3 669	8 484	3 060	4 027	3 202	4 270	6 385	3 808	4 721	2 741
12.	Poznań	9 904	7 842	5 818	13 440	5 995	6 245	14 183	7 580	5 664	4 071
13.	Rzeszów	2 362	4 202	2 760	1 996	1 658	2 065	3 481	2 235	1 872	1 418
14.	Suwałki	2 532	4 777	3 226	2 203	2 805	2 641	6 402	3 021	2 822	2 108
15.	Szczecin	3 710	6 912	5 440	4 204	3 149	4 540	5 467	6 718	4 290	4 139
16.	Wrocław	3 572	5 508	4 090	3 365	3 353	4 013	5 183	4 365	3 533	4 706
17.	Zielona Góra	3 582	5 191	3 630	3 228	3 999	3 470	5 935	3 192	3 171	3 759
ŚREDNIO		3 339	5 377	3 796	3 540	2 909	3 668	5 539	3 885	3 620	3 528

* Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze (np. pod wodami, służących do wydobywania kopalin itp.), a także gruntów nierolnych

Tabela A.7

Grunty sprzedane z Zasobu WRSP w 2002 r.*
w grupach obszarowych, wg województw
(w ha)

Lp.	Województwo	Powierzchnia gruntów sprzedanych w ha					Liczba umów				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	Dolnośląskie	16 263	194	2 301	8 586	5 182	1 356	424	589	320	23
2.	Kujawsko-pomorskie	7 509	65	780	2 674	3 990	450	149	193	96	12
3.	Lubelskie	8 285	277	2 267	3 469	2 272	1 527	603	782	134	8
4.	Lubuskie	14 545	213	1 787	5 614	6 931	1 270	522	536	186	26
5.	Łódzkie	2 360	181	1 169	909	101	807	369	403	34	1
6.	Małopolskie	1 228	88	361	487	292	351	206	127	17	1
7.	Mazowieckie	2 589	239	1 466	884	-	1 009	472	498	39	-
8.	Opolskie	3 281	82	572	1 891	736	447	192	170	83	2
9.	Podkarpackie	8 516	579	2 228	4 096	1 613	2 206	1 186	851	161	8
10.	Podlasie	4 718	110	1 347	2 736	525	765	230	424	108	3
11.	Pomorskie	16 066	95	1 550	6 746	7 675	894	211	403	250	30
12.	Śląskie	1 146	43	240	479	385	190	98	71	18	3
13.	Świętokrzyskie	2 283	216	1 213	577	277	903	422	447	32	2
14.	Warmińsko-mazurskie	33 806	185	3 560	14 869	15 192	1 861	443	876	494	48
15.	Wielkopolskie	7 798	105	1 367	4 485	1 841	795	252	351	182	10
16.	Zachodniopomorskie	21 312	179	1 493	9 091	10 549	1 231	445	430	325	31
	RAZEM	151 704	2 851	23 701	67 592	57 561	16 062	6 224	7 151	2 479	208

* Bez umów zawartych na sprzedaż gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.8

Grunty wydzielane z Zasobu WRSP*
(w ha)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Do 31.12.2002				2001			2002		
		ogółem	w tym z		razem	ppgr	PFZ	w tym z	razem	ppgr	PFZ
			ppgr	PFZ				ppgr			
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	327 365 271 928 55 437	295 329 252 710 42 619	29 227 17 152 12 075	9 505 8 990 515	8 513 8 438 75	894 454 440	8 513 8 438 75	6 185 5 844 341	5 388 5 355 33	735 427 308
2.	OT Bydgoszcz	292 728	252 895	21 807	6 491	4 769	738	4 769	7 551	6 371	851
3.	OT Gdańsk	385 054	367 591	13 637	12 144	11 286	403	11 286	6 499	5 953	546
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	343 481 161 115 182 366	287 570 143 022 144 548	51 088 15 914 35 174	25 681 10 127 15 554	22 365 9 469 12 896	3 179 537 2 642	22 365 9 469 12 896	8 031 2 724 5 307	5 331 2 045 3 286	2 551 679 1 872
5.	OT Lublin	135 678	96 258	32 531	7 106	3 248	3 858	3 248	4 984	1 474	3 238
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	861 666 399 227 108 466 353 973	751 243 358 893 97 738 294 612	82 869 34 241 8 484 40 144	25 787 12 681 6 481 6 625	20 105 10 942 5 646 3 517	4 046 1 460 527 2 059	20 105 10 942 5 646 3 517	15 803 5 319 5 465 5 019	10 721 4 352 4 538 1 831	3 685 795 535 2 355
7.	OT Opole	237 736	216 024	21 559	5 249	4 006	1 243	4 006	5 901	3 317	2 584
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	442 558 281 529 161 029	422 704 273 970 148 734	14 264 6 943 7 321	9 274 5 280 3 994	8 639 5 214 3 425	440 66 374	8 639 5 214 3 425	13 262 9 798 3 464	12 790 9 598 3 192	312 200 112
9.	OT Rzeszów	131 359	107 237	17 040	3 668	2 705	783	2 705	1 511	867	506
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	850 698 481 730 368 968	780 778 441 635 339 143	44 947 26 413 18 534	25 333 16 693 8 640	22 988 15 506 7 482	1 540 836 704	22 988 15 506 7 482	26 985 18 977 8 008	24 580 17 710 6 870	1 361 789 572
11.	OT Wrocław	413 582	366 988	38 131	6 396	4 441	1 732	4 441	4 092	2 544	1 408
	RAZEM	4 421 905	3 944 617	367 100	136 634	113 065	18 856	113 065	100 804	79 336	17 777

* Część gruntów była wydzielana więcej niż jeden raz

Tabela A.9

Grunty wydzierżawione z Zasobu WRSP w 2002 r.*
w kwartałach, wg grup obszarowych

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Powierzchnia gruntów wydzierżawionych w ha									
		w I kwartale 2002 r.					w II kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	2 487	76	250	88	2 073	2 538	38	116	252	2 133
	w tym: OT Warszawa - bez filii	2 339	49	157	61	2 073	2 434	18	59	225	2 133
	filia w Łodzi	148	28	93	27	-	104	20	57	27	-
2.	OT Bydgoszcz	1 980	32	173	313	1 462	1 878	13	181	436	1 248
3.	OT Gdańsk	1 927	20	145	1 388	375	1 565	8	98	774	685
4.	OT Gorzów - razem	2 436	106	451	1 176	703	2 903	135	617	1 181	970
	w tym: OT Gorzów - bez filii	768	19	102	503	144	971	21	194	217	539
	filia w Zielonej Górze	1 668	87	349	673	559	1 932	114	423	964	431
5.	OT Lublin	1 121	198	652	272	-	1 333	139	511	579	103
6.	OT Olsztyn - razem	3 779	51	753	1 657	1 317	4 552	48	943	1 450	2 111
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	2 305	40	282	947	1 035	1 048	16	275	481	276
	filia w Elblągu	505	1	174	330	-	2 252	15	233	505	1 499
	filia w Suwałkach	968	9	297	380	282	1 252	17	435	464	336
7.	OT Opole	2 025	158	469	334	1 064	2 259	80	352	413	1 415
8.	OT Poznań - razem	2 445	6	105	528	1 806	7 033	4	325	2 104	4 600
	w tym: OT Poznań - bez filii	2 253	1	26	420	1 806	4 521	2	115	1 045	3 359
	filia w Pile	191	5	78	107	-	2 512	3	209	1 060	1 241
9.	OT Rzeszów	335	59	124	153	-	503	54	102	347	-
10.	OT Szczecin - razem	4 376	11	445	1 687	2 233	3 589	11	455	1 735	1 388
	w tym: OT Szczecin - bez filii	2 611	8	229	1 103	1 271	2 116	9	251	597	1 259
	filia w Koszalinie	1 765	3	216	584	963	1 474	3	204	1 138	129
11.	OT Wrocław	735	46	203	487	-	1 035	54	247	492	243
	RAZEM	23 646	762	3 769	8 081	11 034	29 188	584	3 946	9 763	14 895

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Powierzchnia gruntów wydzierżawionych w ha									
		w III kwartale 2002 r.					w IV kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	650	7	30	174	439	422	34	153	235	-
	w tym: OT Warszawa - bez filii	633	6	14	174	439	356	20	102	235	-
	filia w Łodzi	17	1	16	-	-	66	15	51	-	-
2.	OT Bydgoszcz	1 180	34	421	724	-	2 409	40	631	1 516	222
3.	OT Gdańsk	1 147	9	177	732	229	1 595	14	146	988	445
4.	OT Gorzów - razem	1 415	64	368	652	331	1 223	71	449	580	123
	w tym: OT Gorzów - bez filii	589	18	119	347	105	396	12	104	280	-
	filia w Zielonej Górze	826	46	249	305	226	827	59	345	300	123
5.	OT Lublin	578	107	418	53	-	1 947	225	730	418	574
6.	OT Olsztyn - razem	3 420	104	874	1 662	780	4 032	144	944	1 974	969
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	826	12	87	545	182	1 140	9	98	503	530
	filia w Elblągu	1 141	6	160	379	597	1 565	21	219	886	438
	filia w Suwałkach	1 452	87	627	738	-	1 326	114	627	585	-
7.	OT Opole	1 352	65	351	430	506	226	56	91	79	-
8.	OT Poznań - razem	793	3	134	656	-	2 961	3	288	1 706	963
	w tym: OT Poznań - bez filii	545	-	115	430	-	2 476	1	228	1 284	963
	filia w Pile	248	3	19	227	-	485	3	60	422	-
9.	OT Rzeszów	340	21	140	180	-	332	199	109	24	-
10.	OT Szczecin - razem	3 751	14	323	1 236	2 178	5 137	18	528	2 260	2 331
	w tym: OT Szczecin - bez filii	2 097	11	168	849	1 069	2 183	14	231	1 444	493
	filia w Koszalinie	1 653	3	155	387	1 108	2 955	5	297	815	1 838
11.	OT Wrocław	1 039	41	264	631	103	1 282	82	357	844	-
	RAZEM	15 665	470	3 499	7 131	4 565	21 566	888	4 426	10 624	5 628

* Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.10

Liczba umów zawartych na dzierżawę gruntów z Zasobu WRSP w 2002 r.*
w kwartałach, wg grup obszarowych

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Liczba umów									
		w I kwartale 2002 r.					w II kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	265	139	120	2	4	141	80	48	9	4
	w tym: OT Warszawa - bez filii	173	94	74	1	4	73	38	23	8	4
	filia w Łodzi	92	45	46	1	-	68	42	25	1	-
2.	OT Bydgoszcz	173	72	79	17	5	96	31	45	16	4
3.	OT Gdańsk	114	28	45	40	1	84	13	45	23	3
4.	OT Gorzów - razem	438	199	204	31	4	519	227	244	43	5
	w tym: OT Gorzów - bez filii	91	34	44	12	1	124	42	67	12	3
	filia w Zielonej Górze	347	165	160	19	3	395	185	177	31	2
5.	OT Lublin	690	382	298	10	-	525	278	229	17	1
6.	OT Olsztyn - razem	379	104	212	57	6	430	83	279	60	8
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	192	82	75	31	4	135	31	85	18	1
	filia w Elblągu	57	3	42	12	-	117	25	65	22	5
	filia w Suwałkach	130	19	95	14	2	178	27	129	20	2
7.	OT Opole	555	332	204	14	5	302	152	131	15	4
8.	OT Poznań - razem	59	10	24	22	3	157	5	69	68	15
	w tym: OT Poznań - bez filii	24	1	5	15	3	72	2	25	37	8
	filia w Pile	35	9	19	7	-	85	3	44	31	7
9.	OT Rzeszów	213	148	58	7	-	140	89	39	12	-
10.	OT Szczecin - razem	210	22	125	55	8	202	22	120	54	6
	w tym: OT Szczecin - bez filii	124	18	67	34	5	108	17	66	20	5
	filia w Koszalinie	86	4	58	21	3	94	5	54	34	1
11.	OT Wrocław	153	65	77	11	-	244	127	101	14	2
	RAZEM	3 249	1 501	1 446	266	36	2 840	1 107	1 350	331	52

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Liczba umów									
		w III kwartale 2002 r.					w IV kwartale 2002 r.				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	OT Warszawa - razem	35	17	12	4	2	144	71	68	5	-
	w tym: OT Warszawa - bez filii	27	13	8	4	2	83	37	41	5	-
	filia w Łodzi	8	4	4	-	-	61	34	27	-	-
2.	OT Bydgoszcz	228	83	111	34	-	315	99	157	58	1
3.	OT Gdańsk	102	17	53	30	2	102	24	44	32	2
4.	OT Gorzów - razem	336	172	139	23	2	329	125	182	21	1
	w tym: OT Gorzów - bez filii	141	83	46	11	1	70	24	38	8	-
	filia w Zielonej Górze	195	89	93	12	1	259	101	144	13	1
5.	OT Lublin	399	208	187	4	-	799	458	320	19	2
6.	OT Olsztyn - razem	583	200	325	55	3	692	287	343	58	4
	w tym: OT Olsztyn - bez filii	68	22	27	18	1	67	22	29	14	2
	filia w Elblągu	73	14	44	13	2	146	52	66	26	2
	filia w Suwałkach	442	164	254	24	-	479	213	248	18	-
7.	OT Opole	296	134	144	16	2	189	148	38	3	-
8.	OT Poznań - razem	55	3	25	27	-	145	8	55	78	4
	w tym: OT Poznań - bez filii	38	-	19	19	-	105	1	39	61	4
	filia w Pile	17	3	6	8	-	40	7	16	17	-
9.	OT Rzeszów	65	33	28	4	-	238	190	47	1	-
10.	OT Szczecin - razem	166	23	95	40	8	262	37	145	75	5
	w tym: OT Szczecin - bez filii	99	19	49	26	5	147	29	71	45	2
	filia w Koszalinie	67	4	46	14	3	115	8	74	30	3
11.	OT Wrocław	190	80	91	18	1	362	190	145	27	-
	RAZEM	2 455	970	1 210	255	20	3 577	1 637	1 544	377	19

* Bez umów zawartych na dzierżawę gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.11

Czynsz za grunty wydierżawione z Zasobu WRSP w 2002 r.*
w kwartałach, wg grup obszarowych
(w dt pszenicy/ha)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	W I kwartale 2002 r.					W II kwartale 2002 r.				
		średnio	w tym w grupie obszarowej				średnio	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	Warszawa	2,5	0,7	0,7	1,8	2,7	2,8	2,3	4,9	3,8	2,6
2.	Bydgoszcz	3,3	1,6	3,7	1,7	3,7	5,7	2,6	3,2	2,7	7,2
3.	Elbląg	1,7	1,7	1,5	1,8	-	1,7	1,4	1,5	1,9	1,6
4.	Gdańsk	2,1	0,7	1,2	1,9	3,5	1,4	1,0	0,8	1,3	1,5
5.	Gorzów	1,2	1,1	1,1	1,3	0,9	1,3	1,3	1,1	1,4	1,4
6.	Koszalin	1,6	1,7	1,0	1,8	1,7	1,3	2,7	1,0	1,3	1,1
7.	Lublin	0,9	1,0	0,9	0,9	-	1,6	0,9	1,0	2,1	2,4
8.	Łódź	0,7	0,8	0,5	1,0	-	0,7	0,7	0,7	0,6	-
9.	Olsztyn	1,4	1,2	1,4	1,6	1,3	1,6	1,2	1,3	1,6	1,8
10.	Opole	1,5	1,5	1,1	2,7	1,2	2,4	1,6	1,3	1,6	3,0
11.	Piła	0,6	3,2	0,6	0,5	-	1,9	0,5	0,9	1,8	2,2
12.	Poznań	2,3	3,4	3,3	3,0	2,2	3,8	0,5	3,4	3,8	3,8
13.	Rzeszów	1,0	1,5	1,1	0,8	-	1,6	1,1	1,1	1,8	-
14.	Suwałki	0,5	1,2	0,8	0,6	0,2	1,1	0,7	1,3	1,1	0,8
15.	Szczecin	1,6	4,0	1,4	1,7	1,5	2,4	5,0	3,3	1,8	2,5
16.	Wrocław	2,5	1,2	1,2	3,2	-	3,5	1,1	3,3	2,1	6,9
17.	Zielona Góra	1,0	1,2	1,0	0,9	1,0	1,0	0,9	1,1	1,2	0,8
ŚREDNIO		1,8	1,2	1,2	1,7	2,1	2,4	1,2	1,6	1,9	3,0

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	W III kwartale 2002 r.					W IV kwartale 2002 r.				
		średnio	w tym w grupie obszarowej				średnio	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	Warszawa	1,8	1,2	1,3	1,3	2,1	3,1	1,5	1,1	4,1	-
2.	Bydgoszcz	3,4	3,6	1,8	4,3	-	3,4	3,1	2,3	4,0	2,1
3.	Elbląg	1,4	1,7	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,6	1,0
4.	Gdańsk	1,1	1,4	1,3	1,2	0,8	1,3	1,8	1,3	0,9	2,2
5.	Gorzów	1,0	1,8	1,3	0,9	1,0	1,5	1,3	1,0	1,7	-
6.	Koszalin	1,7	1,5	1,1	1,0	2,1	1,4	1,5	1,0	1,1	1,5
7.	Lublin	1,1	1,0	1,2	0,6	-	2,7	1,0	0,9	5,0	4,1
8.	Łódź	0,9	0,9	0,9	-	-	0,9	1,4	0,7	-	-
9.	Olsztyn	1,5	1,7	1,2	1,6	1,2	1,5	1,3	1,3	1,0	2,1
10.	Opole	1,3	2,6	1,7	1,2	1,0	4,4	2,3	1,6	0,9	-
11.	Piła	0,8	2,2	0,9	0,8	-	1,0	0,3	1,4	0,9	-
12.	Poznań	4,1	-	3,8	4,1	-	3,6	3,2	4,5	4,4	2,4
13.	Rzeszów	2,0	1,0	0,7	3,2	-	1,0	0,6	1,0	4,1	-
14.	Suwałki	1,0	1,0	0,9	1,1	-	0,9	1,5	0,8	0,9	-
15.	Szczecin	2,3	4,1	2,3	1,8	2,7	2,5	3,9	1,8	2,1	4,1
16.	Wrocław	2,3	1,2	1,1	2,9	1,6	1,4	1,3	1,6	1,3	-
17.	Zielona Góra	1,2	1,2	0,8	1,7	0,9	1,0	1,1	1,0	1,0	0,9
ŚREDNIO		1,8	1,6	1,4	2,0	1,8	2,1	1,3	1,5	2,3	2,4

* Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.12

Grunty wydzielone z Zasobu WRSP w 2002 r.*
w grupach obszarowych, wg województw
(w ha)

Lp.	Województwo	Powierzchnia gruntów wydzielonych w ha					Liczba umów				
		razem	w tym w grupie obszarowej				razem	w tym w grupie obszarowej			
			do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej		do 1,00	1,01 - 9,99	10,00 - 99,99	100,00 i więcej
1.	Dolnośląskie	5 248	222	1 070	2 454	1 502	950	462	414	70	4
2.	Kujawsko-pomorskie	7 763	120	1 412	3 039	3 193	814	285	393	125	11
3.	Lubelskie	5 592	669	2 311	1 321	1 291	2 415	1 326	1 034	50	5
4.	Lubuskie	7 977	376	1 885	3 589	2 127	1 622	723	769	118	12
5.	Łódzkie	319	57	208	54	-	211	113	96	2	-
6.	Małopolskie	1 135	61	170	77	827	212	143	63	2	4
7.	Mazowieckie	2 171	98	335	613	1 125	366	194	151	17	4
8.	Opolskie	2 626	174	480	471	1 501	605	378	205	18	4
9.	Podkarpackie	1 129	261	342	525	-	433	310	103	20	-
10.	Podlaskie	3 205	212	1 676	1 035	282	1 063	390	630	41	2
11.	Pomorskie	6 253	51	566	3 902	1 734	402	82	187	125	8
12.	Śląskie	2 396	124	611	708	953	526	245	249	28	4
13.	Świętokrzyskie	382	72	133	178	-	223	150	69	4	-
14.	Warmińsko-mazurskie	12 577	136	1 839	5 708	4 895	1 021	284	529	189	19
15.	Wielkopolskie	14 436	16	852	5 007	8 561	418	26	173	196	23
16.	Zachodniopomorskie	16 853	55	1 751	6 917	8 130	840	104	485	224	27
	RAZEM	90 065	2 704	15 640	35 598	36 122	12 121	5 215	5 550	1 229	127

* Bez umów zawartych na dzierżawę gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.13

Grunty Zasobu WRSP w dzierżawie* - według stanu na 31.12.2002 r.
wg grup obszarowych

Lp.	Województwo	Powierzchnia gruntów w dzierżawie - w ha											
		razem	w tym w grupie obszarowej										
			do 1,00	1,01 - 1,99	2,00 - 4,99	5,00 - 9,99	10,00 - 19,99	20,00 - 49,99	50,00 - 99,99	100,00 - 499,99	500,00 - 999,99	1 000,00 i więcej	
1.	Dolnośląskie	287 629	6 787	5 943	10 732	9 954	12 436	25 862	20 809	103 786	51 334	39 988	
2.	Kujawsko-pomorskie	138 020	832	975	3 347	4 785	6 066	7 791	4 892	42 444	33 102	33 787	
3.	Lubelskie	71 952	3 612	4 402	5 720	2 964	1 972	4 088	3 326	28 378	10 569	6 921	
4.	Lubuskie	164 402	4 807	5 672	6 942	5 451	7 849	16 746	15 715	48 764	32 748	19 708	
5.	Łódzkie	32 504	806	1 548	2 250	1 445	958	1 208	1 741	17 807	1 971	2 770	
6.	Małopolskie	10 158	729	694	1 315	942	281	63	579	3 133	1 280	1 142	
7.	Mazowieckie	36 153	1 285	1 622	2 586	1 424	1 129	2 467	3 080	17 055	4 376	1 129	
8.	Opolskie	135 128	1 093	1 101	1 371	1 277	2 339	3 985	2 649	22 751	47 484	51 079	
9.	Podkarpackie	39 844	2 163	1 367	1 458	1 167	1 900	4 359	4 951	17 880	3 572	1 026	
10.	Podlaskie	50 492	2 545	3 680	6 584	6 764	3 991	4 609	4 898	13 578	3 843	0	
11.	Pomorskie	181 165	1 107	1 610	4 007	5 708	10 009	17 516	12 019	64 194	32 676	32 318	
12.	Śląskie	49 625	1 053	1 408	1 768	1 223	1 216	2 005	5 192	19 837	11 011	4 910	
13.	Świętokrzyskie	16 633	1 085	1 141	1 568	677	813	2 217	961	6 484	1 686	0	
14.	Warmińsko-mazurskie	347 347	1 708	3 117	9 567	13 831	17 945	30 301	24 248	97 397	53 043	96 189	
15.	Wielkopolskie	273 488	1 139	1 871	3 622	4 460	7 502	12 083	11 144	76 349	46 589	108 730	
16.	Zachodniopomorskie	368 869	2 630	4 018	9 301	10 605	14 475	34 290	31 485	99 485	80 900	81 680	
	RAZEM	2 203 408	33 383	40 168	72 137	72 677	90 881	169 589	147 689	679 323	416 183	481 378	

* Bez gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.14

Liczba umów na dzierżawę gruntów z Zasobu WRSP* - według stanu na 31.12.2002 r.
w grupach obszarowych

Lp.	Województwo	Liczba umów dzierżawy												
		razem	w tym w grupie obszarowej										500,00 - 999,99	1 000,00 i więcej
			do 1,00	1,01 - 1,99	2,00 - 4,99	5,00 - 9,99	10,00 - 19,99	20,00 - 49,99	50,00 - 99,99	100,00 - 499,99	500,00 - 999,99	1 000,00 i więcej		
1.	Dolnośląskie	26 051	14 922	4 030	3 422	1 318	817	774	269	401	74	24		
2.	Kujawsko-pomorskie	5 134	1 747	684	1 039	674	441	251	71	162	50	15		
3.	Lubelskie	13 273	7 278	3 127	1 970	457	146	134	46	94	16	5		
4.	Lubuskie	18 821	9 834	4 077	2 512	823	545	539	222	209	46	14		
5.	Łódzkie	3 774	1 574	1 073	736	188	61	41	23	73	3	2		
6.	Małopolskie	2 122	1 177	414	333	144	25	3	8	14	3	1		
7.	Mazowieckie	5 384	2 716	1 227	936	209	81	80	43	85	6	1		
8.	Opolskie	3 871	1 925	779	503	182	161	120	39	74	62	26		
9.	Podkarpackie	8 511	6 105	1 209	484	184	155	178	85	105	5	1		
10.	Podlaskie	8 187	3 043	2 022	1 758	801	293	145	59	60	6	0		
11.	Pomorskie	7 480	2 487	1 147	1 264	811	722	563	176	244	49	17		
12.	Śląskie	4 275	2 344	897	589	144	93	69	38	82	15	4		
13.	Świętokrzyskie	3 820	2 276	828	467	86	49	70	12	30	2	0		
14.	Warmińsko-mazurskie	13 695	3 516	2 161	2 972	1 944	1 282	978	357	376	75	34		
15.	Wielkopolskie	7 354	2 602	1 484	1 127	617	546	407	166	283	66	56		
16.	Zachodniopomorskie	17 076	6 192	2 946	3 056	1 565	1 075	1 136	481	440	124	61		
	RAZEM	148 828	69 738	28 105	23 168	10 147	6 492	5 488	2 095	2 732	602	261		

* Bez umów zawartych na dzierżawę gruntów zabudowanych lub o specyficznym charakterze, a także gruntów nierolnych

Tabela A.15

Zagospodarowanie gruntów Zasobu WRSP
(w ha)

Gruntzy Zasobu WRSP według stanu na 31.12.2002															
Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Gruntzy przejęte do Zasobu WRSP	Gruntzy							z tego					do rozdysponowania
			sprzedane	przekazane nieodpłatnie	wniesione jako aport do spółek	zamiana na prawo własności	przekazane w użytkowanie Agencji Budowy i Eksploat. Autostrad	pozostałe rozdysponowanie trwałe	razem	przekazane w					
										dzierzawę	administrowanie	trwały zarząd	wieczyste użytkowanie	inne zagospodarowanie	
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	358 738 262 515 96 223	99 799 57 002 42 797	8 076 6 529 1 547	9 288 9 087 201	558 294 264	90 67 23	1 583 931 652	239 344 188 605 50 739	189 390 154 112 35 278	2 041 2 041 -	1 889 405 1 484	8 413 5 082 3 331	380 347 33	37 231 26 618 10 613
2.	OT Bydgoszcz	255 593	60 728	24 274	128	308	193	1 425	168 537	152 043	6	4 082	3 859	1 194	7 353
3.	OT Gdańsk	419 893	151 405	18 860	234	996	145	-	248 253	193 464	821	4 096	4 536	2 680	42 656
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	356 107 165 619 190 488	78 922 35 942 42 980	19 989 10 451 9 538	19 17 2	1 796 817 979	136 55 81	261 177 84	254 984 118 160 136 824	166 964 75 523 91 441	- - -	1 191 784 407	1 219 1 204 15	- - -	85 610 40 649 44 961
5.	OT Lublin	184 154	66 638	8 309	-	910	-	1 124	107 173	67 042	339	1 646	2 750	601	34 795
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	923 152 450 330 104 736 368 086	263 223 138 817 23 107 101 299	43 034 23 052 5 443 14 539	521 469 - 52	2 032 609 170 1 253	- - - -	7 741 1 535 1 276 4 930	606 601 285 848 74 740 246 013	452 387 207 738 46 197 198 452	- - - -	5 774 1 646 786 3 342	13 005 5 793 - 7 212	9 716 4 119 193 5 404	125 719 66 552 27 564 31 603
7.	OT Opole	288 615	57 574	9 336	110	422	103	1 011	220 059	190 245	-	973	6 405	3 798	18 638
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	463 943 325 877 138 066	121 882 63 488 58 394	34 430 26 005 8 425	3 055 3 055 -	627 187 440	233 233 -	1 678 1 518 160	302 038 231 391 70 647	247 344 192 603 54 741	1 593 764 829	2 514 2 200 314	13 260 13 212 48	3 003 1 133 1 870	34 324 21 479 12 845
9.	OT Rzeszów	194 240	71 287	17 924	76	518	-	1 036	103 399	53 415	29	3 325	2 613	321	43 696
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	783 478 442 869 340 609	184 644 85 724 98 920	40 744 20 772 19 972	189 56 133	1 563 1 140 423	- - -	756 122 634	555 582 335 055 220 527	420 538 242 411 178 127	- - -	1 842 1 546 296	7 415 5 899 1 516	15 565 12 260 3 305	110 222 72 939 37 283
11.	OT Wrocław	477 122	115 851	18 959	1 429	971	379	-	339 533	274 703	-	9 734	11 045	510	43 541
	RAZEM	4 705 035	1 271 953	243 935	15 049	10 701	1 279	16 615	3 145 503	2 407 535	4 829	37 066	74 520	37 768	583 785

Tabela A.16

Zagospodarowanie gruntów Zasobu WRSP - w ha
(według województw)

Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt																Grunt															
-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tabela A.17

Grunty Zasobu WRSP pozostające do rozdysponowania oraz ocena
możliwości ich zagospodarowania według kierunków (szacunek)
(stan na 31.12.2002 r.)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Powierzchnia gruntów pozostających do zagospodarowania w tym						Kierunki zagospodarowania gruntów do rozdysponowania				
		ogółem	użytkowane dotychczas rolniczo	z tego		na cele rolnicze	na cele nierolnicze			grunty odlogowane	grunty nie nadające się do zagospodarowania	
				nieużytki	odłóg		pod zalesienia i zadrzewienia	przekazane pod budownictwo i działalność usługową	inne cele (rekreacja, ochrona przyrody itp.)			
												inne grunty nie nadające się do produkcji rolnej
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	37 231 26 618 10 613	16 100 9 407 6 693	1 099 869 230	16 469 13 229 3 240	3 563 3 113 450	18 409 12 036 6 373	3 300 2 100 1 200	536 266 270	916 766 150	9 490 7 670 1 820	4 580 3 780 800
2.	OT Bydgoszcz	7 353	3 995	704	-	2 654	2 473	820	890	590	-	2 580
3.	OT Gdańsk	42 656	24 404	4 136	8 175	5 941	19 258	14 607	1 150	915	2 752	3 974
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	85 610 40 649 44 961	47 157 23 577 23 580	3 078 2 322 756	25 125 11 750 13 375	10 250 3 000 7 250	32 651 13 100 19 551	15 283 14 800 483	1 840 320 1 520	1 800 1 650 150	20 270 - 20 270	13 766 10 779 2 987
5.	OT Lublin	34 795	16 543	931	14 325	2 996	15 088	2 103	51	600	10 000	6 953
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	125 719 66 552 27 564 31 603	17 305 8 164 3 859 5 282	5 673 3 490 1 003 1 180	83 790 46 313 19 119 18 358	18 951 8 585 3 583 6 783	77 122 47 100 18 606 11 416	13 758 6 000 3 032 4 726	519 400 78 41	5 060 3 500 170 1 390	19 951 8 500 4 024 7 427	9 309 1 052 1 654 6 603
7.	OT Opole	18 638	9 063	493	7 482	1 600	8 458	6 430	200	900	1 500	1 150
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	34 324 21 479 12 845	26 135 17 686 8 449	1 711 1 243 468	2 100 - 2 100	4 378 2 550 1 828	24 095 16 500 7 595	1 755 755 1 000	830 680 150	490 390 100	1 000 - 1 000	6 154 3 154 3 000
9.	OT Rzeszów	43 696	39 830	423	-	3 443	39 700	800	110	350	-	2 736
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	110 222 72 939 37 283	30 537 30 537 -	6 848 4 856 1 992	59 071 29 886 29 185	13 766 7 660 6 106	54 034 43 734 10 300	18 967 8 767 10 200	2 339 1 529 810	1 867 1 387 480	17 126 9 176 7 950	15 889 8 346 7 543
11.	OT Wrocław	43 541	12 881	1 700	19 460	9 500	16 291	11 600	1 200	650	3 800	10 000
	RAZEM	583 785	243 950	26 796	235 997	77 042	307 579	89 423	9 665	14 138	85 889	77 091

Tabela A.18

Zagospodarowanie obiektów rolno-przemysłowych, usługowych i zabytków Zasobu WRSP
(stan na 31.12.2002 r.)

Wyszczególnienie	Przejęto do Zasobu wg protokołów zdawczo-odbiorczych	Stan ewidencyjny na 31.12.2002 obiektów przejętych do Zasobu*	Rozdysonowano trwałe				Obiekty w Zasobie WRSP			
			ogółem	w tym		razem	z tego			
				sprzedano	wniesiono do jedno-osobowych spółek		przekazane w		do rozdysponowania	
							dzierżawę	admini-strowanie		zarząd i wieczyste użytkowanie
Gorzelnie, winiarnie, browary	858	850	368	309	51	482	421	12	-	49
Masarnie i rzeźnie	269	234	117	101	13	117	98	6	1	12
Młeczarnie	12	12	7	1	2	5	5	-	-	-
Przetwórnictwo owoców i warzyw	15	16	9	4	2	7	7	-	-	-
Młyny i kaskarnie	31	38	19	13	4	19	16	-	-	3
Suszarnie zbóż i zielonek	898	907	325	277	40	582	528	9	2	43
Mieszalnice pasz	717	620	274	200	66	346	315	5	-	26
Cegielnie	10	10	7	6	-	3	2	-	-	1
Tartaki	67	66	44	41	1	22	15	1	-	6
Chłodnie	75	71	31	27	3	40	34	3	-	3
Hotele i zajazdy	107	88	75	50	21	13	9	2	1	1
Restauracje i bary	40	36	24	22	2	12	7	5	-	-
Sklepy	415	378	331	278	43	47	29	7	-	11
Obiekty socjalne, kulturalne i sportowe	672	756	642	173	173	114	85	9	-	20
Zespoły dworskie i pałacowo-parkowe	2 136	2 251	1 223	888	147	1 028	744	157	5	122

* W Zasobie dokonuje się weryfikacji przejętych obiektów, a w miarę potrzeby - zmiany ich kwalifikacji, przeznaczenia lub funkcji. Przejęte zespoły dworskie i pałacowo-parkowe podlegają przeglądowi przy udziale wojewódzkich służb konserwacji zabytków, w wyniku których weryfikowany jest m.in. status i zakres rzeczowy obiektów tworzących „zespół”, jak również wprowadzane są do ewidencji nowe zespoły dworskie i pałacowo-parkowe, uznane przez służbę ochrony zabytków za obiekty zabytkowe.

Tabela A.19

Liczba mieszkań przejętych do Zasobu WRSP i ich rozdysponowanie
(stan na 31.12.2002 r.)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Przejęte		Sprzedane		Przekazane nieodpłatnie*	Pozostające w Zasobie**			
		do 31.12.2002	w tym 2001	w tym 2002	w tym					
					2001			2002	% 2002 2001	
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	18 580 11 035 7 545	1 1 -	1 - 1	14 148 8 029 6 119	368 94 274	303 202 101	82,3 214,9 36,9	1 925 1 761 164	2 508 1 246 1 262
2.	OT Bydgoszcz	24 993	-	-	21 410	990	1 298	131,1	311	3 015
3.	OT Gdańsk	34 442	-	-	30 734	406	353	86,9	375	3 373
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	21 467 10 257 11 210	- - -	- - -	18 699 8 627 10 072	362 137 225	389 121 268	107,5 88,3 119,1	1 122 868 254	1 670 797 873
5.	OT Lublin	9 000	12	-	8 061	151	166	109,9	81	861
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	49 022 27 835 7 101 14 086	1 1 - -	- - - -	42 408 24 043 6 069 12 296	779 534 126 119	689 437 101 151	88,4 81,8 - 126,9	992 605 337 50	5 590 3 204 689 1 697
7.	OT Opole	24 906	-	-	20 668	951	784	82,4	309	3 973
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	49 375 38 461 10 914	2 2 -	27 - 27	42 093 31 605 10 488	1 268 1 105 163	1 191 990 201	93,9 89,6 123,3	665 327 338	6 893 6 487 406
9.	OT Rzeszów	9 304	14	-	8 975	122	30	24,6	80	234
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	52 079 30 826 21 253	- - -	- - -	49 494 29 039 20 455	817 535 282	54 42 12	6,6 7,9 4,3	2 564 1 810 754	30 27 3
11.	OT Wrocław	40 089	-	-	32 571	912	505	55,4	1 176	6 524
	RAZEM	333 257	30	28	289 261	7 126	5 762	80,9	9 600	34 671

* W tym 1 667 mieszkania wniesiono do spółek jako aport

** Po uwzględnieniu adaptacji pomieszczeń na mieszkania oraz połączenia lub likwidacji lokali

Tabela A.20

Zatrudnienie w gospodarstwach zorganizowanych na gruntach Zasobu WRSP
(stan na 31.12.2002 r.)

Lp.	Oddział Terenowy Agencji	Pracujący ogółem	z tego			
			w gospodarstwach Skarbu Państwa w administrowaniu	w innych jednostkach* administrowanych podległych Agencji	w jednoosobowych spółkach Agencji	u dzierżawców**
1.	Warszawa	10 782	174	80	5 790	4 738
2.	Bydgoszcz	6 160	7	67	-	6 086
3.	Gdańsk	5 459	95	222	-	5 142
4.	Gorzów	2 981	-	201	-	2 780
5.	Lublin	1 227	7	53	-	1 167
6.	Olsztyn	10 583	-	596	50	9 937
7.	Opole	5 619	-	116	802	4 701
8.	Poznań	9 882	137	223	1 256	8 266
9.	Rzeszów	1 775	35	99	579	1 062
10.	Szczecin	9 477	43	156	-	9 278
11.	Wrocław	5 650	-	361	153	5 136
RAZEM		69 595	498	2 174	8 630	58 293

* Administracje mieszkań i infrastruktury komunalnej oraz jednostki nadzoru i zagospodarowania nieruchomości Zasobu WRSP

** Szacunek na podstawie badania ankietowego

Tabela A.21

Wpływy z działalności statutowej Agencji WRSP w 4 kwartałach 2002 r.
(w tys. zł)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Wpływy ogółem (6.)	Wpływy ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP w tym:					Wpływy z tytułu odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP				Pozostałe wpływy (6.3-6.8)
			razem (6.1)	gruntów (6.1.1-6.1.2)	pozostałych nieruchomości* (6.1.4)	ruchomych środków trwałych (6.1.5)	majątku obrotowego (6.1.6)	razem (6.2)	w tym z			
									umów dzierżawy i najmu** (6.2.1)	przekazania mienia w zarząd i użytkowanie wiecz. (6.2.3-6.2.4)		
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	163 039 125 708 37 331	128 383 98 449 29 934	100 902 74 270 26 632	17 716 16 365 1 351	1 614 1 573 41	1 531 1 531 -	20 506 15 197 5 309	18 990 13 788 5 202	1 497 1 394 103	14 150 12 062 2 088	
2.	OT Bydgoszcz	86 450	55 692	36 034	7 100	3 072	6 770	26 262	26 111	85	4 496	
3.	OT Gdańsk	88 427	63 961	56 360	1 619	1 472	1 751	19 668	19 612	33	4 799	
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	78 520 37 448 41 072	61 341 28 164 33 177	43 917 19 554 24 363	8 719 4 800 3 919	3 212 1 090 2 122	3 162 1 876 1 286	14 847 7 526 7 321	13 597 6 281 7 316	10 6 4	2 332 1 758 574	
5.	OT Lublin	43 179	31 354	18 124	4 048	3 479	4 558	8 493	8 465	19	3 332	
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	187 905 114 283 21 611 52 011	147 636 91 126 15 487 41 023	102 617 66 069 3 050 33 498	27 287 10 915 11 036 5 336	6 763 5 448 646 669	4 730 4 102 184 444	33 399 19 586 4 545 9 268	33 005 19 216 4 545 9 244	380 356 - 24	6 870 3 571 1 579 1 720	
7.	OT Opole	101 887	64 673	42 246	-	5 892	11 784	29 760	28 129	1 631	7 454	
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	137 436 112 950 24 486	86 793 69 100 17 693	50 572 35 697 14 875	6 318 5 591 727	3 779 3 459 320	8 689 8 071 618	43 039 37 510 5 529	42 386 37 288 5 098	139 129 10	7 604 6 340 1 264	
9.	OT Rzeszów	51 861	43 894	32 886	7 626	771	1 317	6 301	6 237	64	1 666	
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	126 202 71 277 54 925	82 504 41 092 41 412	63 972 34 342 29 630	5 718 305 5 413	3 738 2 305 1 433	5 393 2 281 3 112	38 193 26 369 11 824	37 771 25 958 11 813	307 296 11	5 504 3 815 1 689	
11.	OT Wrocław	173 096	125 046	102 564	5 638	4 223	7 517	37 932	37 679	197	10 118	
	Biurowo Prezesa	79 634	15 445	-	-	-	-	-	-	-	64 189	
	RAZEM	1 317 636	906 722	650 194	91 789	38 015	57 202	278 400	271 982	4 362	132 514	

* Bez mieszkań (wpływy ze sprzedaży mieszkań - 36 183 tys. zł)

** Bez wynajmu mieszkań (531 tys. zł)

Tabela A.22

Wydatki Agencji WRSP w 4 kwartałach 2002 r.
(w tys. zł)

Lp.	Jednostka organizacyjna Agencji	Wydatki statutowe Agencji							Wydatki na funkcjonowanie Agencji	
		razem (5.)	wpłaty do budżetu z tytułu art. 20a ustawy (5.10.1)	wydatki inwestycyjne dotyczące Zasobu (5.1)	subwencje statutowe (5.3)	zamówienia i zlecenia Agencji (5.4)	utrzymanie niezagospodarowanego (5.8)	bezzwrotne dofinansowanie jednostek gospodarczych Zasobu (5.9)	razem	w tym wynagrodzenia pracowników
1.	OT Warszawa - razem w tym: OT Warszawa - bez filii filia w Łodzi	96 303 81 434 14 869	- - -	13 282 11 017 2 265	7 582 6 463 1 119	13 729 7 951 5 778	1 284 991 293	4 505 3 585 920	12 223 9 750 2 473	6 503 4 946 1 557
2.	OT Bydgoszcz	47 797	-	3 979	25 424	11 958	-	686	4 738	3 358
3.	OT Gdańsk	61 772	-	812	18 286	15 133	4 217	16 448	5 988	3 694
4.	OT Gorzów - razem w tym: OT Gorzów - bez filii filia w Zielonej Górze	53 756 23 424 30 332	- - -	3 389 1 544 1 845	14 839 7 907 6 932	17 930 6 192 11 738	3 790 1 481 2 309	6 556 3 098 3 458	5 720 2 966 2 754	3 765 2 041 1 724
5.	OT Lublin	35 251	-	4 379	17 039	8 253	1 437	501	4 932	3 347
6.	OT Olsztyn - razem w tym: OT Olsztyn - bez filii filia w Elblągu filia w Suwałkach	106 931 51 708 21 384 33 839	- - - -	16 638 5 931 5 161 5 546	29 932 12 792 5 918 11 222	27 478 14 206 2 889 10 383	8 782 3 418 4 168 1 196	11 769 8 537 1 311 1 921	11 713 6 102 1 493 4 118	7 632 3 980 944 2 708
7.	OT Opole	61 656	-	18 070	8 767	18 493	4 424	3 477	5 780	3 717
8.	OT Poznań - razem w tym: OT Poznań - bez filii filia w Pile	84 567 65 206 19 361	- - -	13 077 12 770 307	11 659 5 746 5 913	32 926 25 202 7 724	2 406 1 263 1 143	7 400 5 204 2 196	9 678 7 071 2 607	6 316 4 907 1 409
9.	OT Rzeszów	35 890	-	5 032	12 991	13 094	1 674	3	5 744	3 910
10.	OT Szczecin - razem w tym: OT Szczecin - bez filii filia w Koszalinie	73 864 55 791 18 073	- - -	1 836 1 799 37	29 700 29 638 62	15 326 8 837 6 489	5 187 3 199 1 988	12 330 7 571 4 759	8 934 5 486 3 448	5 579 3 372 2 207
11.	OT Wrocław	87 540	-	14 116	8 942	41 396	8 147	878	6 110	3 447
	Biuro Prezesa	688 940	393 755	58 135	18 086	5 397	-	-	31 362	12 343
	RAZEM	1 434 267	393 755	152 745	203 247	221 113	41 348	64 553	112 922	63 611

Tabela A.23

Windykacja należności zaległych w umowach czynnych w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002r. wg typów umów (w zł)

L.p.	Oddział Terenowy Agencji	Windykacja należności zaległych, odroczonej, rozterminowanych							
		Czynsz dzierżawny		Sprzedaż nieruchomości		Sprzedaż ruchomych śr. trw. i majątku obrotowego		Ogółem	
		wymagalne	uregulowane	wymagalne	uregulowane	wymagalne	uregulowane	wymagalne	uregulowane
1.	Warszawa	11 642 323	3 507 722	21 423 567	7 977 627	1 277 843	131 023	34 343 733	11 616 372
2.	Bydgoszcz	7 052 079	5 608 667	8 452 198	4 672 519	2 578 857	1 184 977	18 083 134	11 466 163
3.	Gdańsk	39 571 352	7 103 255	38 804 474	10 593 148	6 984 159	538 172	85 359 985	18 234 575
4.	Gorzów	6 955 726	3 585 252	12 070 280	5 744 289	3 294 286	1 001 063	22 320 292	10 330 604
5.	Lublin	7 024 749	1 762 999	11 742 726	2 547 282	6 471 167	1 926 546	25 238 642	6 236 827
6.	Olsztyn	27 665 430	10 901 441	33 830 796	18 007 325	8 006 627	2 875 551	69 502 853	31 784 317
7.	Opole	22 293 511	16 110 792	5 341 049	2 208 515	8 032 034	6 867 046	35 666 594	25 186 353
8.	Poznań	22 537 120	8 412 201	12 272 626	4 802 525	6 045 527	2 421 975	40 855 273	15 636 701
9.	Rzeszów	6 817 101	1 798 624	9 310 798	2 731 289	1 317 096	657 622	17 444 995	5 187 535
10.	Szczecin	25 954 715	11 712 966	26 646 623	14 312 530	3 529 542	1 554 345	56 130 880	27 579 841
11.	Wrocław	17 163 187	8 342 991	35 201 170	11 308 771	6 686 168	3 641 401	59 050 525	23 293 163
Razem		194 677 293	78 846 910	215 096 307	84 905 820	54 223 306	22 799 721	463 996 906	186 552 451

Tabela A.24

Splacalność należności bieżących w umowach czynnych w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002r. wg typów umów (w zł)

L.p.	Oddział Terenowy Agencji	Splatalność należności bieżących									
		Czynsz dzierżawny		Sprzedaż nieruchomości		Sprzedaż ruchomych śr. trw. i majątku obrotowego		Ogółem			
		wymagalne	uregulowane	wymagalne	uregulowane	wymagalne	uregulowane	wymagalne	uregulowane		
1.	Warszawa	16 775 930	13 542 708	57 920 071	48 197 140	2 607 504	2 265 200	77 303 505	64 005 048		
2.	Bydgoszcz	24 103 110	20 361 949	40 134 145	37 344 573	9 484 438	8 701 162	73 721 693	66 407 684		
3.	Gdańsk	23 248 719	13 206 783	68 277 244	44 170 738	5 561 028	2 892 592	97 086 991	60 270 113		
4.	Gorzów	15 279 877	10 096 397	49 333 319	47 087 920	3 959 944	2 956 216	68 573 140	60 140 533		
5.	Lublin	7 558 725	5 224 835	15 142 025	12 194 044	7 247 336	4 972 074	29 948 086	22 390 953		
6.	Olsztyn	30 315 706	19 784 522	101 392 574	86 114 412	11 183 103	7 970 087	142 891 383	113 869 021		
7.	Opole	27 973 594	12 301 547	40 922 660	38 295 525	16 758 848	11 156 167	85 655 102	61 753 239		
8.	Poznań	49 264 036	34 107 589	33 469 256	28 846 336	9 166 377	6 754 712	91 899 669	69 708 637		
9.	Rzeszów	5 972 457	4 534 379	38 369 556	37 805 929	1 954 281	1 851 562	46 296 294	44 191 870		
10.	Szczecin	62 729 390	46 068 217	68 629 388	52 232 519	3 389 481	1 536 907	134 748 259	99 837 643		
11.	Wrocław	39 937 222	28 850 534	111 668 203	95 818 446	9 596 667	7 170 751	161 202 092	131 839 731		
	Razem	303 158 766	208 079 460	625 258 441	528 107 582	80 909 007	58 227 430	1 009 326 214	794 414 472		

Tabela A.25

Należności Agencji z tytułu udzielonych pożyczek
(stan na 31.12.2002 r. w tys. zł)

Lp.	Oddział Terenowy Agencji	Kwota udzielonych pożyczek		Spłata		Saldo należności	
		ogółem	w tym: udzielone w 2002 r.	ogółem	w tym: spłacone w 2002 r.	ogółem	w tym: przeteterminowane
1.	Warszawa	87 922	11 154	48 405	27 545	39 517	8 456
2.	Bydgoszcz	773	155	554	148	219	58
3.	Gdańsk	1 974	-	828	544	1 146	40
4.	Gorzów	240	100	240	102	0	-
5.	Lublin	45	16	36	36	9	-
6.	Olsztyn	6 805	2 358	1 296	777	5 643	331
7.	Opole	2 418	605	1 316	867	1 102	306
8.	Poznań	9 417	1 559	6 277	3 541	3 140	1 660
9.	Rzeszów	9 981	5 981	4 219	4 219	5 762	-
10.	Szczecin	2 923	1 428	1 165	965	1 758	-
11.	Wrocław	4 855	581	2 643	1 063	2 211	392
	Biuro Prezesa	346 165	300 000	44 474	42 293	301 691	800
	Razem	473 516	323 937	111 453	82 100	362 198	12 043

Tabela A.26

Kredyty długoterminowe oraz poręczenia i gwarancje
(stan na 31.12.2002 r. w tys. zł)

Lp.	Oddział Terenowy Agencji	Kredyty długoterminowe			Poręczenia i gwarancje				
		zadłużenie na 31.12.2001 r.	zaciągnięte w 2002 r.	spłacone w 2002 r.	zadłużenie na 31.12.2002 r. (3+4-5)	stan na na 31.12.2001 r.	udzielone w 2002 r.	wygasłe w 2002 r.	stan na na 31.12.2002 r. (7+8-9)
1.	Warszawa	-	-	-	-	120	-	-	120
2.	Bydgoszcz	-	-	-	-	392	-	392	-
3.	Gdańsk	353	-	173	180	2 650	2 782	2 650	2 782
4.	Gorzów	-	-	-	-	744	-	544	200
5.	Lublin	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Olsztyn	-	-	-	-	1 396	124	402	1 118
7.	Opole	-	-	-	-	1 739	400	520	1 619
8.	Poznań	-	-	-	-	186	-	70	116
9.	Rzeszów	-	-	-	-	35	-	-	35
10.	Szczecin	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	Wrocław	-	-	-	-	2 000	-	-	2 000
Biuro Prezesa		-	-	-	-	8 000	7 500	-	15 500
Razem		353	-	173	180	17 263	10 806	4 578	23 491

Efekty refundowania przez Agencję części kosztów wynagrodzenia pracodawcom tworzącym nowe miejsca pracy

Lp.	Oddział Terenowy Agencji	Ilość zawartych umów o refundację według stanu na:						Liczba nowo zatrudnionych pracowników, których wynagrodzenia zostały objęte refundacjami według stanu na:						Kwota (w zł) wypłaconych refundacji (narastająco) według stanu na:					
		31.12.2001	31.03.2002	30.06.2002	30.09.2002	31.12.2002	31.12.2001	31.03.2002	30.06.2002	30.09.2002	31.12.2002	31.12.2001	31.03.2002	30.06.2002	30.09.2002	31.12.2002			
1	Warszawa	41	54	65	73	78	174	184	335	360	367	470 815	628 705	946 576	1 331 194	1 677 754			
2	Bydgoszcz	27	30	38	46	50	186	189	277	367	379	491 419	654 761	836 867	1 148 798	1 545 303			
3	Gdańsk	136	174	235	274	305	667	756	1 015	1 124	1 186	1 548 660	2 086 310	2 740 609	3 940 155	5 209 797			
4	Gorzów	150	168	177	188	229	633	769	935	1 074	1 243	1 361 565	2 249 180	3 535 445	5 222 676	6 960 898			
5	Lublin	20	27	36	40	48	34	47	67	72	91	38 937	72 624	118 887	190 153	265 332			
6	Olsztyn	259	320	412	504	623	1 186	1 383	2 004	2 272	3 065	2 299 103	3 743 734	6 480 290	10 022 619	12 618 146			
7	Opole	16	20	39	128	143	39	43	98	671	689	74 912	98 336	149 837	1 394 486	2 288 501			
8	Poznań	34	48	64	103	125	123	234	330	432	546	174 475	268 522	501 063	895 476	1 248 338			
9	Rzeszów	78	92	174	280	308	183	207	580	1 085	1 182	325 070	578 701	931 712	1 835 000	3 677 377			
10	Szczecin	119	134	150	190	218	334	366	420	804	852	718 884	1 045 711	1 224 538	1 728 456	2 735 557			
11	Wrocław	38	48	73	89	93	125	133	305	360	368	191 103	229 430	402 282	1 065 558	1 676 703			
	RAZEM	918	1115	1463	1915	2220	3684	4311	6366	8621	9968	7 694 943	11 656 014	17 868 106	28 774 571	39 903 705			